ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 ગણિત (બેઝિક)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ** **કુલ ગુણ : 80**

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	32	28	16	02	02	80
ટકા (%)	40 %	35 %	20 %	2.5 %	2.5 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	10	14	20
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	08	12	24
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	03	05	12
	કુલ	**45**	**55**	**80**

પ્રકરણદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ / પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણભાર	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણભાર
1	વાસ્તવિક સંખ્યાઓ	02	02
2	બહુપદીઓ	06	08
3	દ્વિચલસુરેખ સમીકરણયુગ્મ	04	07
4	દ્વિઘાત સમીકરણ	04	06
5	સમાંતર શ્રેણી	08	12
6	ત્રિકોણ	04	08
7	યામ ભૂમિતિ	06	09
8	ત્રિકોણમિતિનો પરિચય	04	06
9	ત્રિકોણમિતિનો ઉપયોગ	02	02
10	વર્તુળ	04	04
11	રચના	04	08
12	વર્તુળસંબંધિત ક્ષેત્રફળ	02	02
13	પૃષ્ઠફળ અને ઘનફળ	06	08
14	આંકડાશાસ્ત્ર	14	15
15	સંભાવના	10	11
	કુલ	**80**	**108**

નોંધ : જનરલ વિકલ્પ સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 ગણિત (બેઝિક)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક **કુલ ગુણ : 80**

વિભાગ - A (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો)

- પ્રશ્નક્રમ 1 થી 24 (24 પ્રશ્નો) (દરેક સાચા ઉત્તરનો 1 ગુણ) [24]
- બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે.
- આ વિભાગમાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જેવા કે MCQ (બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો), MRQ (ત્રણ વિકલ્પવાળી ખાલી જગ્યાઓ) ખરાં-ખોટાં વિધાનો વગેરે પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછી શકાય.

વિભાગ - B (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 38 (14 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 10 દસ પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (દરેક સાચા ઉત્તરના 2 ગુણ રહેશે.) [20]

વિભાગ - C (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 39 થી 50 (12 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 08 (આઠ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરીને ઉત્તર આપો. (દરેક સાચા ઉત્તરના 3 ગુણ રહેશે.) [24]

વિભાગ - D (લાંબા પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 51 થી 55 (5 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 03 (ત્રણ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપા. (દરેક ઉત્તરના 4 ગુણ રહેશે.) [12]

Ashadeep Group of Schools

STD. : 10 ગણિત (Basic)

PAPER-1

SECTION - A

■ **સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** (24)

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(1) $20a^2b$ અને $30ab^2$ નો ગુ.સા.અ. $10a^2b^2$ છે.

(2) દ્વિઘાત બહુપદી $p(x) = x^2 + x$ ને બે વાસ્તવિક શૂન્યો છે.

(3) સમાંતરશ્રેણી 35, 30, 25, ...નો સામાન્ય તફાવત 5 છે.

(4) જો $\cos\theta = \frac{3}{5}$ હોય તો $\tan\theta = \frac{3}{4}$ થાય છે.

(5) $\tan^2\theta - \sec^2\theta = 1$ થાય છે.

(6) મધ્યક = 3 x બહુલક - 2 x મધ્યસ્થ થાય છે.

● **વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.**

(7) ગુ.સા.અ. (24, 20) = 3x+1 તો x = ...છે.

(A) 5 (B) 1
(C) 3 (D) 4

(8) જેના શૂન્યોનો સરવાળો અને ગુણાકાર અનુક્રમે 4 અને 4 હોય તેવી દ્વિઘાત બહુપદી............ છે.

(A) $x^2 - 4x - 4$ (B) $x^2 + 4x + 4$
(C) $x^2 + 4x - 4$ (D) $x^2 - 4x + 4$

(9) $\frac{x}{3} + \frac{y}{2} = 7$ દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મને પ્રમાણિત સ્વરૂપે.........રીતે લખાય છે.

(A) $2x + 3y - 42 = 0$ (B) $x + y - 42 = 0$
(C) $2x + 3y = 42$ (D) $2x + 3y - 6 = 0$

(10) $3x^2 - 9x + 1 = 0$ દ્વિઘાત સમીકરણનો વિવેચક ....છે.

(A) 69 (B) -69
(C) 77 (D) 81

(11) જો સમાંતર શ્રેણી $a_n = 8n+3$ હોય, તો શ્રેણીનું 20 મું પદ ....છે.

(A) 155 (B) 149
(C) 163 (D) 157

(12) A(2, 3) અને B(-4, 5) ને જોડતાં $\overline{AB}$ નું મધ્યબિંદુ ....છે.

(A) (1, 4) (B) (-2, 8)
(C) (-1, 4) (D) (6, 8)

● **વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(13) પ્રથમ n યુગ્મ પ્રાકૃતિક સંખ્યાનો મધ્યક.............છે.

(14) જો $P(A) : P(\overline{A}) = 4 : 1$ હોય તો $P(\overline{A})$ = ...

(15) ગણિતની 100 ગુણની પરીક્ષામાં 100 માંથી 100 ગુણ મેળવવાની સંભાવના............છે.

(16) પ્રયોગની તમામ મૂળભૂત (પ્રાથમિક) ઘટનાઓની સંભાવનાનો સરવાળો..............છે.

(17) $p(x) = 3x + 5$ નો આલેખ..............મળે.

(18) સમાંતર શ્રેણી માટે 1, 5, 9, 13,....નું k મું પદ 45 હોય, તો k = ...

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ / વાક્ય / આંકડામાં જવાબ આપો.**

(19) આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ AB, AC અને PQ વર્તુળના સ્પર્શકો છે. જો AB = 5 તો ΔAPQ ની પરિમિતિ શોધો.

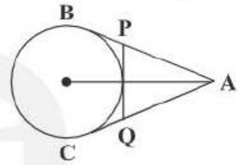

(20) 2 સેમી અને 1 સેમી ત્રિજ્યાવાળા શંકુના આડછેદની ઊંચાઈ 14 સેમી છે. તો તેનું ઘનફળ શોધો.

(21) જો વર્તુળની ત્રિજ્યામાં 30% નો ઘટાડો કરવામાં આવે તો ક્ષેત્રફળમાં કેટલા ટકાનો ઘટાડો થાય ?

(22) બે ગોળાની ત્રિજ્યાનો ગુણોત્તર 3 : 5 હોય તો તેમનો ઘનફળનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

(23) નીચે આપેલા આલેખ પરથી બહુપદી y = p (x) નાં શૂન્યોની સંખ્યા જણાવો.

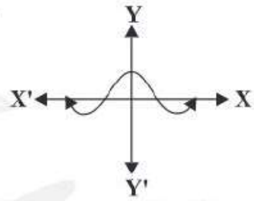

(24) 616 સેમી² ક્ષેત્રફળવાળા વર્તુળનાં કેન્દ્ર આગળ તેનું ચાપ 60° નો ખૂણો આંતરે તો ચાપની લંબાઈ શોધો.

SECTION - B

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ દસ) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** (20)

(25) સમાંતર શ્રેણી 3, 8, 13, 18,....નું કેટલામું પદ 78 થાય ?

(26) 6 વડે વિભાજ્ય પ્રથમ 40 ધન પૂર્ણાંકોનો સરવાળો શોધો.

(27) એક અર્ધગોલક ઉપર પોલો નળાકાર બેસાડેલો હોય તેવું એક પાત્ર છે. અર્ધગોલકનો વ્યાસ 14 સેમી છે અને વાસણની કુલ ઊંચાઈ 13 સેમી છે. વાસણની અંદરની સપાટીનું પૃષ્ઠફળ શોધો.

(28) એક કૂવો 7 મીટર વ્યાસવાળા વર્તુળ પર 20 મીટર સુધી ખોદવામાં આવે છે, અને તે ખોદવાથી નીકળેલી માટીને એક સરખી રીતે પાથરી 22 મીટર x 14 મીટરની એક વ્યાસપીઠ બનાવવામાં આવે છે, તો વ્યાસપીઠની ઊંચાઈ શોધો.

(29) સિક્કાને એકવાર ઉછાળવામાં આવે ત્યારે છાપ (H) મળવાની સંભાવના શોધો તથા કાંટો (T) મળવાની સંભાવના પણ શોધો.

(30) 100 ગુણમાંથી વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલા ગુણ નીચે મુજબ છે :

મેળવેલ ગુણ	0-34	35-50	51-70	71-90	91-100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	7	10	14	11	8
પરિણામ	E	D	C	B	A

તો વિદ્યાર્થીઓએ C અથવા D ગ્રેડ મેળવ્યો હોય તેની સંભાવના શોધો.

(31) નીચે દર્શાવેલ દ્વિઘાત બહુપદીઓના શૂન્યો શોધો તથા તેમના શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો :

$3x^2 - x - 4$

(32) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિઘાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો :

$0, \sqrt{5}$

(33) જો $\sin A = \frac{3}{4}$ હોય, તો $\cos A$ અને $\tan A$ ની ગણતરી કરો.

(34) કિંમત શોધો : $\frac{5\cos^2 60^\circ + 4\sec^2 30^\circ - \tan^2 45^\circ}{\sin^2 30^\circ + \cos^2 30^\circ}$

(35) વર્તુળના કેન્દ્રથી 5 સેમી અંતરે આવેલા બિંદુ A થી દોરેલા સ્પર્શકની લંબાઈ 4 સેમી છે. વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

(36) ટાવરના પાયાથી 30 મી દુર રહેલા જમીન પરના એક બિંદુથી ટાવરની ટોચના ઉત્સેધકોણનું માપ 30° છે. તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.

(37) ચકાસો કે (5, -2), (6, 4) અને (7, -2) એ સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણના શિરોબિંદુઓ છે.

(38) નીચેની માહિતી 225 વીજઉપકરણોના આયુષ્યની (કલાકોમાં) પ્રાપ્ત માહિતી દર્શાવે છે.

આયુષ્ય (કલાકોમાં)	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100	100-120
આવૃત્તિ	10	35	52	61	38	29

તો ઉપકરણોના આયુષ્યનો બહુલક નક્કી કરો.

SECTION - C

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ આઠ)**

(પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (24)

(39) નીચેનું વિતરણ વસ્તીના બાળકોનું દૈનિક ખિસ્સાભથ્થું દર્શાવે છે. ખિસ્સાભથ્થાનો મધ્યક ₹18 છે. ખૂટતી આવૃત્તિ f શોધો.

દૈનિક ખિસ્સાભથ્થું (₹માં)	11-13	13-15	15-17	17-19	19-21	21-23	23-25
બાળકોની સંખ્યા	7	6	9	13	f	5	4

(40) નીચેનું વિતરણ એક ધોરણના 30 વિદ્યાર્થીઓનાં વજન આપે છે. વિદ્યાર્થીઓનાં વજનનો મધ્યસ્થ શોધો.

વજન (કિગ્રામાં)	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	8	6	6	3	2

(41) નીચેના દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો.

$s - t = 3$ (i)

$\frac{s}{3} + \frac{t}{2} = 6$ (ii)

(42) નીચેના સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ચોકડી ગુણાકારની રીતે ઉકેલ શોધો :

$8x + 5y = 9$

$3x + 2y = 4$

(43) રહેમાનની આજથી ત્રણ વર્ષ પહેલાંની ઉંમર (વર્ષમાં) ના વ્યસ્ત અને હવે પછી 5 વર્ષ પછીની ઉંમરના વ્યસ્તનો સરવાળો $\frac{1}{3}$ છે. તેની અત્યારની ઉંમર શોધો.

(44) સમાંતર શ્રેણીનું 11 મું પદ 38 અને 16 મું પદ 73 હોય તો તેનું 31 મું પદ શોધો.

(45) સમાંતર શ્રેણી 9, 17, 25, ...ના કેટલા પદોનો સરવાળો 636 થાય ?

(46) બિંદુઓ (4, -1) અને (-2, -3) ને જોડતા રેખાખંડના ત્રિભાગ બિંદુઓના યામ મેળવો.

(47) X- અક્ષ બિંદુઓ A (1, -5) અને B (-4, 5) ને જોડતા રેખાખંડનું કયા ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરે છે તે શોધો. વિભાજન કરતા બિંદુના યામ પણ શોધો.

(48) એન્જિનિયરિંગના વિદ્યાર્થી રશેલને નળાકારના બંને છેડે પાતળી એલ્યુમિનિયમની શીટમાંથી બનેલો શંકુ બેસાડી એક નમૂનો તૈયાર કરવાનું કહેવામાં આવ્યું. નમૂનાનો વ્યાસ 3 સેમી અને લંબાઈ 12 સેમી છે. જો શંકુની ઊંચાઈ 2 સેમી હોય તો રશેલે બનાવેલ નમુનામાં કેટલી હવા સમાશે તે શોધો. (ધારી લો કે નમૂનાના બહારના અને અંદરના માપો લગભગ સમાન છે.)

(49) એક ડબ્બામાં 3 ભૂરી, 2 સફેદ અને 4 લાલ લખોટીઓ છે. જો ડબ્બામાં યાદચ્છિક રીતે એક લખોટી પસંદ કરવામાં આવે, તો તે (i) સફેદ (ii) ભૂરી (iii) લાલ હોય તેની સંભાવના કેટલી ?

(50) પાસાને એકવાર ફેંકવામાં આવે છે તો (i) અવિભાજ્ય સંખ્યા (ii) 2 અને 6 વચ્ચેની સંખ્યા (iii) અયુગ્મ સંખ્યા મળવાની સંભાવના શોધો.

SECTION - D

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (12)

(51) જો ત્રિકોણની કોઈ એક બાજુને સમાંતર દોરેલી રેખા બાકીની બે બાજુઓને ભિન્ન બિંદુઓમાં છેદે, તો તે બાજુઓ પર કપાતા રેખાખંડો તે બાજુઓનું સમપ્રમાણમાં વિભાજન કરે છે.

(52) રચના કરી તેની યથાર્થતા આપો : 5 સેમી, 6 સેમી અને 7 સેમી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો અને પછી બીજો ત્રિકોણ રચો જેની બાજુઓ, પ્રથમ ત્રિકોણની અનુરૂપ બાજુઓ કરતાં $\frac{7}{5}$ ગણી હોય.

(53) 8 સેમી લંબાઈનો રેખાખંડ AB દોરો. A ને કેન્દ્ર લઈ 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળું એક વર્તુળ દોરો. B ને કેન્દ્ર લઈ બીજું 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. પ્રત્યેક વર્તુળને બીજા વર્તુળના કેન્દ્રમાંથી સ્પર્શકો દોરો.

(54) 90 સેમી ઊંચાઈવાળી એક છોકરી વીજળીના થાંભલાના તળીયેથી 1.2 m/s ની ઝડપથી દૂર જઈ રહી છે. જો વીજળીનો ગોળો જમીનના સમતલથી 3.6m ઊંચે હોય તો ચાર સેકન્ડ પછી તેના પડછાયાની લંબાઈ શોધો.

(55) એક જીવનવીમા એજન્ટે, 100 પોલિસીધારકોની ઉંમર માટે નીચેનું વિતરણ પ્રાપ્ત કર્યુ. જેમની ઉંમર 18 વર્ષથી વધુ, પરંતુ 60 વર્ષથી ઓછી

હોય તેવી જ વ્યક્તિઓને પોલિસીઓ આપવામાં આવી હોય, તો તેમની મધ્યસ્થ ઉંમર શોધો.

ઉંમર (વર્ષમાં)	પોલિસીધારકોની સંખ્યા
20 થી ઓછી	2
25 થી ઓછી	6
30 થી ઓછી	24
35 થી ઓછી	45
40 થી ઓછી	78
45 થી ઓછી	89
50 થી ઓછી	92
55 થી ઓછી	98
60 થી ઓછી	100

PAPER-2

SECTION - A

■ **સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** (24)

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(1) $\frac{39}{625}$ ના દશાંશ નિરૂપણમાં દશાંશ સ્થળ પછી 5 અંકો હોય છે.

(2) બહુપદી $P(x)=x^3-4x^2+x+6$ ના શૂન્યોનો ગુણાકાર - 6 થાય છે.

(3) સમાંતરશ્રેણી $\sqrt{3},\sqrt{27},\sqrt{75}$,.....નું પાંચમું પદ $\sqrt{243}$ છે.

(4) $\tan 1 \cdot \tan 2 \cdot \tan 3 \cdot .... \cdot \tan 89$ ની કિંમત 0 થાય છે.

(5) $\tan\theta$ નું મુલ્ય હંમેશા 1 કરતાં વધુ હોય છે.

(6) જો કોઈ માહિતી માટે $\Sigma fixi=840$ તથા $\Sigma fi=30$ છે, તો તેનો $\bar{x}=28$ થાય છે.

● **વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.**

(7) નીચે આપેલ અવયવ વૃક્ષ પરથી $x+y=$............છે.

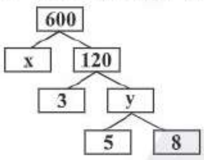

(A) 40
(B) 45
(C) 35
(D) 30

(8) એક દ્વિઘાત બહુપદીને એક પણ વાસ્તવિક શૂન્ય નથી તો તેનો આલેખ .... છે.

(A) X-અક્ષને એક બિંદુમાં સ્પર્શે
(B) X-અક્ષને છેદે નહીં
(C) X-અક્ષને બે બિંદુમાં છેદે
(D) બંને અક્ષને છેદશે.

(9) સમીકરણયુગ્મ 3x+4y=12 અને 6x+8y=24 ને ....ઉકેલ મળે છે.

(A) એક (B) બે
(C) શૂન્ય (D) અનંત

(10) જો સમીકરણ $3x^2-4x-k=0$ નો વિવેચક 112 હોય તો k = ... છે.

(A) -8 (B) 8
(C) 32 (D) -32

(11) જો $a_n=7n-10$ હોય તો તે શ્રેણી માટે d = ... છે.

(A) 7 (B) -10
(C) -7 (D) 10

(12) બિંદુ (-2, -3) નું y-અક્ષથી લંબઅંતર................ છે.

(A) 3 (B) 2
(C) 4 (D) 5

● **વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(13) પ્રચલિત સંકેત મુજબ જો $l=125$, n=68, cf=22, f=20 અને h=20 હોય તો મધ્યસ્થ = ...

(14) માર્ચ માસમાં 5 વખત રવિવાર આવે તેની સંભાવના............છે.

(15) એક પેટીમાં 6 લીલા, 3 સફેદ અને 11 ભૂરા રંગના દડા છે. પેટીમાંથી એક દડો યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે તો તે દડો ભૂરા રંગનો ન હોય તેની સંભાવના.............. છે.

(16) ચોક્કસ ઘટના અને અશક્ય ઘટનાઓની સંભાવનાઓનો ગુણાકાર...............છે.

(17) $p(x)=x^3+7x^2-36$ નાં શૂન્યોના વ્યસ્તનો સરવાળો............. થાય.

(18) સમાંતર શ્રેણી 3, 8, 13, 18, ...નું 11 મું પદ............થાય.

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ /વાક્ય /આંકડામાં જવાબ આપો.**

(19) ΔABC માં $\angle B$ કાટખૂણો છે. AB=5 સેમી, BC=12 સેમી તો ΔABC ની ત્રણેય બાજુઓને સ્પર્શતા વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

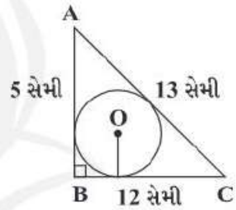

(20) એક લંબઘનના મથાળાનું ક્ષેત્રફળ 250 ચો.સેમી થાય તો તેના પાયાનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(21) જો વર્તુળના વ્યાસમાં 40% વધારો કરવામાં આવે તો તેનાં ક્ષેત્રફળમાં કેટલો વધારો થાય ?

(22) 1 સેમી ત્રિજ્યાવાળી 8 ગોળી પિગાળીને એક ગોળો બનાવીએ તો ગોળાનો વ્યાસ શોધો.

(23) નીચે આપેલ આલેખના કિસ્સામાં p(x) નાં શૂન્યોની સંખ્યા શોધો.

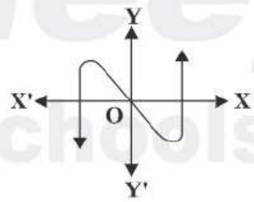

(24) 88 કિલોમીટર અંતર કાપવા માટે ખટારાનાં પૈડાની પરિભ્રમણ સંખ્યા 1000 છે. તો તેનાં પૈડાનો વ્યાસ શોધો.

SECTION - B

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ દસ)**
(પ્રત્યેકના 2 ગુણ) **(20)**

(25) જેના શૂન્યોનો સરવાળો અને ગુણાકાર -3 અને 2 હોય તેવી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો.

(26) નીચે આપેલ બહુપદી p(x) ને બહુપદી g(x) વડે ભાગો અને ભાગફળ તથા શેષ મેળવો.
$p(x) = x^4 - 3x^2 + 4x + 5, g(x) = x^2 + 1 - x$

(27) નીચેની શ્રેણી સમાંતર શ્રેણી છે કે નહિ, જો સમાંતર શ્રેણી હોય તો સામાન્ય તફાવત d અને પછીનાં ત્રણ પદ લખો :
$3, 3 + \sqrt{2}, 3 + 2\sqrt{2}, 3 + 3\sqrt{2}, ...$

(28) 10 અને 250 વચ્ચે 4 ના કેટલા ગુણિત હશે ?

(29) જેનાં શિરોબિંદુઓ નીચે પ્રમાણે છે તેવા ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ શોધો :
(-5, -1), (3, -5), (5, 2)

(30) એક પતંગ જમીનથી 60 મી.ની ઊંચાઈ પર ઊડી રહેલ છે. આ પતંગની દોરીનો એક છેડો ક્ષણભર માટે જમીન પરના એક બિંદુ સાથે બાંધેલ છે. આ સ્થિતિમાં દોરીનો જમીન સાથેનો ઢાળ 60° છે. જો દોરીમાં કોઈ ઢીલ નથી તેવું માની લેવામાં આવે તો દોરીની લંબાઈ શોધો.

(31) બે સમકેન્દ્રીય વર્તુળોની ત્રિજ્યાઓ 5 સેમી અને 3 સેમી છે. મોટા વર્તુળની જીવા નાના વર્તુળને સ્પર્શે છે, તો તે જીવાની લંબાઈ શોધો.

(32) એક શંકુના આડછેદની તિર્યક ઊંચાઈ 4 સેમી છે તથા તેના વર્તુળાકાર છેડાની પરિમિતિ (પરિઘ) 18 સેમી અને 6 સેમી છે. તો શંકુના આડછેદની વક્રસપાટીનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(33) 6 સેમી, 8 સેમી અને 10 સેમી ત્રિજ્યાવાળા ધાતુના ગોળાઓને ઓગાળીને એક મોટો નક્કર ગોળો બનાવવામાં આવે છે, તો આ રીતે બનતા ગોળાની ત્રિજ્યા શોધો.

(34) નીચે આપેલા વિતરણ વિશ્વના કેટલાક શ્રેષ્ઠ બેટ્સમેનો દ્વારા એક દિવસીય આંતરરાષ્ટ્રીય મેચોમાં નોંધાવેલ રનની સંખ્યા આપે છે :

નોંધાવેલ રન	બેટ્સમેનોની સંખ્યા
3000 - 4000	4
4000 - 5000	18
5000 - 6000	9
6000 - 7000	7
7000 - 8000	6
8000 - 9000	3
9000 - 10000	1
10000 - 11000	1

માહિતીનો બહુલક શોધો.

(35) સાબિત કરો : $\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ = 1$

(36) નિત્યસમમાં જેમના માટે પદાવલિ વ્યાખ્યાયિત કરી છે તે ખૂણા લઘુકોણ છે. આ નિત્યસમ સાબિત કરો :
$$(\text{cosec}\ \theta - \cot\ \theta)^2 = \frac{1 - \cos\theta}{1 + \cos\theta}$$

(37) ધારો કે, આપણે પાસાને એકવાર ફેંકીએ છીએ. (i) પાસાના ઉપરના પૃષ્ઠ ઉપર 4 કરતાં મોટી સંખ્યા મેળવવાની સંભાવના કેટલી છે ? (ii) 4 કે 4 થી નાની સંખ્યા મેળવવાની સંભાવના કેટલી છે ?

(38) એક બાળક પાસે એક એવો પાસો છે જેની છ સપાટીઓ નીચે આપેલા અક્ષરો બતાવે છે :
A B C D E A
આ પાસાને એકવાર ઉછાળવામાં આવે છે પાસા પર (i) A મળે (ii) D મળે તેની સંભાવના કેટલી ?

SECTION - C

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ આઠ)**
(પ્રત્યેકના 3 ગુણ) **(24)**

(39) સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ લોપની રીતે શોધો :
$3x - 5y - 4 = 0$ અને $9x = 2y + 7$

(40) નીચેની સમસ્યા ઉપરથી દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મ મેળવો અને તેમનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો : ક્રિકેટ ટીમના કોચે 7 બેટ અને 6 દડાઓ ₹3800 માં ખરીદ્યા. પછીથી તેણે 3 બેટ અને 5 દડાઓ ₹1750 માં ખરીદ્યા. તો એક બેટની કિંમત અને એક દડાની કિંમત શોધો.

(41) આપેલ દ્વિઘાત સમીકરણનાં બીજ, શક્ય હોય તો પૂર્ણવર્ગની રીતથી મેળવો. $2x^2 + x - 4 = 0$

(42) સમાંતર શ્રેણીનું બીજું અને ત્રીજું પદ અનુક્રમે 14 અને 18 હોય તો તેનાં પ્રથમ 51 પદોનો સરવાળો શોધો.

(43) ત્રણ અંકની કેટલી સંખ્યા 7 વડે વિભાજ્ય હશે ?

(44) બિંદુઓ P (2, -3) અને Q (10, y) વચ્ચેનું અંતર 10 એકમ હોય તો y ની કિંમત શોધો.

(45) A (-2, 2) અને B (2, 8) ને જોડતા રેખાખંડનું ચાર સમાન ભાગમાં વિભાજન કરતા બિંદુઓના યામ શોધો.

(46) દવાની એક કેપ્સ્યૂલનો આકાર નળાકારની બંને બાજુએ અર્ધગોલક લગાડેલા હોય તે રીતનો છે. (જુઓ આકૃતિ) કેપ્સ્યુલની લંબાઈ 14 મિમી છે અને તેનો વ્યાસ 5 મિમી છે. તો કેપ્સ્યૂલનું પૃષ્ઠફળ શોધો.

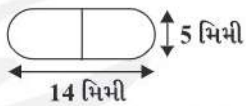

(47) એક હોસ્પિટલમાં દાક્તરે ત્રીસ મહિલાઓની શારીરિક તપાસ કરી અને પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાની નોંધ કરી તથા નીચે પ્રમાણે સારાંશ તૈયાર કર્યો. યોગ્ય રીત પસંદ કરીને, આ મહિલાઓના પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાનો મધ્યક શોધો.

પ્રતિ મિનિટ હૃદયના ધબકારાની સંખ્યા	65-68	68-71	71-74	74-77	77-80	80-83	83-86
મહિલાઓની સંખ્યા	2	4	3	8	7	4	2

(48) નીચેનું કોષ્ટક નીઓન 400 ગોળાના આયુષ્યનું વિતરણ આપે છે :

આયુષ્ય (કલાકોમાં)	ગોળાની સંખ્યા
1500 - 2000	14
2000 - 2500	56
2500 - 3000	60
3000 - 3500	86
3500 - 4000	74
4000 - 4500	62
4500 - 5000	48

ગોળાના આયુષ્યનો મધ્યસ્થ શોધો.

(49) એક ભૂરો અને એક રાખોડી એમ બે પાસાને એક સાથે ઉછાળવામાં આવે છે. તમામ શક્ય પરિણામો લખો. પાસાની ઉપરની સપાટી પર દેખાતી સંખ્યાઓનો સરવાળો (1) 8 હોય (2) 13 હોય (3) એકી સંખ્યા હોય (4) 12 કે તેનાથી નાનો હોય તેની સંભાવના કેટલી ?

(50) ધારો કે એક પાસાને તમે યાદચ્છિક રીતે આકૃતિમાં બતાવ્યા પ્રમાણે લંબચોરસ ક્ષેત્ર પર ફેંકો છો. તે 1 મી. વ્યાસના વર્તુળની અંદર પડશે તેની સંભાવના કેટલી ?

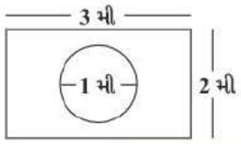

SECTION - D

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**
(પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (12)

(51) સાબિત કરો કે, બે સમરૂપ ત્રિકોણોના ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર તેમની અનુરૂપ બાજુઓના ગુણોત્તરના વર્ગ બરાબર હોય છે.

(52) નીચેના દાખલાઓ ગણો.

(i) $\Delta ABC \sim \Delta DEF$ છે. તેમનાં ક્ષેત્રફળો અનુક્રમે 64 સેમી^{2} અને 121 સેમી^{2} છે. જો EF = 15.4 સેમી હોય તો BC શોધો.

(ii) એક 6 મી ઊંચા શિરોલંબ વાંસનો જમીન પર પડતો પડછાયો 4 મીટર લાંબો છે. એ જ વખતે એક મિનારાનો પડછાયો 28 મી. લાંબો છે. મિનારાની ઊંચાઈ શોધો.

(53) રચના કરી તેની યથાર્થતા આપો : BC = 6 સેમી, AB = 5 સેમી અને $\angle ABC = 60^\circ$ હોય તેવો ત્રિકોણ ABC દોરો. પછી ΔABC ની અનુરૂપ બાજુઓને $\frac{3}{4}$ પ્રમાણમાં હોય તેવી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો.

(54) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળને સમકેન્દ્રી બીજા 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળ પરના બિંદુમાંથી પ્રથમ વર્તુળના સ્પર્શકની રચના કરો અને તેની લંબાઈ માપો. વાસ્તવિક ગણતરીથી માપની ચકાસણી પણ કરો.

(55) જો નીચે આપેલ વિતરણનો મધ્યસ્થ 28.5 હોય, તો x અને y નાં મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ - અંતરાલ	આવૃત્તિ
0 - 10	5
10 - 20	x
20 - 30	20
30 - 40	15
40 - 50	y
50 - 60	5
કુલ	60

PAPER-3

SECTION - A

■ **સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** (24)

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(1) $(\sqrt{3}-\sqrt{4})\cdot(\sqrt{3}+\sqrt{4})$ એ અસંમેય સંખ્યા છે.

(2) દ્વિઘાત બહુપદી $p(x) = x^2-5x+4$ ના શૂન્યોનો સરવાળો તેના શૂન્યોના ગુણાકારથી અધિક છે.

(3) 1, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 3,...... એ સમાંતર શ્રેણી છે.

(4) જો $\cos A = \frac{a}{b}$ છે, તો $\sin^2 A = \frac{b^2-a^2}{b^2}$ થાય છે.

(5) $\sin(A+B) = \sin A + \sin B$ થાય છે.

(6) બહુલક - મધ્યક = 3 x (મધ્યસ્થ - મધ્યક) થાય છે.

● **વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(7) જો ગુ.સા.અ. (57, 95) = 57m - 95 હોય, તો m = ...

(A) 3 (B) 2
(C) 4 (D) 5

(8) આપેલી આકૃતિમાં y = p(x) ના આલેખ પરથી બહુપદીને શૂન્યોની સંખ્યા ....મળે છે.

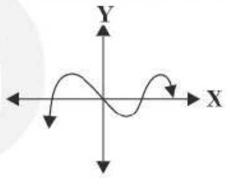

(A) 2
(B) 3
(C) 4
(D) 5

(9) જો 13x + 19 y = 30 અને 19x + 13y = 270 હોય, તો x-y = ...થાય છે.

(A) 32 (B) 36
(C) 38 (D) 40

(10) જો દ્વિઘાત બહુપદીને બે સમાન (આવૃત) અને વાસ્તવિક બીજ મળે છે તો વિવેચક માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સત્ય છે ?

(A) D = 0 (B) D > 0
(C) D < 0 (D) એકપણ નહી

(11) 2k+1, 13, 5k-3 એ સમાંતર શ્રેણીના ક્રમિક પદો હોય, તો k = ...થાય છે.

(A) 9 (B) 4
(C) 17 (D) 13

(12) જો A (4, 2), B (10, 2), C (13, 5) અને D (x, y) એ સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ ABCD ના શિરોબિંદુઓ હોય, તો x + y = ...છે.

(A) 7 (B) 5
(C) 12 (D) 2

● **વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(13) મધ્યસ્થના સૂત્ર $M = \ell + \left[\frac{\frac{n}{2} - cf}{f}\right] \times h$ માં cf = ...દર્શાવે છે.

(14) જો $P(A) : P(\overline{A}) = 9:1$ હોય તો $P(\overline{A})$ = ...

(15) એક વ્યક્તિની લોટરીમાં પ્રથમ વિજેતા પ્રાપ્ત થવાની સંભાવના $\frac{8}{100}$ છે. જો 6000 ટિકિટો વેચાઈ હોય તો તે વ્યક્તિએ................ટિકિટો ખરીદી હશે.

(16) એક અંકની પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓમાંથી એક અંક યુગ્મ હોવાની સંભાવના........................ છે.

(17) ત્રિઘાત બહુપદી $3x^3-4x^2+12$ ને x-2 વડે ભાગતાં શેષ ....મળે.

(18) સમાંતર શ્રેણી 8,3,-2,...નું n મું પદ..............છે.

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ /વાક્ય /આંકડામાં જવાબ આપો.**

(19) O કેન્દ્રવાળા વર્તુળની બહારના બિંદુ P માંથી વર્તુળને દોરેલા સ્પર્શકોનાં સ્પર્શબિંદુઓ A અને B છે. જો $\angle OPB=30^\circ$ તો $\angle AOB$ શોધો.

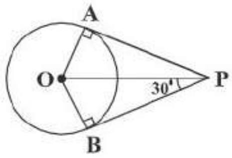

(20) 5 રૂપિયાના સિક્કાની કુલ સપાટીનું પૃષ્ઠફળ શોધવાનું સૂત્ર જણાવો.

(21) ચોરસની પરિમિતિ એ વર્તુળના પરિઘ બરાબર છે. તો તેમનાં ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર શોધો.

(22) જો ગોળાની ત્રિજ્યા બમણી કરીએ તો તેનું ઘનફળ કેટલા ગણું થાય ?

(23) $p(x) = x^2-4x+8k$ ના બે શૂન્યો α અને β માટે જો $\alpha + \beta = \alpha\cdot\beta$ હોય, તો k નું મુલ્ય શું હશે ?

(24) જો એક વર્તુળની ચાપ કેન્દ્ર આગળ θ માપનો ખૂણો આંતરે તો લઘુવૃત્તાંશનું ક્ષેત્રફળ શોધવાનું સૂત્ર જણાવો.

SECTION - B

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ દસ)**
(પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (20)

(25) દ્વિઘાત બહુપદી $x^2+7x+10$ નાં શૂન્યો શોધો તથા તેનાં શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

(26) $3x^3+x^2+2x+5$ ને $1+2x+x^2$ વડે ભાગો.

(27) સમાંતર શ્રેણી 10, 7, 4, ..., -62 માં છેલ્લેથી (પ્રથમ પદ તરફ) 11 મું પદ શોધો.

(28) નીચેની શ્રેણી સમાંતર શ્રેણી છે કે નહિ ? જો તે સમાંતર શ્રેણી હોય તો તેના પછીના બે પદ લખો : 4, 10, 16, 22, ...

(29) બિંદુઓ A (6, 5) અને B (-4, 3) થી સમાન અંતરે આવેલ હોય તેવું Y - અક્ષ પરનું બિંદુ શોધો.

(30) ΔABC માં $\angle B$ કાટખૂણો છે, AB=5 સેમી અને $\angle ACB = 30^\circ$ (જુઓ આકૃતિ), તો બાજુ BC અને AC ની લંબાઈ શોધો.

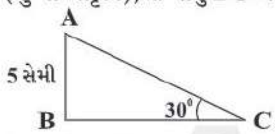

(31) જો 3A એ લઘુકોણનું માપ હોય તથા $\sin 3A = \cos (A-26^\circ)$ હોય, તો A ની કિંમત શોધો.

(32) જમીન પર એક ટાવર શિરોલંબ સ્થિતિમાં છે. તેના પાયાથી 15 મીટર દૂર રહેલા જમીન પરના એક બિંદુથી ટાવરની ટોચના ઉત્સેધકોણનું માપ 60° છે, તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.

(33) નીચેની આકૃતિમાં જો $\angle ATO=40^\circ$ હોય તો $\angle AOB$ શોધો.

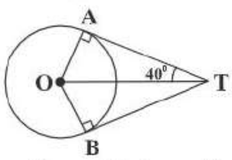

(34) બાજુની આકૃતિમાં બતાવેલ એક શો-પીસ એ સમઘન અને અર્ધગોલકનો બનેલો છે. આ શો-પીસનો પાયો સમઘન છે અને તેની પ્રત્યેક ધાર 5 સેમી છે અને 4.2 સેમી વ્યાસવાળો અર્ધગોલક તેની ઉપર બેસાડેલો છે. આ શો-પીસનું કુલ પૃષ્ઠફળ શોધો. ($\pi = \frac{22}{7}$ લો.)

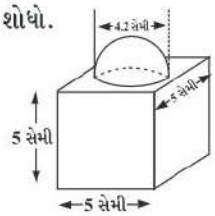

(35) નમૂના બનાવવાની માટીમાંથી 24 સેમી ઊંચાઈ અને 6 સેમી પાયાની ત્રિજ્યાવાળો એક શંકુ બનાવેલો હોય છે. એક બાળકે તેને ગોળાકાર સ્વરૂપમાં પરિવર્તિત કરી નાખ્યો છે, તો ગોળાની ત્રિજ્યા શોધો.

(36) વિદ્યાર્થીઓના એક સમૂહે એક વસ્તીમાં 20 પરિવારની સભ્યસંખ્યા પર સર્વેક્ષણ હાથ ધર્યો. તેનાથી પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા માટે નીચેનું આવૃત્તિ કોષ્ટક બન્યું.

પરિવારની સભ્યસંખ્યા	1 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 9	9 - 11
પરિવારોની સંખ્યા	7	8	2	2	1

આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

(37) 52 પત્તાના ઢગમાંથી ફુલ્લીનો રાજા, રાણી અને ગુલામના પત્તાને કાઢી લઈ બાકીના પત્તાને સરખી રીતે ચીપવામાં આવે છે. ત્યારબાદ બાકીના પત્તામાંથી એક પત્તું યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે, તો તે (1) લાલનું હોય (2) રાજાનું હોય તેની સંભાવના શોધો.

(38) સવિતા અને હમિદા મિત્રો છે. બંનેના (i) જન્મદિવસ જુદા-જુદા હોય (ii) જન્મદિવસ એક જ હોય તેની સંભાવના કેટલી હશે ? (લીપ વર્ષને અવગણવું)

SECTION - C

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ આઠ)**
(પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (24)

(39) આફતાબ તેની દીકરીને કહે છે "સાત વર્ષ પહેલા મારી ઉંમર તે વખતની તારી ઉંમર કરતાં સાત ગણી હતી. હવે પછીના ત્રણ વર્ષ પછી મારી ઉંમર તારી તે વખતની ઉંમર કરતાં ત્રણ ગણી હશે." આ પરિસ્થિતિને આદેશની રીતે ઉકેલો.

(40) નીચેના સુરેખ સમીકરણયુગ્મના શક્ય ઉકેલો લોપની રીતનો ઉપયોગ કરી શોધો :

$2x+3y=8$

$4x+6y=7$

(41) દ્વિઘાત સૂત્રનો ઉપયોગ કરી, શક્ય હોય તો નીચેના દ્વિઘાત સમીકરણના બીજ મેળવો : $3x^2-5x+2=0$

(42) સમાંતર શ્રેણી 24, 21, 18, ...ના કેટલાં પદોનો સરવાળો 78 થાય ?

(43) Y-અક્ષ એ બિંદુઓ (5, -6) અને (-1, -4) ને જોડતા રેખાખંડનું કયા ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરે છે, તે શોધો અને આ છેદબિંદુ પણ મેળવો.

(44) બિંદુઓ A (2, 3), B(4, k) અને C (6, -3) સમરેખ હોય, તો k ની કિંમત શોધો.

(45) એક લાકડાનું લંબઘન પેન-સ્ટેન્ડ ચાર શંકુ આકારના છિદ્રવાળું બનાવેલું છે. લંબઘનના માપ 15 સેમી x 10 સેમી x 3.5 સેમી છે. છિદ્રવાળા દરેક ભાગની ત્રિજ્યા 0.5 સેમી અને ઊંડાઈ 1.4 સેમી છે, તો લાકડાના સ્ટેન્ડનું ઘનફળ શોધો. (જુઓ આકૃતિ)

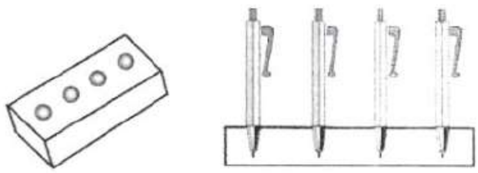

(46) એક સિક્કાને ત્રણ વખત ઉછાળતાં તેના પર...

(i) ઓછામાં ઓછી 2 વખત છાપ આવે.

(ii) વધુમાં વધુ 1 વખત કાંટો આવે.

(iii) માત્ર 3 વખત છાપ આવે તેની સંભાવના મેળવો.

(47) જો સમાંતરશ્રેણીના પ્રથમ 7 પદોનો સરવાળો 49 હોય તથા પ્રથમ 17 પદોનો સરવાળો 289 હોય તો પ્રથમ n પદોનો સરવાળો શોધો.

(48) નીચે આપેલ વિતરણ એક-દિવસીય ક્રિકેટ મેચોમાં બોલરો દ્વારા લેવાયેલી વિકેટોની સંખ્યા બતાવે છે. યોગ્ય રીત પસંદ કરીને વિકેટોની સંખ્યાનો મધ્યક શોધો. મધ્યક શું સૂચવે છે ?

વિકેટોની સંખ્યા	20-60	60-100	100-150	150-250	250-350	350-450
બોલરોની સંખ્યા	7	5	16	12	2	3

(49) એક છોડના 40 પાંદડાઓની લંબાઈ ખૂબ જ નજીકના મિલીમીટર સુધી માપવામાં આવી અને મેળવેલ માહિતી નીચેના કોષ્ટકમાં દર્શાવી છે :

લંબાઈ (મિમીમાં)	પાંદડાઓની સંખ્યા
118 -126	3
127 - 135	5
136 - 144	9
145 - 153	12
154 - 162	5
163 - 171	4
172 - 180	2

પાંદડાઓની મધ્યસ્થ લંબાઈ શોધો.

(50) એક ખોખામાં 1 થી 90 સુધીના અંક લખેલી 90 ગોળ તકતીઓ છે. જો ખોખામાંથી એક ગોળ તકતી યાદચ્છિક રીતે કાઢવામાં આવે, તો તેના પર..........

(1) બે અંકની સંખ્યા હોય.

(2) પૂર્ણ વર્ગ સંખ્યા હોય.

(3) 5 વડે વિભાજ્ય સંખ્યા હોય તેની સંભાવના શોધો.

SECTION - D

■ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)** (12)

(51) સાબિત કરો કે, કાટકોણ ત્રિકોણમાં, કર્ણનો વર્ગ બાકીની બે બાજુઓના વર્ગોના સરવાળા જેટલો હોય છે.

(52) 7.6 સેમી લંબાઈનો રેખાખંડ દોરી તેનું 5 : 8 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરો. બંને ભાગ માપો.

(53) 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. તેના કેન્દ્રથી લંબાવેલ વ્યાસ પર દરેકનું અંતર 7 સેમી થાય તે રીતે બિંદુઓ P અને Q લો. બિંદુઓ P અને Q માંથી વર્તુળને સ્પર્શકો દોરો.

(54) નીચે આપેલ માહિતીનો મધ્યસ્થ 525 છે. જો કુલ આવૃત્તિ 100 હોય તો x અને y નાં મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ - અંતરાલ	આવૃત્તિ (f_i)
0 - 100	2
100 - 200	5
200 - 300	x
300 - 400	12
400 - 500	17
500 - 600	20
600 - 700	y
700 - 800	9
800 - 900	7
900 - 1000	4

(55) ΔABC અને ΔXYZ માં $ABC \leftrightarrow XYZ$ સમરૂપતા છે.

જો $\frac{AB}{4} = \frac{BC}{6} = \frac{AC}{3}$ હોય અને AC= 3 અને XY= 5 હોય તો YZ અને XZ મેળવો.

PAPER-4

SECTION - A

■ **સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** (24)

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(1) 23, 35, 46 નો લ.સા.અ. 1 થાય છે.

(2) $p(x) = 6x - 2x^2 + 7$ નો આલેખ સુરેખ મળે છે.

(3) સમાંતર શ્રેણી 5, 7, 9, 11, 13,..........માં છઠ્ઠી અવિભાજ્ય સંખ્યા 19 છે.

(4) જો $A + B = 90^\circ$ હોય, તથા $\sec A = \frac{3}{2}$ હોય તો $\operatorname{cosec} B = \frac{3}{2}$ મળે છે.

(5) જે સમાંતર શ્રેણીનો સામાન્ય તફાવત 8 હોય, તો શ્રેણી માટે $a_{30} - a_{25} =$ -40 મળે છે.

(6) જો $Z + \bar{x} = 98$ અને $Z - \bar{x} = 12$ હોય, તો મધ્યસ્થ = 47 છે.

● **વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.**

(7) નીચેના પૈકી.............નું દશાંશ નિરૂપણ અનંત અને આવૃત છે.

(A) $\frac{17}{32}$ (B) $\frac{17}{248}$

(C) $\frac{17}{160}$ (D) $\frac{17}{64}$

(8) જો α અને β એ બહુપદી $p(x) = 6x^2 - 7x - 3$ ના શૂન્યો હોય તો $\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta}$ =.......... છે.

(A) $-\frac{7}{3}$ (B) $\frac{7}{3}$ (C) $\frac{7}{6}$ (D) $\frac{-7}{6}$

(9) જો $y = mx + 3$ ની રેખા બિંદુ (2, 11) માંથી પસાર થતી હોય, તો m = ... છે.

(A) 4 (B) -4 (C) $\frac{1}{4}$ (D) $-\frac{1}{4}$

(10) જો દ્વિઘાત સમીકરણ $2x^2 - kx + k = 0$ ને સમાન બીજ હોય, તો k ની કિંમત............ છે.

(A) 0 (B) 4

(C) 8 (D) 0 અથવા 8

(11) જો કોઈ સમાંતર શ્રેણી માટે $a_n = 40$, $a = -10$, $n = 20$ હોય તો તે શ્રેણીના 20 પદોનો સરવાળો..............મળે છે.
(A) -300 (B) 600
(C) 300 (D) 400

(12) ΔABC નાં શિરોબિંદુઓ A (1, 3), B (-1,2), C(6, -8) હોય તો તેના મધ્યકેન્દ્રના યામ............છે.
(A) (3,-2) (B) (-3,2)
(C) (0,2) (D) (2,-1)

● **વિધાન સાચું બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(13) જો અવલોકનો 64, 40, 48, x, 43, 48, 43 અને 34 નો બહુલક 43 હોય તો $x + 3 =$ ....

(14) લાલનાં તેર પત્તામાંથી પસંદ કરેલ પત્તું કાળીનો એક્કો નીકળે તેની સંભાવના ....છે.

(15) એક પેટીમાં 5 લીલા, 4 સફેદ અને 15 ભૂરા રંગના દડા છે. પેટીમાંથી એક દડો યાદૃચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે તો તે દડો ભૂરા રંગનો ન હોય તેની સંભાવના................છે.

(16) કોઈ વર્ષમાં 15 મી ઓગષ્ટે રવિવાર આવે તેની સંભાવના...........છે.

(17) જો α, β અને r એ બહુપદી $x^3 + x - \frac{1}{2}$ ના શૂન્યો હોય તો $\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + \frac{1}{r} =$..............થાય.

(18) સમાંતર શ્રેણી 2,7,12,....નું 10 મું પદ..........છે.

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ /વાક્ય /આંકડામાં જવાબ આપો.**

(19) ΔABC માં ∠B કાટખૂણો છે. AB=7 સેમી, BC=24 સેમી તો ΔABC ની ત્રણેય બાજુઓને સ્પર્શતા વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

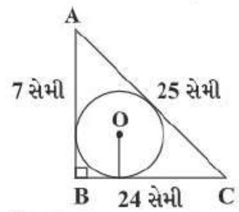

(20) એક શંકુનું ઘનફળ 660 ઘન સેમી છે. જો તેનાં પાયાની ત્રિજ્યા 6 સેમી હોય તો તેની તિર્યક ઊંચાઈ શોધો.

(21) બે વર્તુળોના પરિઘનો ગુણોત્તર 3 : 4 છે. તો તેમનાં ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

(22) 1 સેમી ત્રિજ્યા અને 1 સેમી ઊંચાઈનો નળાકાર પિગાળીને 0.1 સેમી ત્રિજ્યાનો તાર બનાવતા તારની લંબાઈ શોધો.

(23) n ઘાતવાળી બહુપદીને મહત્તમ કેટલાં શૂન્યો હોય છે ?

(24) 21 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના કેન્દ્ર આગળ એક વૃતાંશ 120^0 નો ખૂણો બનાવે છે. આ વૃતાંશનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

SECTION - B

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ દસ) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** (20)

(25) બે અંકની કેટલી સંખ્યા 3 વડે વિભાજ્ય હશે ?

(26) $a = 25$, $d = -4$, $a_n = 5$ તો n શોધો.

(27) 15 cm ત્રિજ્યા અને 55 cm કુલ ઊંચાઈ અને અર્ધગોલક પાયો ધરાવતા શંકુનું ઘનફળ શોધો.

(28) 12 cm વ્યાસના ગોલકને ઓગાળીને 0.3 cm ત્રિજ્યાની કેટલી ગોળીઓ બનાવી શકાય ?

(29) એક બાળક પાસે એક એવો પાસો છે, જેની 6 સપાટીઓ નીચે આપેલા અક્ષરો બતાવે છે.

M	A	T	H	A	S

આ પાસાને એક વાર ઉછાળવામાં આવે છે.
પાસા પર (i) A મળે (ii) T મળે તેની સંભાવના શોધો.

(30) (i) વર્ષમાં 53 રવિવાર આવવાની સંભાવના શોધો.
(ii) લીપ વર્ષમાં ફેબ્રુઆરી માસમાં 5 શુક્રવાર હોય તેની સંભાવના શોધો.

(31) દ્વિઘાત બહુપદી x^2-x-6 ના શૂન્યો શોધો તથા શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

(32) નીચે આપેલ બહુપદી p (x) ને બહુપદી g (x) વડે ભાગો અને ભાગફળ તથા શેષ શોધો.
$p(x) = 40x^2 + 11x - 63$, $g(x) = 8x - 9$

(33) કિંમત શોધો.
$\sin^2 30 + \sin^2 45 + \sin^2 60 + \sin^2 90$

(34) કિંમત શોધો : $\frac{\sin 70^0}{\cos 20^0} + \frac{\operatorname{cosec} 20^0}{\sec 70^0} - 2 \cos 70^0 \operatorname{cosec} 20^0$

(35) બિંદુ A માંથી દોરેલા વર્તુળના સ્પર્શકની લંબાઈ 12 cm અને વર્તુળના કેન્દ્રથી તેનું અંતર 13 cm સેમી હોય તો વર્તુળનો વ્યાસ કેટલો થાય ?

(36) 150 મી ઊંચી ઈમારતની ટોચ પરથી એક ટાવરની ટોચ અને તળિયાના અવસેધકોણના માપ 30^0 અને 60^0 છે, તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.

(37) બિંદુ (1,1), (4,4), (6,2) થી બનતા ત્રિકોણનો પ્રકાર જણાવો.

(38) ગણિતની પરીક્ષામાં 30 વિદ્યાર્થીઓના ગુણનું વિતરણ આપેલ છે.

વર્ગ અંતરાલ	10-25	25-40	40-55	55-70	70-85	85-100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	7	6	6	6

આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

SECTION - C

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ આઠ) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)** (24)

(39) ધોરણ 10 ના વિદ્યાર્થીઓએ ગણિતમાં 80 ગુણમાંથી મેળવેલ ગુણ નીચેના આવૃત્તિ વિતરણમાં છે. મધ્યસ્થ શોધો.

વર્ગ	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
આવૃત્તિ	2	5	8	16	9	5	3	2

(40) નીચેની માહિતી 225 વીજ ઉપકરણોના આયુષ્યની (કલાકમાં) પ્રાપ્ત માહિતી દર્શાવે છે. માહિતીનો મધ્યક શોધો.

આયુષ્ય (કલાકમાં)	આવૃત્તિ
0 - 200	9
200 - 400	35
400 - 600	50
600 - 800	61
800 - 1000	38
1000 - 1200	32

(41) બે અંકની એક સંખ્યાના અંકોનો તફાવત 2 છે. તે સંખ્યા તથા તેના અંકો અદલબદલ કરવાથી મળતી સંખ્યાનો સરવાળો 132 થાય છે. તો તે સંખ્યાઓ શોધો.

(42) નીચેના સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ ચોકડી ગુણાકારની રીતે મેળવો.
$2x + 5y = -25$
$3x - 8y = 9$

(43) સચીનની 8 વર્ષ પહેલાની ઉંમર અને 2 વર્ષ પછીની ઉંમરનો ગુણાકાર 1200 છે. સચીનની હાલની ઉંમર મેળવો.

(44) એક સમાંતર શ્રેણી માટે $a = 5, l = 95, d = 5$ તો n તથા S_n શોધો.

(45) જે ચતુષ્કોણના શિરોબિંદુ A (1, 0), B (7, 0), C (6, 3), અને D (2, 3) હોય તો તેનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(46) (-1, 3), (1, -1) અને (5, 1) શિરોબિંદુવાળા ત્રિકોણના શિરોબિંદુ (-1, 3) માંથી દોરેલી મધ્યગાની લંબાઈ કેટલી છે ?

(47) એક આઈસક્રીમનો કોન સમાન પાયો ધરાવતા શંકુ અને અર્ધગોલક દ્વારા બને છે. જો શંકુની ઊંચાઈ 9 cm તથા તેની ત્રિજ્યા 2.5 cm હોય તો, કોનનું ઘનફળ શોધો.

(48) 100 ગુણમાંથી વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલા ગુણ નીચે મુજબ છે.

મેળવેલ ગુણ	0-34	35-50	51-70	71-90	91-100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	12	25	30	23	10

તો વિદ્યાર્થીઓએ -
(1) 34 કે તેથી ઓછા
(2) 71 થી 90 સુધીના
(3) 90 થી વધુ ગુણ મેળવ્યા હોય તેની સંભાવના શોધો.

(49) 52 પત્તાના ઢગમાંથી બધા મુખમુદ્રાવાળા પત્તા દુર કરવામાં આવે છે, બાકી પત્તાને સરખી રીતે ચીપવામાં આવે છે. બાકીના પત્તામાંથી એક પત્તું પસંદ કરવામાં આવે છે.
(1) પત્તું 7 નું હોય
(2) પત્તું ગુલામ હોય
(3) પત્તું 7 કરતાં ઓછુ હોય તેની સંભાવના શોધો.

(50) સુબ્બારાવે ઈ.સ. 1995 માં ₹ 5000 નાં વાર્ષિક વેતનથી કામ શરૂ કર્યુ. તેમને દર વર્ષે માસિક ₹ 200 ની વેતન વૃધ્ધી મળે છે તો કયાં વર્ષે તેમનું વેતન ₹ 7000 થશે ?

SECTION - D

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**
(પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (12)

(51) પાયથાગોરસનાં પ્રતીપ પ્રમેયનું વિધાન લખીને તેને સાબિત કરો.

(52) 3 સેમી, 4 સેમી અને 5 સેમી બાજુવાળો ત્રિકોણ રચો. આ ત્રિકોણને સમરૂપ હોય તેવો ત્રિકોણ રચો કે જેથી તેની બાજુઓ પહેલા ત્રિકોણની બાજુઓ કરતા $\frac{3}{5}$ ગણી હોય.

(53) 5 સેમી અને 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળા બે સમકેન્દ્રીય વર્તુળો રચો. બહારના વર્તુળ પર કોઈ બિંદુ લો. તે બિંદુમાંથી પસાર થતા નાના વર્તુળને સ્પર્શકો રચો.

(54) નીચે આપેલ માહિતીનો મધ્યસ્થ 38 છે. જો કુલ આવૃત્તિ 400 હોય તો x અને y ના મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ	આવૃત્તિ
10 - 20	42
20 - 30	38
30 - 40	x
40 - 50	54
50 - 60	y
60 - 70	36
70 - 80	32

(55) એક વિમાન એક વિમાનમથકની ઉત્તર દિશામાં 1000 Km/h ની ઝડપથી ઊડે છે. એજ સમયે બીજું એક વિમાન એજ વિમાનમથકની પશ્ચિમ દિશામાં 1200 Km/h ની ઝડપે ઊડે છે. $1\frac{1}{2}$ કલાક પછી આ વિમાનો એકબીજાથી કેટલા દૂર હશે ?

ANSWER

PAPER - 1

(Section-A)

(1) ✗
(2) ✓
(3) ✗
(4) ✗
(5) ✗
(6) ✗
(7) (B) 1
(8) (D) x^2-4x+4
(9) (A) $2x+3y-42=0$
(10) (A) 69
(11) (C) 163
(12) (C) (-1, 4)
(13) $n+1$
(14) $P(A)=\frac{1}{5}$
(15) $\frac{1}{101}$
(16) 1
(17) રેખા
(18) 12
(19) 10
(20) $\frac{308}{8}$ સેમી^{3}
(21) 51
(22) 27 : 125
(23) 4
(24) $\frac{44}{3}$

(Section-B)

(25) 16
(26) 4920
(27) 572 સેમી^{2}
(28) 2.5 સેમી
(29) $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$
(30) 0.48
(31) $\frac{4}{3}, -1$
(32) $x^2+\sqrt{5}$
(33) $\frac{\sqrt{7}}{4}, \frac{3}{\sqrt{7}}$
(34) $\frac{67}{12}$
(35) 3 સેમી
(36) $10\sqrt{3}$ મીટર
(38) 65.625 કલાક

(Section-C)

(39) 20
(40) 56.67 કિ.ગ્રા.
(41) $s=9, t=6$
(42) $x=-2, y=5$
(43) 7 વર્ષ
(44) 178
(45) 12
(46) $\left(2, \frac{-5}{3}\right)$ $\left(0, \frac{-7}{3}\right)$
(47) $\left(\frac{-3}{2}, 0\right)$
(48) 66 સેમી^{3}
(49) (i) $\frac{2}{9}$ (ii) $\frac{1}{3}$ (iii) $\frac{4}{9}$
(50) (i) $\frac{1}{2}$ (ii) $\frac{1}{2}$ (iii) $\frac{1}{2}$

(Section-D)

(54) 35.76 વર્ષ
(55) 1.6 મીટર

PAPER - 2

(Section-A)

(1) ✗
(2) ✓
(3) ✓
(4) ✗
(5) ✗
(6) ✓
(7) (B) 45
(8) (B) X-અક્ષને છેદે નહી
(9) (D) અનંત
(10) (B) 8
(11) (A) 7
(12) (B) 2
(13) 137
(14) $\frac{3}{7}$
(15) $\frac{9}{20}$
(16) 0
(17) 0
(18) 53
(19) 2 સેમી
(20) 250 સેમી^{2}
(21) 96 %
(22) 4 સેમી
(23) 3
(24) 28 મીટર

(Section-B)

(25) x^2+3x+2
(26) ભાગફળ : x^2+x-3, શેષ : 8
(27) $d=\sqrt{2},\ 3+4\sqrt{2},\ 3+5\sqrt{2},\ 3+6\sqrt{2}$
(28) 60
(29) 32 ચો. એકમ
(30) $40\sqrt{3}$ મીટર
(31) 8 સેમી
(32) 48 સેમી^{2}
(33) 12 સેમી
(34) 4608.7 રન
(37) (i) $\frac{1}{3}$ (ii) $\frac{2}{3}$
(38) (i) $\frac{1}{3}$ (ii) $\frac{1}{6}$

(Section-C)

(39) $x=\frac{9}{13}$, $y=\frac{-5}{13}$
(40) બેટ = 500 ₹, દડા = 50 ₹
(41) $\frac{\sqrt{33-1}}{4}$ અને $-\frac{\sqrt{33-1}}{4}$
(42) 5610
(43) 128
(44) 3 અથવા -9
(45) (0, 5), $\left(-1, \frac{7}{2}\right)$, $\left(1, \frac{13}{2}\right)$
(46) 220 સેમી^{2}
(47) 75.9 ધબકારા
(48) 3406.98 કલાક

Ashadeep Group of Schools

ANSWER

(49) (i) $\frac{5}{36}$ (ii) 0 (iii) $\frac{1}{2}$ (iv) 1

(50) $\frac{\pi}{24}$

(Section-D)

(52) (i) 11.2 સેમી (ii) 42 મીટર

(55) $x = 8, y = 7$

PAPER - 3

(Section-A)

(1) ✗

(2) ✓

(3) ✗

(4) ✓

(5) ✗

(6) ✓

(7) (B) 2

(8) (C) 4

(9) (D) 40

(10) (A) $D = 0$

(11) (B) 4

(12) (C) 12

(13) મધ્યસ્થ વર્ગની આગળના વર્ગની સંચયી આવૃત્તિ

(14) $\frac{1}{10}$

(15) 480

(16) $\frac{4}{9}$

(17) 20

(18) $13 - 5n$

(19) 120°

(20) $2\pi r(h + r)$

(21) $\pi : 4$

(22) 8

(23) $\frac{1}{2}$

(24) $\frac{\pi r^2 \theta}{360^{\circ}}$

(Section-B)

(25) $x = -2, -5$ અથવા

(26) ભાગફળ : $3x - 5$, શેષ : $9x + 10$

(27) -32

(28) 28, 34

(29) (0, 9)

(30) $5\sqrt{3}$ સેમી, 10 સેમી

(31) 29

(32) $15\sqrt{3}$ મીટર

(33) 100°

(34) 163.86 સેમી^{2}

(35) 6 સેમી

(36) 3.286

(37) (i) $\frac{13}{49}$ (ii) $\frac{3}{49}$

(38) (i) $\frac{364}{365}$ (ii) $\frac{1}{365}$

(Section-C)

(39) 42 વર્ષ, 12 વર્ષ

(40) ઉકેલ ન મળે

(41) $\frac{2}{3}$, 1

(42) 4 અથવા 13

(43) $5 : 1, \left(0, -\frac{13}{3}\right)$

(44) $K = 0$

(45) 523.53 સેમી^{3}

(46) (i) $\frac{1}{2}$ (ii) $\frac{1}{2}$ (iii) $\frac{1}{8}$

(47) n^2

(48) 152.89

(49) 146.75

(50) (i) $\frac{9}{10}$ (ii) $\frac{1}{10}$ (iii) $\frac{1}{5}$

(Section-D)

(52) 2.92 સેમી, 4.68 સેમી

(54) $x = 9, y = 15$

(55) 7.5, 3.75

PAPER - 4

(Section-A)

(1) ✗

(2) ✗

(3) ✓

(4) ✓

(5) ✗

(6) ✓

(7) (B) $\frac{17}{248}$

(8) (A) $\frac{-7}{3}$

(9) (A) 4

(10) (D) 0 અથવા 8

(11) (C) 300

(12) (D) (2, -1)

(13) 46

(14) 0

(15) $\frac{9}{24}$

(16) $\frac{1}{7}$

(17) 2

(18) 47

(19) 3 સેમી

(20) 18.5 સેમી

(21) 9 : 16

(22) 100 સેમી

(23) n

(24) 462 સેમી^{2}

(Section-B)

(25) 30

(26) 6

(27) 16500 સેમી^{3}

(28) 8000

(29) (i) $\frac{1}{3}$ (ii) $\frac{1}{6}$

(30) (i) $\frac{1}{7}$ (ii) $\frac{1}{7}$

(31) 3, -2

(32) ભાગફળ : $5x + 7$, શેષ : 0

(33) $\frac{5}{2}$

(34) 0

(35) 10 સેમી

(36) 100 મીટર

(37) કાટકોણ ત્રિકોણ

(38) 52

(Section-C)

(39) 36.25

(40) 660

(41) 57 અને 75

(42) $x = -5, y = -3$

(43) 38 વર્ષ

(44) $n = 19, S_n = 950$

(45) 15 ચો. એકમ

(46) 5 એકમ

(47) $91\frac{2}{3}$ સેમી^{3}

(48) (i) 0.12 (ii) 0.23 (iii) 0.1

(49) (i) $\frac{1}{40}$ (ii) 0 (iii) $\frac{3}{5}$

(50) 11 માં વર્ષે (ઈ.સ. 2005)

(Section-D)

(54) $x = 150, y = 48$

(55) 300 61 કિમી

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ** કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	27	25	20	04	04	80
ટકા (%)	34 %	31 %	25 %	05 %	05 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	08	20
	કુલ	**44**	**54**	**80**

પ્રકરણદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ / પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણભાર	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણભાર
1	વાસ્તવિક સંખ્યાઓ	04	06
2	બહુપદીઓ	06	06
3	દ્વિચલસુરેખ સમીકરણયુગ્મ	08	11
4	દ્વિઘાત સમીકરણ	06	09
5	સમાંતર શ્રેણી	04	04
6	ત્રિકોણ	06	10
7	યામ ભૂમિતિ	04	06
8	ત્રિકોણમિતિનો પરિચય	06	08
9	ત્રિકોણમિતિનો ઉપયોગ	04	08
10	વર્તુળ	06	06
11	રચના	04	08
12	વર્તુળસંબંધિત ક્ષેત્રફળ	04	04
13	પૃષ્ઠફળ અને ઘનફળ	08	11
14	આંકડાશાસ્ત્ર	06	08
15	સંભાવના	04	04
	કુલ	**80**	**109**

નોંધ : જનરલ વિકલ્પ સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 ગણિત (સ્ટાન્ડર્ડ)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક **કુલ ગુણ : 80**

વિભાગ - A (હેતુલક્ષી પ્રશ્નો)

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. કુલ 24 પ્રશ્નો હેતુલક્ષી છે. (દરેક સાચા ઉત્તરનો 1 ગુણ) [24]
- બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે.
- આ વિભાગમાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જેવા કે MCQ (બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો), MRQ (એક કરતાં વધારે જવાબવાળા પ્રશ્નો) ખરાં-ખોટાં વિધાનો, ખાલી જગ્યા, એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં જવાબ આપો. આલેખ આધારિત પ્રશ્ન, જોડકાં વગેરે પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછી શકાય.

વિભાગ - B (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 37 (13 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 9 (નવ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (દરેક સાચા ઉત્તરના 2 ગુણ રહેશે.) [18]

વિભાગ - C (ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 38 થી 46 (9 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 06 (છ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરીને ઉત્તર આપો. (દરેક ઉત્તરના 3 ગુણ રહેશે.) [18]

વિભાગ - D (લાંબા પ્રશ્નો)

- પ્રશ્ન ક્રમાંક 47 થી 54 (8 પ્રશ્નો)માંથી કોઈપણ 05 (પાંચ) પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (દરેક ઉત્તરના 4 ગુણ રહેશે.) [20]

Ashadeep Group of Schools

STD. : 10 ગણિત (Standard)

PAPER-1

SECTION - A

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (24)**

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 4)**

(1) દ્વિઘાત બહુપદી $p(x) = ax^2 + bx + c$ નો આલેખ x અક્ષને ઓછામાં ઓછા બે બિંદુમાં છેદે.

(2) સમીકરણયુગ્મ $3x + 4y = 24$ અને $\frac{x}{4} + \frac{y}{3} = 2$ નો આલેખ સંપાતી રેખા છે.

(3) $x^2 - 6x + k = 0$ ના બીજ સમાન હોય તો $k = -9$

(4) એક વર્તુળનો વ્યાસ 8 સેમી છે, તો તેના દરેક સ્પર્શકની લંબાઈ 8 સેમીથી ઓછી જ હોય.

● **યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 5 થી 9)**

(5) 156 ને અવિભાજ્ય સંખ્યાઓના ગુણાકાર સ્વરૂપે _____ લખાય.
(A) $3^2 \times 2 \times 13$ (B) $2^3 \times 3 \times 13$
(C) $2 \times 3 \times 13^2$ (D) $2^2 \times 3 \times 13$

(6) $x = 4$ અને $y = 5$ એ સમીકરણ _____ નો એક ઉકેલ છે.
(A) $5x + 4y = 20$ (B) $3x + 4y = 20$
(C) $2x + 3y = 23$ (D) $3x + 2y = 23$

(7) એક સમાંતર શ્રેણી માટે $a_n = 6n - 11$ હોય તો શ્રેણીનું 15 મું પદ _____ છે.
(A) 101 (B) 73 (C) 90 (D) 79

(8) જો P (3, 9), Q (8, 4), R (0, 3) અને S (x, 8) એ સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણના શિરોબિંદુઓ હોય તો, x = _____ .
(A) 4 (B) 5 (C) −5 (D) −4

(9) મહિનાની પહેલી તારીખે રવિવાર હોય તેની સંભાવના _____ છે.
(A) $\frac{1}{14}$ (B) $\frac{1}{7}$ (C) $\frac{1}{28}$ (D) $\frac{1}{30}$

● **નીચેના વિધાનો સાચા બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 થી 14)**

(10) દ્વિઘાત સમીકરણ $ax^2 + bx + c = 0$ માં વિવેચકનું મૂલ્ય _____ હોય તો વાસ્તવિક બીજ ના મળે.

(11) $\Delta ABC \sim \Delta ZXY$ છે. જો AB : XZ = 4:7 અને AC = 12 સેમી હોય તો YZ = _____ સેમી.

(12) જો $\sin A = \frac{1}{3}$ હોય તો $9 \cot^2 A + 9 =$ _____

(13) 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળા અર્ધગોલકનું ઘનફળ _____ π cm^3 છે.

(14) જો અવલોકનો 26, x, 32, 42, 15 અને y નો મધ્યક 25 હોય તો x + y = _____

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્ય, શબ્દ કે આંકડામાં જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 15 થી 20)**

(15) સમીકરણ $5\sqrt{5}x^2 - 10x - 2\sqrt{5} = 0$ નો વિવેચક શોધો.

(16) જો 2k + 1, 13, 5 k − 3 એ એક સમાંતર શ્રેણીના ક્રમિક પદો હોય તો k શોધો.

(17) ΔPQR અને ΔXYZ માં $\frac{PQ}{XY} = \frac{QR}{YZ} = \frac{PR}{XZ} = \frac{2}{5}$ હોય તો PQR : XYZ શોધો.

(18) $\frac{\sqrt{\sec^2\theta - 1}}{\sec\theta}$ ની કિંમત શું થાય ?

(19) વર્તુળને વધુમાં વધુ કેટલા સમાંતર સ્પર્શક હોય ?

(20) પ્રથમ 50 પ્રાકૃતિક સંખ્યામાંથી 5 ના અવયવી મળવાની સંભાવના જણાવો.

● **નીચેના જોડકા જોડો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 21 થી 24)**

(21)	લ.સા.અ. (15, 24, 20)	(a) 6
(22)	ΔABC માં a = 20, b = 21, c = 29 તો અંતઃત્રિજ્યા	(b) 180
		(c) 120
(23)	અર્ધગોળાની કુલ સપાટીનું ક્ષેત્રફળ	(d) $3\pi r^2$
(24)	ચાપની લંબાઈ = 36 સેમી, ત્રિજ્યા = 10 cm તો વૃત્તાંશનું ક્ષેત્રફળ	(e) $2\pi r^2$

SECTION - B

● **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ નવ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. [પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 37] (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)**

(25) યુક્લિડની ભાગ-પ્રવિધિનો ઉપયોગ કરી 4052 અને 12576 નો ગુ.સા.અ. શોધો.

(26) નીચે આપેલા પૂર્ણાંકોના અવિભાજ્ય અવયવની રીતે ગુ.સા.અ. શોધો : 12, 15 અને 21

(27) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિઘાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો : $\frac{1}{4}$, −1

(28) આપેલ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ ચોકડી ગુણાકારની રીતે શોધો.
$2x + y = 5$;
$3x + 2y = 8$

(29) સમાંતર શ્રેણીમાં a = 5, d = 3, $a_n = 50$ આપેલ હોય તો, n અને S_n શોધો.

(30) આકૃતિમાં, $\Delta ODC \sim \Delta OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ અને $\angle CDO = 70^\circ$ હોય તો $\angle DOC$, $\angle DCO$ અને $\angle OAB$ શોધો.

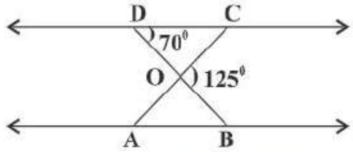

(31) નિત્યસમ $\cosec^2 A = 1 + \cot^2 A$ નો ઉપયોગ કરીને $\frac{\cos A - \sin A + 1}{\cos A + \sin A - 1} = \cosec A + \cot A$ સાબિત કરો.

(32) જો $\tan A = \frac{4}{3}$ હોય તો, $\angle A$ ના અન્ય ત્રિકોણમિતીય ગુણોત્તરો શોધો.

(33) બે સમકેન્દ્રીય વર્તુળોની ત્રિજ્યાઓ 5 સેમી અને 3 સેમી છે. મોટા વર્તુળની જીવા નાના વર્તુળને સ્પર્શે છે, તો તેની લંબાઈ શોધો.

(34) બે ઘન પૈકી પ્રત્યેકનું ઘનફળ 64 સેમી^{3} હોય તેવા બે ઘનને જોડવાથી બનતા લંબઘનનું પૃષ્ઠફળ શોધો.

(35) વિદ્યાર્થીના એક સમૂહે એક વસ્તીમાં 20 પરિવારની સભ્ય સંખ્યા પર સર્વેક્ષણ હાથ ધર્યો. તેનાથી પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા માટે નીચેનું આવૃત્તિકોષ્ટક બન્યું.

પરિવારની સભ્ય સંખ્યા	1-3	3-5	5-7	7-9	9-11
પરિવારોની સંખ્યા	7	8	2	2	1

આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

(36) ફૂલદાનીમાં 5 લાલ, 2 પીળા અને 3 સફેદ ગુલાબ છે. તેમાંથી એક ગુલાબ યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે. તો તે લાલ રંગનું હોય તે ઘટનાની અને તે પીળા રંગનું હોય તે ઘટનાની સંભાવના શોધો.

(37) જે ત્રિકોણના શિરોબિંદના યામ (2,3), (-1,0) અને (2,-4) હોય તેનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

SECTION - C

- **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 38 થી 46) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (18)**

(38) બહુપદી $x^2 - 3$ નાં શૂન્યો શોધો અને તેનાં શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

(39) જો $\sqrt{2}$ અને $-\sqrt{2}$ એ $2x^4-3x^3-3x^2+6x-2$ ના બે શૂન્યો છે તેવું જાણતા હોય, તો બાકીના શૂન્યો શોધો.

(40) સાબિત કરો કે, વર્તુળની બહારના બિંદુમાંથી દોરેલા સ્પર્શકોની લંબાઈ સમાન હોય છે.

(41) દ્વિઘાત સૂત્રનો ઉપયોગ કરી, શક્ય હોય તો નીચેના દ્વિઘાત સમીકરણનાં બીજ મેળવો : $x^2 + 4x + 5 = 0$

(42) જો સમાંતર શ્રેણીનું ત્રીજું અને નવમું પદ અનુક્રમે 4 અને -8 હોય, તો તે શ્રેણીનું કયું પદ 0 થાય ?

(43) ચકાસો કે (5, –2), (6, 4) અને (7, –2) એ સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણનાં શિરોબિંદુઓ છે.

(44) 15 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની જીવા કેન્દ્ર આગળ 60° નો ખૂણો આંતરે છે. તેને અનુરૂપ લઘુવૃત્તખંડ અને ગુરૂવૃત્તખંડનું ક્ષેત્રફળ શોધો. ($\pi = 3.14$ અને $\sqrt{3} = 1.73$ લો.)

(45) બાજુની આકૃતિમાં બતાવેલ એક શો-પીસ એ સમઘન અને અર્ધગોલકનો બનેલો છે. આ શો-પીસનો પાયો સમઘન છે, અને તેની પ્રત્યેક ધાર 5 સેમી છે અને 4.2 સેમી વ્યાસવાળો અર્ધગોલક તેની ઉપર બેસાડેલો છે. આ શો-પીસનું કુલ પૃષ્ઠફળ શોધો. ($\pi = \frac{22}{7}$ લો.)

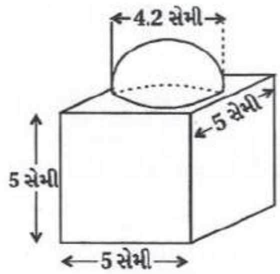

(46) નીચે આપેલ કોષ્ટક, ભારતનાં કેટલાંક રાજ્યોનાં ગ્રામીણ વિસ્તારો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો (Union Territories) ની પ્રાથમિક શાળાઓમાં સ્ત્રી શિક્ષકોનું ટકાવારી વિતરણ દર્શાવે છે. સ્ત્રી શિક્ષકોની સંખ્યાનો મધ્યક શોધો.

સ્ત્રી શિક્ષકોની ટકાવારી	15-25	25-35	35-45	45-55	55-65	65-75	75-85
રાજ્ય / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોની સંખ્યા	6	11	7	4	4	2	1

SECTION - D

- **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નો ના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 47 થી 54) (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) પાયથાગોરસ નો પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

(48) $\Delta ABC \sim \Delta XYZ$ છે. AD અને XM એ અનુક્રમે ΔABC અને ΔXYZ ના વેધ છે. સાબિત કરો કે, $\frac{AD}{XM} = \frac{BC}{YZ}$

(49) 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. તેના કેન્દ્ર થી 10 સેમી દૂર આવેલા બિંદુમાંથી વર્તુળના સ્પર્શકની જોડીની રચના કરો. રચનાના મુદ્દા લખો.

(50) એક 80 મીટર પહોળા માર્ગની બંને બાજુએ સમાન ઊંચાઈના બે સ્તંભ શિરોલંબ સ્થિતિમાં છે. માર્ગ પર વચ્ચે આવેલ કોઈ એક બિંદુએથી બંને સ્તંભની ટોચના ઉત્સેધકોણના માપ 60° અને 30° જણાય છે. તો દરેક સ્તંભની ઊંચાઈ શોધો તથા બંને સ્તંભનું નિરીક્ષણ બિંદુથી અંતર શોધો.

(51) 9 સેમી લંબાઈનો રેખાખંડ દોરી તેને 3:4 ગુણોત્તરમાં વિભાજીત કરો. રચનાના મુદ્દા લખો.

(52) એક વાસણ એક ધાતુની શીટમાંથી બનાવવામાં આવ્યું છે. તે ઉપરથી ખુલ્લું છે અને શંકુના આડછેદ જેવા આકારનું છે. તેની ઊંચાઈ 16 સેમી તથા બંને અંત્ય વર્તુળોની નીચેની અને ઉપરની ત્રિજ્યાઓ અનુક્રમે 8 સેમી અને 20 સેમી છે. દૂધથી સંપૂર્ણ ભરેલા વાસણમાં ₹20 પ્રતિ લિટર કિંમતવાળા આ વાસણમાં સમાઈ શકતા દૂધની કિંમત શોધો. આ વાસણ બનાવવા માટે વપરાયેલ ધાતુની શીટની કિંમત ₹ 8 પ્રતિ 100 સેમી^{2} ના દરે શોધો. ($\pi = 3.14$)

(53) નીચે આપેલ માહિતીનો મધ્યક 16 છે. તો ખૂટતી આવૃત્તિ શોધો.

વર્ગ	0-4	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24	24-28	28-32	32-36
આવૃત્તિ	6	8	17	23	16	15	f	4	3

(54) બે અંકોની સંખ્યાના અંકોનો સરવાળો 9 છે. વળી સંખ્યાના નવ ગણા કરતાં મળતી સંખ્યા એ અંકોની અદલાબદલી કરતાં મળતી સંખ્યા કરતાં બે ગણી છે, તો તે સંખ્યા શોધો.

PAPER-2

SECTION - A

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (24)

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 4)

(1) ગુ.સા.અ. $(a, b) \times$ લ.સા.અ. $(a, b) = \frac{a}{b}$ થાય.

(2) જો દ્વિઘાત સમીકરણ $ax^2 + bx + c$ માટે a અને c ની સંજ્ઞાઓ વિરોધી હોય, તો તે સમીકરણના બીજ ભિન્ન વાસ્તવિક હોય.

(3) જો a અને d સમાંતર શ્રેણીના પ્રચલિત સંકેતો હોય તો $a + 5d$ એ પાંચમું પદ છે.

(4) ΔABC અને ΔXYZ માં $\frac{AB}{XY} = \frac{BC}{ZX} = \frac{AC}{ZY}$ હોય, તો $\Delta ABC \sim \Delta YXZ$ થાય.

● યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 5 થી 9)

(5) સમીકરણ $5x^2 - 6x + 1 = 0$ ના બીજ ________ છે.

(A) $1, \frac{1}{5}$ (B) $-1, -\frac{1}{5}$

(C) $1, -\frac{1}{5}$ (D) $-1, \frac{1}{5}$

(6) ΔABC અને ΔDEF માં $\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{FD}$ છે. જો ______ હોય તો તે બે ત્રિકોણ સમરૂપ હોય.

(A) $\angle B = \angle E$ (B) $\angle A = \angle D$

(C) $\angle B = \angle D$ (D) $\angle A = \angle F$

(7) $\cos^2 61 + \cos^2 29 =$ ______

(A) 0 (B) 1 (C) $2\cos^2 61$ (D) $2\sin^2 29$

(8) સમાન ત્રિજ્યાવાળા બે નળાકારની ઊંચાઈનો ગુણોત્તર 16:9 હોય તેમના ઘનફળોનો ગુણોત્તર ______ થાય.

(A) 4:3 (B) 256:81 (C) 16:9 (D) 9:16

(9) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ ઘટનાની સંભાવના ન હોઈ શકે ?

(A) $\frac{1}{3}$ (B) -1.5 (C) 15% (D) 0.7

● નીચેના વિધાનો સાચા બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 થી 14)

(10) ધન પૂર્ણાંકો a અને b માટે $a = x^3y^5$ અને $b = x^5y^2$ છે જ્યાં x અને y અવિભાજ્ય પૂર્ણાંકો છે. આથી લ.સા.અ. (a, b) = _____.

(11) જો $y = \frac{x}{3}$ અને $4x + 3y = 25$ હોય, તો $x =$ ________.

(12) વર્તુળની બહારના બિંદુ P માંથી દોરેલ બે સ્પર્શકો વર્તુળને A અને B માં સ્પર્શે છે. જો $\angle PAB = 45^\circ$ હોય, તો $\angle PBA =$ _____.

(13) શંકુની કુલ સપાટીનું પૃષ્ઠફળ = ________.

(14) પ્રચલિત સંકેત મુજબ જો $l = 75$, $n = 42$, $cf = 15$, $f = 12$ અને $h = 5$ હોય, તો મધ્યસ્થ = ________

● નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્ય, શબ્દ કે આંકડામાં જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 15 થી 20)

(15) (0, 2), (8, 8) અને (10, 5) શિરોબિંદુઓ ધરાવતા ત્રિકોણના મધ્યકેન્દ્રના યામ જણાવો.

(16) $\cos\theta = \frac{2}{3}$ હોય, તો $2\sec^2\theta + 2\tan^2\theta - 7$ ની કિંમત શોધો.

(17) ઘટના A ની પૂરક ઘટના $\overline{A}$ છે. જો $P(A) - P(\overline{A}) = 0.8$ હોય તો P (A) શોધો.

(18) બે વર્તુળોની ત્રિજ્યા 8 સેમી અને 12 સેમી છે તથા તેમનાં કેન્દ્રો વચ્ચેનું અંતર 15 સેમી છે, તો તે વર્તુળો કેટલાં બિંદુમાં છેદે ?

(19) એક વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ 110 સેમી^{2} છે. આ વર્તુળને અંતર્ગત હોય તેવા ચોરસનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(20) ΔABC માં $\angle B$ કાટખૂણો છે. AB=5 સેમી, BC=12 સેમી તો ΔABC ની ત્રણેય બાજુઓને સ્પર્શતા વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

● નીચેના જોડકા જોડો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 21 થી 24)

	A	B
(21)	$-3x^7 + 4x^3 + 6x^2 - 4x + 5$ માં બહુપદીની ઘાત	(a) $\frac{3}{2}$
(22)	$4x - 3y = 9$ અને $2x - ky = 1$ નો ઉકેલ ન મળે તો $k = ?$	(b) 16
		(c) 6
(23)	$\sqrt{3}x^2 + 2x - \sqrt{3} = 0$ નો વિવેચક	(d) 7
(24)	$a_{21} - a_7 = 84$ નો સામાન્ય તફાવત	

SECTION - B

● નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ નવ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. [પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 37] (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)

(25) ગણિતની પરીક્ષામાં 30 વિદ્યાર્થીઓના ગુણનું વિતરણ આપેલ છે.

વર્ગ-અંતરાલ	10-25	25-40	40-55	55-70	70-85	85-100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	7	6	6	6

આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

(26) બે સમતોલ પાસાને એક વખત ઉછાળવામાં આવે છે. આ પ્રયોગમાં મળતા શક્ય તેટલા કુલ પરિણામો લખો. બે પાસા પર મળતા અંકોનો સરવાળો 10 થી વધુ હોય તેની સંભાવના શોધો.

(27) 7 સેમી બાજુના માપવાળા સમઘનની ઉપર અર્ધગોલક મૂકેલો છે. જો તેનો વ્યાસ બાજુની લંબાઈ જેટલો જ હોય, તો આ રીતે બનતા પદાર્થનું કુલ પૃષ્ઠફળ શોધો.

(28) સાબિત કરો : $\sqrt{\frac{1+\sin A}{1-\sin A}} = \sec A + \tan A$

(29) વર્તુળના કેન્દ્રથી 5 સેમી અંતરે આવેલા બિંદુ A થી દોરેલા સ્પર્શકની લંબાઈ 4 સેમી છે. વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

(30) ΔABC માં $\angle B$ કાટખૂણો છે. AB = 24 સેમી, BC = 7 સેમી હોય, તો નીચેના ગુણોત્તરોનું મૂલ્ય શોધો :

(i) sin A, cos A (ii) sin C, cos C.

(31) $\Delta ABC \sim \Delta DEF$ છે. તેમનાં ક્ષેત્રફળો અનુક્રમે 64 સેમી^{2} છે.

અને 121 સેમી^{2} છે. જો EF = 15.4 સેમી હોય, તો BC શોધો.

(32) નીચેના સમી. યુગ્મનો ઉકેલ ચોકડી ગુણાકારની રીતે મેળવો.

$x - 3y - 7 = 0$

$3x - 3y - 15 = 0$

(33) સમાંતર શ્રેણીમાં પદોની સંખ્યા શોધો : 7, 13, 19...., 205

(34) યુક્લિડની ભાગપ્રવિધિનો ઉપયોગ કરી ગુ.સા.અ. શોધો. : 135 અને 225

(35) નીચે આપેલ પૂર્ણાંકોના અવિભાજ્ય અવયવની રીતે ગુ.સા.અ. અને લ.સા.અ. શોધો. : 12, 15 અને 21.

(36) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિઘાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો : $\sqrt{2}, \frac{1}{3}$

(37) જે (2, -5) અને (-2, 9) થી સમાન અંતરે હોય તેવું X - અક્ષ પરનું બિંદુ શોધો.

SECTION - C

- **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 38 થી 46) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (18)**

(38) નીચે દર્શાવેલ દ્વિઘાત બહુપદીઓનાં શૂન્યો શોધો તથા તેમનાં શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો :

$x^2 - 2x - 8$

(39) સાબિત કરો કે વર્તુળના કોઈ બિંદુએ દોરેલ સ્પર્શક, સ્પર્શબિંદુમાંથી પસાર થતી ત્રિજ્યાને લંબ હોય છે.

(40) નીચે આપેલ પરિસ્થિતિઓને દ્વિઘાત સમીકરણ સ્વરૂપે દર્શાવો : રોહનની માતા તેના કરતાં 26 વર્ષ મોટી છે. આજથી 3 વર્ષ પછી તેમની ઉંમરની સંખ્યાઓનો ગુણાકાર (વર્ષમાં) 360 હશે. આપણે રોહનની હાલની ઉંમર શોધવી છે.

(41) નીચેના દ્વિઘાત સમીકરણનાં બીજ પૂર્ણવર્ગની રીતથી મેળવો.

$4x2 + 4\sqrt{3}x + 3 = 9$

(42) ત્રણ અંકની કેટલી સંખ્યા 7 વડે વિભાજ્ય હશે ?

(43) બિંદુઓ (–1, 7) અને (4, –3) ને જોડતા રેખાખંડનું 2:3 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરતા બિંદુના યામ શોધો.

(44) 12 સેમી બાજુવાળા સમભુજ ત્રિકોણ OAB ના શિરોબિંદુ O ને કેન્દ્ર તરીકે અને ત્રિજ્યા 6 સેમી લઈ, વર્તુળાકાર ચાપ દોર્યુ છે. આકૃતિમાં દર્શાવેલ રંગીન પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

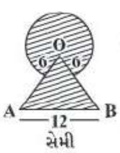

(45) દવાની એક કેપ્સૂલનો આકાર નળાકારની બંને બાજુએ અર્ધગોલક લગાડેલા હોય તે રીતનો છે. (જુઓ આકૃતિ) કેપ્સૂલની લંબાઈ 14 મિમી છે અને તેનો વ્યાસ 5 મિમી છે. તો કેપ્સૂલનું પૃષ્ઠફળ શોધો.

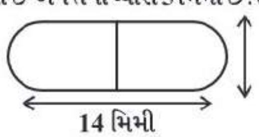

(46) એક વર્ગની સમગ્ર સત્રની 40 વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજરીની યાદી વર્ગશિક્ષક પાસે છે. વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજર દિવસોની સંખ્યાનો મધ્યક શોધો.

ગેરહાજર દિવસોની સંખ્યા	0-6	6-10	10-14	14-20	20-28	28-38	38-40
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	11	10	7	4	3	3	1

SECTION - D

- **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 47 થી 54) (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) સાબિત કરો કે કાટકોણ ત્રિકોણમાં કાટખૂણો બનાવતી બાજુઓના માપનાં વર્ગોનો સરવાળો કાટખૂણાની સામેની બાજુના વર્ગ બરાબર થાય.

(48) આકૃતિમાં, ΔABC અને ΔAMP કાટકોણ ત્રિકોણ છે અને તેમાં $\angle B$ અને $\angle M$ કાટખૂણા છે. સાબિત કરો કે

(i) $\Delta ABC \sim \Delta AMP$ (ii) $\frac{CA}{PA} = \frac{BC}{MP}$

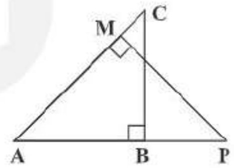

(49) 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. વર્તુળના કેન્દ્ર થી 8 સેમી દૂર આવેલા બિંદુમાંથી વર્તુળને બે સ્પર્શકો દોરો. તેમને માપો. રચનાના મુદ્દા લખો.

(50) 7 સેમી લંબાઈ નો રેખાખંડ દોરી તેનું 3:5 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરો અને રચનાના મુદ્દા લખો.

(51) 7 મીટર ઊંચી ઈમારત પરથી એક કેબલ ટાવરની ટોચનો ઉત્સેધકોણ 60^0 અને ટાવરના તળિયાનો અવસેધકોણ 45^0 છે. તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.

(52) એક ગોળાકાર કાચના વાસણની ઉપરનો ભાગ નળાકાર છે. તે નળાકારની ઊંચાઈ 8 સેમી છે અને વ્યાસ 2 સેમી છે. ગોળાકાર ભાગનો વ્યાસ 8.5 સેમી છે. એક બાળક માહિતી પ્રાપ્ત કરે છે, કે તેમાં ભરેલા પાણીનું ઘનફળ 345 સેમી^{3} છે. બાળકનો જવાબ સાચો છે કે નહિ તે ચકાસો. ઉપરના માપો તેના અંદરના ભાગનાં છે.

($\pi = 3.14$ લો.)

(53) નીચે આપેલ માહિતીનો મધ્યસ્થ 525 છે. જો કુલ આવૃત્તિ 100 હોય તો x અને y નાં મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ	0-100	100-200	200-300	300-400	400-500
આવૃત્તિ	2	5	x	12	17
વર્ગ	500-600	600-700	700-800	800-900	900-1000
આવૃત્તિ	20	y	9	7	4

(54) નીચેના સમીકરણયુગ્મ આદેશ વડે સુરેખ સમીકરણયુગ્મમાં રૂપાંતરિત કરીને તેમનો ઉકેલ મેળવો.

$\frac{5}{x-1} + \frac{1}{y-2} = 2$

$\frac{6}{x-1} - \frac{3}{y-2} = 1$

PAPER-3

SECTION - A

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (24)

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 4)

(1) $\cot^2\theta = \operatorname{cosec}^2\theta - 1$

(2) 14 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના ચતુર્થાંશની પરિમિતિ 50 સેમી થાય.

(3) $7\ cm \times 5\ cm \times 3\ cm$ ના માપ ધરાવતાં લંબઘનની કુલ સપાટીનું ક્ષેત્રફળ $71\ cm^2$ થાય.

(4) ચતુષ્કોણ ABCD એક વર્તુળમાં પરિગત છે. AB=7.2 સેમી, BC=8.5 સેમી, AD=6.9 સેમી હોય તો CD=8.2 સેમી. થાય.

● યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 5 થી 9)

(5) જો દ્વિઘાત બહુપદી $p(x) = 5x^2 - 26x + 3m - 7$ ના શૂન્યો પરસ્પર વ્યસ્ત હોય તો m = ________

(A) 3 (B) 5 (C) 4 (D) 7

(6) દ્વિઘાત સમીકરણ $\sqrt{2x^2 + 14} = 8$ ના બીજ _____ છે.

(A) ± 8 (B) ± 5 (C) 5 (D) 8

(7) a = 3 અને d = 5 હોય તો સમાંતરશ્રેણીના પ્રથમ 10 પદોનો સરવાળો _____ થાય.

(A) 250 (B) 255 (C) 53 (D) 48

(8) વર્તુળનો સ્પર્શક સ્પર્શબિંદુમાંથી દોરેલ _____ ને લંબ હોય છે.

(A) રેખા (B) ત્રિજ્યા (C) રેખાખંડ (D) કિરણ

(9) 7 અવલોકનોનો મધ્યક 28 છે. એક નવું અવલોકન ઉમેરવાથી બધાજ અવલોકનોનો મધ્યક 30 થાય છે. તો નવું ઉમેરેલ અવલોકન _____ થાય.

(A) 40 (B) 42 (C) 44 (D) 46

● નીચેના વિધાનો સાચા બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 થી 14)

(10) 1 થી 10 સુધીની બધી જ સંખ્યા દ્વારા ભાગી શકાય તેવી નાનામાં નાની સંખ્યા ____ છે.

(11) બે સંખ્યાઓનો સરવાળો 42 અને તફાવત 24 છે. તો નાની સંખ્યા ________ છે.

(12) જો સમીકરણ $x^2 + kx + 25 = 0$ ને સમાન ઉકેલ હોય તો k = ________.

(13) સમાંતર શ્રેણી 21, 43, 65 .... નું ________ મું પદ 198 હોય.

(14) જો $P(A) : P(\bar{A}) = 2:7$ હોય, તો $P(\bar{A})$ = ________

● નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્ય, શબ્દ કે આંકડામાં જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 15 થી 20)

(15) 72 અને 225 નો લ.સા.અ. કેટલો થાય ?

(16) શું (2, 5) એ સમીકરણો $8x - 3y = 1$ અને $3x + 2y = 16$ નો સામાન્ય ઉકેલ છે ?

(17) દ્વિઘાત સમીકરણ $ax^2 + bx + c = 0$ ના બીજ વિરોધી હોવાની શરત જણાવો.

(18) સરખી રીતે ચીપેલા 52 પત્તાના ઢગમાંથી એક પત્તું પસંદ કરતા તે કાળા રંગની રાણી હોય તે ઘટનાની સંભાવના શોધો.

(19) ચક્રિય ચતુષ્કોણ ABCD માં $\angle A = \angle C - 40^\circ$ હોય, તો $\angle A$ શોધો.

(20) એક લંબઘનની પાસપાસેની ત્રણ સપાટીઓના ક્ષેત્રફળ x, y અને z છે. તો લંબઘનનું ઘનફળ શોધો.

● નીચેના જોડકા જોડો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 21 થી 24)

	A	B
(21)	$\Delta ABC \sim \Delta DEF$, 2AB = DE, જો BC = 8 તો EF = ?	(a) 7
(22)	P(–1, – 7) નું x અક્ષથી લંબ અંતર	(b) 16
(23)	$8\sec^2\theta - 8\tan^2\theta$	(c) 9
(24)	ΔABCમાં $\angle B = 90$, $\angle A = 30$, AC = 18 તો BC = ?	(d) 8

SECTION - B

● નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 09 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)

(25) જો ગુ.સા.અ. (306, 657) = 9 આપેલ હોય, તો લ.સા.અ. (306, 657) શોધો.

(26) જે સંમેય સંખ્યાઓનું દશાંશ નિરૂપણ સાન્ત હોય તેનું દશાંશ નિરૂપણ દર્શાવો : $\frac{15}{1600}$

(27) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિઘાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો : 1, 1

(28) નીચેના દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો.

$x + y = 14$ .... (i)

$x - y = 4$ ....(ii)

(29) સમાંતર શ્રેણીમાં પદોની સંખ્યા શોધો. $18, 15\frac{1}{2}, 13, ..., -47$

(30) આકૃતિ (i) અને (ii) માં DE || BC (i) હોય તો EC શોધો.

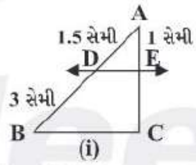

(i)

(31) કિંમત શોધો : $\sin 60^\circ \cos 30^\circ + \sin 30^\circ \cos 60^\circ$

(32) નિત્યસમમાં જેમના માટે પદાવલિ વ્યાખ્યાયિત કરી છે તે ખૂણા લઘુકોણ છે. આ નિત્યસમ સાબિત કરો :

$(\sin A + \operatorname{cosec} A)^2 + (\cos A + \sec A)^2 = 7 + \tan^2 A + \cot^2 A$

(33) વર્તુળનાં કેન્દ્રથી 34 અંતરે આવેલાં બિંદુ A માંથી દોરેલા સ્પર્શકની લંબાઈ 16 છે. તો વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

(34) એક કૂવો 7 મીટર વ્યાસવાળા વર્તુળ પર 20 મીટર સુધી ખોદવામાં આવે છે, અને તે ખોદવાથી નીકળેલી માટીને એકસરખી રીતે પાથરી 22 મીટર X 14 મીટરની એક વ્યાસપીઠ બનાવવામાં આવે છે, તો વ્યાસપીઠની ઊંચાઈ શોધો.

(35) નીચે આપેલ કોષ્ટક, ભારતનાં કેટલાંક રાજ્યોના ગ્રામીણ વિસ્તારો અને

કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો (Union Territories) ની પ્રાથમિક શાળાઓમાં સ્ત્રી શિક્ષકોનું ટકાવાર વિતરણ આપે છે. આ વિભાગમાં વર્ણવેલ ત્રણેય રીતો દ્વારા શિક્ષકોની સંખ્યાનો બહુલક ટકામાં શોધો.

સ્ત્રી શિક્ષકોની ટકાવારી	15-25	25-35	35-45	45-55	55-65	65-75	75-85
રાજ્યો / કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સંખ્યા	6	11	7	4	4	2	1

(36) 50 ગુણમાંથી વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલ ગુણ નીચે મુજબ છે.

મેળવેલ ગુણ	0-24	25-29	30-34	35-50
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	10	14	8	18

(i) 24 કે તેથી ઓછા ગુણ ધરાવનાર (ii) 30 થી 50 ગુણ ધરાવનાર (iii) 25 થી 34 ગુણ ધરાવનાર વિદ્યાર્થીઓની સંભાવના શોધો.

(37) બિંદુઓ (-1,7) અને (4,-3) ને જોડતા રેખાખંડનું 2:3 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરતાં બિંદુના યામ શોધો.

SECTION - C

- **નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 06 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)** (18)

(38) નીચે દર્શાવેલ દ્વિઘાત બહુપદીઓના શૂન્યો શોધો તથા તેમના શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો : $6x^2 - 3 - 7x$

(39) એક લંબચોરસ ખેતરના વિકર્ણનું માપ તેની નાની બાજુના માપથી 60 મીટર વધુ છે. જો મોટી બાજુ નાની બાજુ કરતાં 30 મીટર વધુ હોય તો, ખેતરની બાજુઓનાં માપ શોધો.

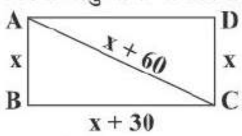

(40) સમાંતર શ્રેણીમાં $a = 7$, $a_{13} = 35$ આપેલ હોય તો, d અને S_{13} શોધો.

(41) સમાંતર શ્રેણી 9, 17, 25,....નાં કેટલાં પદનો સરવાળો 636 થાય ?

(42) નીચે દર્શાવેલાં બિંદુઓથી જો ચતુષ્કોણ રચાતો હોય તો તેનો પ્રકાર જણાવો અને તમારા જવાબ માટે કારણ આપો : (4, 5), (7, 6), (4, 3), (1, 2)

(43) આકૃતિમાં O કેન્દ્રવાળા વર્તુળના બે સ્પર્શકો XY અને X'Y' સમાંતર છે અને વર્તુળ પરના સ્પર્શબિંદુ C આગળ દોરેલો અન્ય સ્પર્શક XY ને A બિંદુએ અને X'Y' ને B બિંદુએ છેદે છે. સાબિત કરો કે $\angle AOB = 90^\circ$

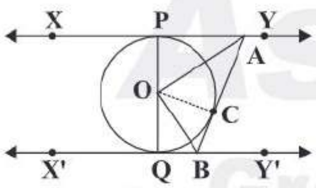

(44) એક સમભુજ ત્રિકોણ ABC નું ક્ષેત્રફળ 17320.5 સેમી^{2} છે. ત્રિકોણની બાજુની લંબાઈથી અડધી ત્રિજ્યાવાળા અને પ્રત્યેક શિરોબિંદુ કેન્દ્ર હોય તેવા વર્તુળ દોર્યા છે. (જુઓ આકૃતિ) દર્શાવેલ રંગીન પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ શોધો. ($\pi = 3.14$ અને $\sqrt{3} = 1.73205$ લો.)

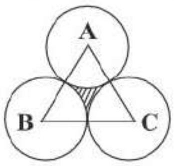

(45) એન્જિનિયરિંગના વિદ્યાર્થી રશેલને નળાકારના બંને છેડે પાતળી એલ્યુમિનિયમની શીટમાંથી બનેલો શંકુ બેસાડી એક નમૂનો તૈયાર કરવાનું કહેવામાં આવ્યું. નમૂનાનો વ્યાસ 3 સેમી અને લંબાઈ 12 સેમી છે. જો શંકુની ઊંચાઈ 2 સેમી હોય તો રશેલે બનાવેલ નમૂનામાં કેટલી હવા સમાશે તે શોધો. (ધારી લો કે નમૂનાના બહારના અને અંદરના માપો લગભગ સમાન છે.)

(46) નીચેનું કોષ્ટક 400 નીઓન ગોળાના આયુષ્યનું વિતરણ આપે છે :

આયુષ્ય (કલાકોમાં)	ગોળાની સંખ્યા
1500 - 2000	14
2000 - 2500	56
2500 - 3000	60
3000 - 3500	86
3500 - 4000	74
4000 - 4500	62
4500 - 5000	48

ગોળાના આયુષ્યનો મધ્યક શોધો.

SECTION - D

- **નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 05 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)** (20)

(47) સાબિત કરો કે જો ત્રિકોણની કોઈ એક બાજુએ સમાંતર દોરેલી રેખા બાકીની બે બાજુઓને ભિન્ન બિંદુઓમાં છેદે, તો તે બાજુઓ પર કપાતા રેખાખંડો તે બાજુઓનું સમપ્રમાણમાં વિભાજન કરે છે.

(48) રચના કરી તેની યથાર્થતા આપો : 4 સેમી, 5 સેમી અને 6 સેમી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો અને પછી આ ત્રિકોણની બાજુઓને અનુરૂપ તે બાજુઓથી $\frac{2}{3}$ ગણી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો.

(49) 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. તેના કેન્દ્રથી 10 સેમી દૂર આવેલા બિંદુમાંથી વર્તુળના સ્પર્શકની જોડીની રચના કરો અને તેમની લંબાઈ માપો.

(50) આકૃતિમાં ત્રિકોણ ABC અને AMP કાટકોણ ત્રિકોણ છે અને તેમાં ખૂણા B અને M કાટખૂણા છે. સાબિત કરો કે,
(i) $\Delta ABC \sim \Delta AMP$ (ii) $\frac{CA}{PA} = \frac{BC}{MP}$

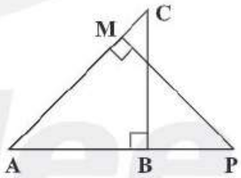

(51) એક ઊંચી બેઠક પર 1.6 મી ઊંચી એક પ્રતિમા ગોઠવેલ છે. જમીન પરના એક બિંદુએથી પ્રતિમાની ટોચના ઉત્સેધકોણનું માપ 60° અને બેઠકની ટોચના ઉત્સેધકોણનું માપ 45° છે. તો બેઠકની ઊંચાઈ શોધો.

(52) ગુલાબજાંબુમાં તેના કદના 30% જેટલી ખાંડની ચાસણી છે. દરેક ગુલાબજાંબુનો આકાર નળાકારના બંને છેડે અર્ધગોલક લગાવ્યા હોય તેવો છે. તેની કુલ લંબાઈ 5 સેમી અને વ્યાસ 2.8 સેમી છે. તો આવા 45 ગુલાબજાંબુમાં આશરે કેટલી ખાંડની ચાસણી હશે તે શોધો. (જુઓ આકૃતિ)

(53) નીચેના સમીકરણયુગ્મ યોગ્ય આદેશ વડે સુરેખ સમીકરણયુગ્મમાં રૂપાંતરિત કરીને તેમનો ઉકેલ મેળવો :

$$\frac{1}{3x+y}+\frac{1}{3x-y}=\frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{2(3x+y)}+\frac{1}{2(3x-y)}=-\frac{1}{8}$$

(54) જો નીચે આપેલ વિતરણનો મધ્યસ્થ 28.5 હોય, તો x અને y ના મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ - અંતરાલ	આવૃત્તિ
0 - 10	5
10 - 20	x
20 - 30	20
30 - 40	15
40 - 50	y
50 - 60	5
કુલ	60

PAPER-4

SECTION - A

■ નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 24) (24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

● **નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 4)**

(1) સમીકરણ $x^2+5x+7=0$ ને વાસ્તવિક બીજ નથી.

(2) બિંદુ (9, 3) એ બિંદુઓ (8, 2) અને (12, 6) ને જોડતા રેખાખંડનું 1:3 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરે છે.

(3) બે ગોલકની ત્રિજ્યાઓનો ગુણોત્તર 5:7 હોય, તો તેમની સપાટીઓના ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર 5:7 થાય.

(4) મધ્યક = 3 × બહુલક – 2 × મધ્યસ્થ.

● **યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 5 થી 9)**

(5) જો ગુ.સા.અ. (51, 85) = 51m – 85 હોય તો m = ________

(A) 17 (B) 2 (C) 4 (D) 5

(6) દ્વિઘાત સમીકરણ $6x^2-13x+k=0$ નાં બીજ પરસ્પર વ્યસ્ત હોય, તો k = ______

(A) –13 (B) –5 (C) 6 (D) 78

(7) ΔABC માં $\angle B=90$, $BD \perp AC$ હોય તો $\Delta ABC \sim \Delta$ ________

(A) ABC (B) CBD (C) BCD (D) ADB

(8) $\tan 20^\circ \times \tan 60^\circ \times 5\tan 70^\circ =$ ________

(A) $5\sqrt{3}$ (B) $\frac{5}{\sqrt{3}}$ (C) 1 (D) 5

(9) 10 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળને દોરેલ બે સ્પર્શકો વચ્ચેનો ખૂણો 60° હોય તો દરેક સ્પર્શકની લંબાઈ ______ સેમી હોય.

(A) $\frac{10\sqrt{3}}{2}$ (B) 20 (C) 10 (D) $10\sqrt{3}$

● **નીચેના વિધાનો સાચા બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 10 થી 14)**

(10) જો 43x + 57y = 257 અને 57x + 43y = 243 હોય, તો x – y ______.

(11) બહુપદી $p(x)=x^2-9x+20$ નાં શૂન્યોનો ગુણાકાર ________ થાય.

(12) લીપ વર્ષમાં 53 ગુરુવાર મળે તેની સંભાવના ________ છે.

(13) PA અને PB એ P કેન્દ્રિત વર્તુળની ત્રિજ્યાઓ છે. A અને B આગળના સ્પર્શકો M બિંદુમાં છેદે છે. જો $\angle AMB=72^\circ$ હોય, તો $\angle APB=$ ________.

(14) 42 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના ચતુર્થાંસનું ક્ષેત્રફળ ______ સેમી² થાય.

● **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્ય, શબ્દ કે આંકડામાં જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 15 થી 20)**

(15) 217, 279 અને 341 નો ગુ.સા.અ. કેટલો થાય ?

(16) શું 0.3 એ સમીકરણ $x^2-0.9=0$ નું બીજ છે ?

(17) જો કોઈ સમાંતર શ્રેણી માટે a = 32 અને d = –5 હોય, તો a_{20} શોધો.

(18) ΔABC માં AB = 24 સેમી, BC = 45 સેમી અને AC = 51 સેમી હોય, તો $\angle B$ નું માપ જણાવો.

(19) જો $\cot\theta=\frac{7}{8}$ હોય, તો $\frac{8\cos\theta-7\sin\theta}{8\cos\theta+7\sin\theta}$ ની કિંમત શોધો.

(20) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળમાં કોઈ બિંદુ P આગળ દોરેલ એક સ્પર્શક PQ કેન્દ્ર O માંથી પસાર થતી રેખાને Q બિંદુએ છેદે છે. PQ = 3 સેમી હોય તો OQ શોધો.

● **નીચેના જોડકા જોડો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 21 થી 24)**

	A	B
(21)	લંબચોરસ કાગળમાંથી બનાવેલ નળાકારનું ઘનફળ	(a) 0.47
(22)	$P(\bar{A}) = 0.53$ તો P(A) = ______	(b) 2
(23)	8x + 5k = 18 નો ઉકેલ (1, 0) હોય તો k = ?	(c) – 1
(24)	$\frac{1}{P}, \frac{1-P}{P}, \frac{1-2P}{P}$ નો સામાન્ય તફાવત	(d) l bh
		(e) $\pi r^2 h$

SECTION - B

● **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ નવ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. [પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 36] (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)**

(25) એક સિક્કો ત્રણ વખત ઉછાળવામાં આવે છે. નીચે આપેલી ઘટનાઓની સંભાવના શોધો.

(1) A : ઓછામાં ઓછી બે છાપ મળે.

(2) B : કાંટા કરતાં છાપની સંખ્યા વધુ મળે.

(26) એક વિદ્યાર્થીએ, પ્રત્યેક 3 મિનિટનો એક એવા 100 સમયગાળાઓ માટે રસ્તા પરની એક જગ્યાએથી પસાર થતી ગાડીઓની સંખ્યાની નોંધ કરી અને નીચે આપેલ કોષ્ટકમાં તેને સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપમાં દર્શાવી છે. આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

ગાડીઓની સંખ્યા	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
આવૃત્તિ	7	14	13	12	20	11	15	8

(27) નીચેનાં દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો.

$3x - y = 3$ ...(i)

$9x - 3y = 9$ ... (ii)

(28) આપેલ સમીકરણના ઉકેલ અવયવીકરણની રીતથી મેળવો.

$\sqrt{2}x^2 + 7x + 5\sqrt{2} = 0$

(29) 14 સેમી ઊંચાઈવાળા પીવાના પાણીનો પ્યાલો શંકુના આડછેદના આકારનો છે. બંને વર્તુળાકાર છેડાના વ્યાસ 4 સેમી અને 2 સેમી હોય, તો આ પ્યાલાની ક્ષમતા શોધો.

(30) આકૃતિમાં આપેલ ત્રિકોણો પૈકી કઈ જોડીના ત્રિકોણો સમરૂપ છે તે જણાવો. પ્રશ્નનો જવાબ આપવા કઈ સમરૂપતાની શરતનો ઉપયોગ કર્યો તે લખો અને સમરૂપ ત્રિકોણની જોડીઓને સંકેતમાં લખો.

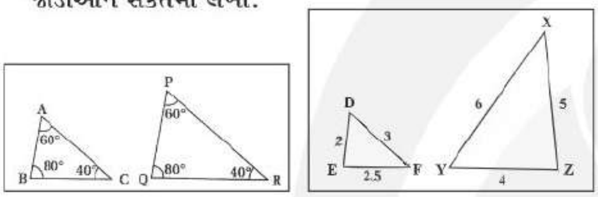

(31) જો 3A એ લઘુકોણનું માપ હોય તથા $\sin 3A = \cos (A - 26^\circ)$ હોય, તો A ની કિંમત શોધો.

(32) નિત્યસમમાં જેમના માટે પદાવલિ વ્યાખ્યાયિત કરી છે તે ખૂણા લઘુકોણ છે. આ નિત્યસમો સાબિત કરો :

$(\text{cosec}\theta - \cot\theta)^2 = \dfrac{1 - \cos\theta}{1 + \cos\theta}$

(33) સમાંતર શ્રેણી 3, 15, 27, 39, ... નું કયું પદ 54 માં પદ કરતાં 132 વધુ હશે ?

(34) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિઘાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિઘાત બહુપદી મેળવો :

$-\dfrac{1}{4}, \dfrac{1}{4}$

(35) સાબિત કરો કે, $\sqrt{5}$ અસંમેય છે.

(36) યુક્લિડની ભાગપ્રવિધિનો ઉપયોગ કરી ગુ.સા.અ. શોધો.

867 અને 255

SECTION - C

● **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 37 થી 45) (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (18)**

(37) AB વર્તુળનો વ્યાસ છે. વર્તુળનું કેન્દ્ર (2,-3) અને B (1,4) છે તો બિંદુ A ના યામ શોધો.

(38) નીચે દર્શાવેલ દ્વિઘાત બહુપદીઓનાં શૂન્યો શોધો તથા તેમનાં શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો : $4u^2 + 8u$

(39) ચતુષ્કોણ ABCD એક વર્તુળને પરિગત છે. (જુઓ આકૃતિ) સાબિત કરો કે, AB + CD = AD + BC.

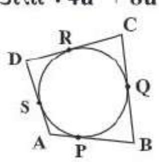

(40) બે એવી સંખ્યાઓ શોધો કે જેમનો સરવાળો 27 અને ગુણાકાર 182 હોય.

(41) સમાંતર શ્રેણીનું બીજું અને ત્રીજું પદ અનુક્રમે 14 અને 18 હોય તો તેનાં પ્રથમ 51 પદોનો સરવાળો શોધો.

(42) બિંદુઓ A (2, –2) અને B(–7, 4) ને જોડતા રેખાખંડનાં ત્રિભાગ બિંદુઓ (અહીં, બિંદુઓ રેખાખંડનું ત્રણ સમાન ભાગમાં વિભાજન કરે છે) ના યામ શોધો.

(43) આકૃતિમાં બતાવ્યા પ્રમાણે એક વર્તુળાકાર મેજ પર છ ભાતવાળું એક આવરણ પાથરેલું છે. જો આવરણની ત્રિજ્યા 28 સેમી હોય, તો ₹ 0.35 પ્રતિ સેમી^{2} ના દરે ડિઝાઈન બનાવવાનો ખર્ચ શોધો. ($\sqrt{3} = 1.7$ લો)

(44) જેનાં શિરોબિંદુઓ (0,-1), (2,1) અને (0,3) હોય તેવા ત્રિકોણની બાજુઓના મધ્યબિંદુઓને જોડવાથી બનતા ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ શોધો. આ ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ અને આપેલ ત્રિકોણના ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર શોધો.

(45) 12 સેમી વ્યાસ અને 15 સેમી ઊંચાઈવાળા એક પાત્રનો આકાર લંબવૃત્તીય નળાકાર છે. તે આઈસ્ક્રીમથી સંપૂર્ણ ભરેલો છે. તેમાંથી 12 સેમી ઊંચાઈ અને 6 સેમી વ્યાસવાળા શંકુ આકારના કોન પર અર્ધગોળાકાર સ્વરૂપમાં આઈસ્ક્રીમ ભરવામાં આવે છે. તો આ આઈસ્ક્રીમ દ્વારા કેટલા કોન ભરી શકાય તે શોધો.

(46) નીચે વિતરણ એક ધોરણના 30 વિદ્યાર્થીઓનાં વજન આપે છે. વિદ્યાર્થીઓનાં વજનનો મધ્યક શોધો.

વજન (કિગ્રામાં)	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	8	6	6	3	2

SECTION - D

● **નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 46 થી 53) (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) ΔMNP માં $\angle N = 90^\circ$ હોય તો સાબિત કરો કે $MP^2 = MN^2 + NP^2$

(48) 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળનાં જેમની વચ્ચેના ખૂણાનું માપ 60° થાય તેવા સ્પર્શકો રચો. રચનાના મુદ્દા લખો.

(49) 8 સેમી આધાર અને 4 સેમી વેધવાળા સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણની રચના કરો અને પછી બીજો ત્રિકોણ રચો કે જેની બાજુઓ, સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણની અનુરૂપ બાજુઓ કરતાં $1\frac{1}{2}$ ગણી હોય.

(50) સાબિત કરો કે સમબાજુ ચતુષ્કોણની બાજુઓના વર્ગોનો સરવાળો તેના વિકર્ણોના વર્ગોના સરવાળા જેટલો થાય છે.

(51) એક સુરેખ માર્ગ ટાવર તરફ જાય છે. ટાવરની ટોચ પર રહેલ એક વ્યક્તિ, ટાવર તરફ અચળ ઝડપથી આવતી એક મોટરકારના અવસેધકોણનું માપ 30° નોંધે છે, 6 સેકન્ડ પછી આ કારના અવસેધકોણનું માપ 60° થાય છે, તો કારને ટાવર સુધી પહોંચતા કેટલો સમય લાગશે ?

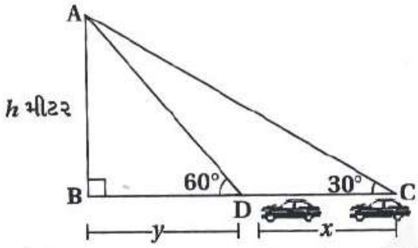

(52) એક લોખંડના નળાકાર સ્વરૂપના નક્કર થાંભલાની ઊંચાઈ 220 સેમી છે અને પાયાનો વ્યાસ 24 સેમી છે. તેની ઉપર 60 સેમી ઊંચાઈ અને 8 સેમી ત્રિજ્યાવાળા બીજા નળાકારને મૂકવામાં આવે છે. તો થાંભલાનું દળ શોધો. 1 સેમી^{3} લોખંડનું દળ આશરે 8 ગ્રામ છે. ($\pi = 3.14$)

(53) 230 અવલોકનોનો મધ્યસ્થ 46 છે. જેનું આવૃત્તિ વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે. તો a અને b શોધો.

વર્ગ	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
આવૃત્તિ	12	30	a	65	b	25	18

(54) નીચેની સમસ્યાઓમાંથી સમીકરણયુગ્મ રચો અને તેમનો ઉકેલ શોધો.

2 સ્ત્રીઓ અને 5 પુરૂષો સાથે મળીને એક ભરતકામ 4 દિવસમાં પુરૂં કરી શકે છે. જો 3 સ્ત્રીઓ અને 6 પુરૂષોને તે જ કામ સોંપવામાં આવે તો તે કામ 3 દિવસમાં પુરૂં કરે છે. તો એક સ્ત્રીને સ્વતંત્ર રીતે કામ પુરૂં કરતા કેટલો સમય લાગે ? એક પુરૂષને સ્વતંત્ર રીતે કામ પુરૂં કરતાં કેટલો સમય લાગે ?

Ashadeep Group of Schools

ANSWER

PAPER - 1

(Section-A)

(1) ✗
(2) ✓
(3) ✗
(4) ✗
(5) D
(6) C
(7) D
(8) C
(9) B
(10) ઋણ
(11) 21 સેમી
(12) 81
(13) 18
(14) 35
(15) 300
(16) 4
(17) 4:25
(18) $\sin\theta$
(19) બે
(20) $\frac{1}{5}$ અથવા 0.2
(21) c
(22) a
(23) d
(24) b

(Section-B)

(25) 4
(26) 3
(27) $P(x) = 4x^2 - x - 4$
(28) (2, 1)
(29) $n = 16, S_n = 440$
(30) $55^0, 55^0, 55^0$
(31) $\sin A = \frac{4}{5}$

$\cos A = \frac{3}{5}$

$\cot A = \frac{3}{4}$

$\sec A = \frac{5}{3}$

$\operatorname{cosec} A = \frac{5}{4}$

(33) 8 સેમી
(34) 160 સેમી^{2}
(35) 3.286
(36) $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$
(37) $\frac{21}{2}$

(Section-C)

(38) $-\sqrt{3}$ અને $+\sqrt{3}$
(39) $\frac{1}{2}$ અને 1
(41) $\frac{-4 \pm \sqrt{6}}{2}$
(42) 5 મું પદ
(44) 20.4375 સેમી^{2}

686.0625 સેમી^{2}

(45) 163.86 સેમી^{2}
(46) 39.71 ટકા

(Section-D)

(50) $20\sqrt{3}$ મી,

20 મીટર અને 60 મીટર

(51) ₹209, ₹156.75
(53) 8
(54) 18

PAPER - 2

(Section-A)

(1) ✗
(2) ✓
(3) ✗
(4) ✓
(5) A
(6) C
(7) B
(8) C
(9) B
(10) x^5y^5
(11) 5
(12) 45
(13) $\pi r(l+r)$
(14) 77.5
(15) (6.5)
(16) 0
(17) 0.9
(18) 2
(19) 70 સેમી^{2}
(20) 2
(21) d
(22) a
(23) b
(24) c

(Section-B)

(25) 52
(26) $\frac{1}{12}$
(27) 332.5 સેમી^{2}
(29) 3 સેમી
(30) (i) $\sin A = \frac{7}{25}$, $\cos A = \frac{24}{25}$

(ii) $\sin C = \frac{24}{25}$, $\cos C = \frac{7}{25}$

(31) 11.2 સેમી
(32) $x = 4, y = -1$
(33) $n = 34$
(34) 45
(35) ગુ.સા.અ. = 3 અને લ.સા.અ. = 420
(36) $3x^2 - 3\sqrt{2} + 1$
(37) (-7, 0)

(Section-C)

(38) 4, -2
(40) $x^2 + 32x - 273 = 0$
(41) $-\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}$
(42) 128

(43) (1, 3)

(44) $\left(\frac{660}{7} + 36\sqrt{3}\right)$ સેમી^{2}

Ashadeep Group of Schools

ANSWER

(45) 220 મિમી^{2}

(46) 12.47

(Section-D)

(51) $7(\sqrt{3}+1)$ મી

(52) સત્ય નથી.

સાચો જવાબ 346.51 સેમી^{3}

(53) $x=9,\ y=15$

(54) $x=4,\ y=5$

PAPER - 3

(Section-A)

(1) ✓
(2) ✓
(3) ✗
(4) ✓
(5) C
(6) B
(7) B
(8) B
(9) C
(10) 2520
(11) 9
(12) ± 10
(13) 9
(14) $\frac{7}{9}$
(15) 1800
(16) હા
(17) $b=0$
(18) $\frac{1}{26}$
(19) 70
(20) $\sqrt{xyz}$
(21) 16
(22) 7
(23) 8
(24) 9

(Section-B)

(25) 22338
(26) 0.009375
(27) $p(x)=k(x^2-x+1)$
(28) (9, 5)
(29) $n=27$
(30) 2 સેમી
(31) 1
(33) 30
(34) 2.5 મી
(35) 31.25
(36) (i) $\frac{1}{5}$ (ii) $\frac{13}{25}$ (iii) $\frac{11}{25}$
(37) (1, 3)

(Section-C)

(38) $\frac{3}{2}$ અને $\frac{-1}{3}$
(39) લંબાઈ = 120 મી

પહોળાઈ = 90 મી

(40) $d=\frac{7}{3}$ $S_3=273$
(41) $n=12$
(42) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ
(44) 1620.5 સેમી^{2}
(45) 66 સેમી^{3}
(46) 3410

(Section-D)

(51) $0.8(\sqrt{3}+1)$ m
(52) 338 સેમી^{3}
(53) $x=1, y=1$
(54) $x=8, y=7$

PAPER - 4

(Section-A)

(1) ✓
(2) ✓
(3) ✗
(4) ✗
(5) B
(6) C
(7) D
(8) A
(9) D
(10) -1
(11) 20
(12) $\frac{2}{7}$
(13) 108
(14) 441π અથવા 1386
(15) 1
(16) ના
(17) -63
(18) 90
(19) 0
(20) 5 cm
(21) (e) $\pi r^2 h$
(22) (a) 0.47
(23) (b) 2
(24) (c) -2

(Section-B)

(25) (i) $\frac{1}{2}$, (ii) $\frac{1}{2}$
(26) 44.7
(27) અનંત ઉકેલ
(28) $-\frac{5}{\sqrt{2}}, -\sqrt{2}$
(29) 102.67 સેમી
(30) (i) $\Delta ABC \sim \Delta PQR$

(ખૂખૂખૂ શરત પ્રમાણે)

(ii) $\Delta DEF \sim \Delta yzx$

(31) 29 (બાબાબા શરત પ્રમાણે)
(33) 65
(34) $16x^2-1$
(36) 51
(37) (3, –10)

(Section-C)

(38) $u=0, u=-2$
(40) 13 અને 14
(41) 5610
(42) (–1, 0), (–4, 2)
(43) 162.68 ₹
(44) 1 ચો. એકમ, ગુણોત્તર $=\frac{1}{4}$
(45) 10
(46) 57.17

(Section-D)

(51) 3 સેકન્ડ
(52) 892.26 kg. (આશરે)
(53) $a=34, b=46$
(54) સ્ત્રીને 18 દિવસ તથા પુરુષને 36 દિવસ લાગે.

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 : સામાજિક વિજ્ઞાન
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ** **કુલ ગુણ : 80**

નોંધ: આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	16	40	15	5	4	80
ટકા (%)	20 %	50%	18.75 %	6.25 %	5 %	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	24	24
2.	ટૂંકા જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	09	13	18
3.	ટૂંકા જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	09	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	08	20
	કુલ	**44**	**54**	**80**

પ્રકરણ દીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ / પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણદીઠ ગુણભાર	
		જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણ	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણ
1.	ભારતનો વારસો	03	05
2.	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો પરંપરાઓ: હસ્ત અને લલિતકલા	03	05
3.	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો : શિલ્પ અને સ્થાપત્યકલા	04	07
4.	ભારતનો સાહિત્યિક વારસો	04	04
5.	ભારતનો વિજ્ઞાન અને ટેક્નોલોજીનો વારસો	04	08
6.	ભારતના સાંસ્કૃતિક વારસાના સ્થળો	04	04
7.	આપણા વારસાનું જતન	03	03
8.	કુદરતી સંસાધનો	03	07
9.	વન અને વન્યજીવ સંસાધન	04	04
10.	ભારત : કૃષિ	05	09
11.	ભારત : જળ સંસાધન	04	04
12.	ભારત : ખનિજ અને શક્તિનાં સંસાધનો	03	05
13.	ઉત્પાદન ઉદ્યોગો	03	05
14.	પરિવહન, સંદેશા વ્યવહાર અને વ્યાપાર	03	03
15.	આર્થિક વિકાસ	04	04
16.	આર્થિક ઉદારીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણ	04	04
17.	આર્થિક સમસ્યાઓ અને પડકારો : ગરીબી અને બેરોજગારી	04	08
18.	ભાવવધારો અને ગ્રાહક જાગૃતિ	04	07
19.	માનવ વિકાસ	04	04
20.	ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ અને પડકારો	05	05
21.	સામાજિક પરિવર્તન	05	04
	કુલ	**80**	**109**

નોંધ : જનરલ વિકલ્પ સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 : સામાજિક વિજ્ઞાન
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક **કુલ ગુણ : 80**

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નપત્રની વિગત	ગુણ
	વિભાગ - A	
1 થી 24	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. 24 પ્રશ્નો હેતુલક્ષી. (દરેકનો 01 ગુણ) ● યોગ્ય જોડકાં જોડો. (01 થી 05) ● વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (06 થી 10) ● ખાલી જગ્યા પૂરો. (11 થી 15) ● યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી M.C.Q. ના જવાબ આપો. (16 થી 20) ● એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો. (21 થી 24)	24
	વિભાગ - B	
25 થી 37	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. 13 (તેર)માંથી કોઈ પણ 9 (નવ) (દરેકના 02 ગુણ) પ્રશ્નક્રમાંક 25 થી 37 ના આશરે 15 થી 35 શબ્દોમાં જવાબ આપો, જેમાં નીચે મુજબના પ્રશ્નો પૂછી શકાશે. ● વિધાન સમજાવો / કારણ આપો. ● નીચે આપેલી વ્યક્તિઓનો પરિચય આપો. ● નીચે આપેલા ઐતિહાસિક / ભૌગોલિક સ્થળોની ઓળખ આપો. ● પારિભાષિક શબ્દો / સંકલ્પનાઓ સમજાવો. ● મને ઓળખો. ● ટૂંકમાં જવાબ આપો. ● નીચે આપેલ પરિસ્થિતિજન્ય પ્રશ્નોના જવાબ વિચારીને લખો.	18
	વિભાગ - C	
38 થી 46	પ્રશ્નક્રમાંક 38 થી 46 ના જવાબ આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં લખો. 9 (નવ)માંથી કોઈપણ 6 (છ)ના જવાબ લખો. (દરેકના 03 ગુણ) ● ટૂંકનોંધ. ● તફાવત. ● ચિત્રો જોઈને જવાબ લખો. ● ઉપાયો/અસરો/પરિણામો/પરિબળો લખો. ● ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય ધરાવતા પ્રશ્નનો જવાબ. (HOTS)	18
	વિભાગ - D	
47 થી 54	પ્રશ્નક્રમાંક 47 થી 53 પ્રશ્નનાં આશરે 120 થી 150 શબ્દોમાં સવિસ્તાર જવાબ લખો. 07 (સાત) માંથી કોઈપણ 04 (ચાર) પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (દરેકના 04 ગુણ) અને નકશાનો પ્રશ્ન નં.54 ફરજિયાત છે. પ્રશ્ન નં. 54 તમને આપેલ ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેના સ્થાન દર્શાવો. નકશામાં ચાર સ્થળો યોગ્ય સ્થળે દર્શાવો. દરેકનો એક ગુણ. કુલ ગુણ 04 છે.	20

STD. : 10 સામાજીક વિજ્ઞાન

PAPER-1

વિભાગ - A

☞ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** **(24)**

☞ **યોગ્ય જોડકાં જોડો.**

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) ઉત્તરાર્ધ નૃત્ય મહોત્સવ	(A) ગુજરાત
(2) કાચી માટીમાંથી પકવેલા વાસણો	(B) મોઢેરા
(3) દેવની મોરીનો સ્તૂપ	(C) ઉત્તરપ્રદેશ
(4) ક્રાયોલાઈટ ખનીજ	(D) ટેરાકોટા
(4) ઈ.સ. 2002	(E) મહિલા સશક્તિકરણ વર્ષ
	(F) એકલ સંસાધન

☞ **વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(6) વારસાની અવગણના કરનાર રાષ્ટ્રનું કોઈ ભવિષ્ય હોતું નથી.

(7) ખાનગી જંગલો પર સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓનું નિયંત્રણ હોય છે.

(8) ભારત ઉત્તર પૂર્વના દેશોમાંથી ખજૂર અને ખનીજતેલની આયાત કરે છે.

(9) અકબરનામા એક ઐતિહાસિક કૃતિ તરીકે જાણીતો મૂલ્યવાન ગ્રંથ છે.

(10) જવ અને સરસવ બન્ને શિયાળુ પાક છે.

☞ **એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.**

(11) ખનીજ એટલે શું ?

(12) આઝાદી પછી ઝડપી આર્થિક વિકાસ સાધવા બાબતે ભારતે કયો માર્ગ અપનાવ્યો ?

(13) ખાનગીકરણ એટલે શું ?

(14) WHO ના નિયામક બ્યોર્ડ ઓરેએ શાનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો ?

☞ **ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(15) સામાન્ય રીતે માનવી માટે તો અભિવ્યક્તિ કરવાની અને ઝીલવાની ઉત્તમ તક __________ જ પૂરી પાડે છે. (બોલી, લિપી, ભાષા)

(16) પૃથ્વી પર જળ સંસાધનનો મૂળ સ્ત્રોત __________ છે. (સાગર, વૃષ્ટિ, નદીઓ)

(17) આર્થિક વૃધ્ધી એ __________ વિકાસ પછીની અવસ્થા છે. (ઔદ્યોગિક, રાષ્ટ્રીય, આર્થિક)

(18) પરશુરામેશ્વર મંદિર __________ સ્થળે આવેલું છે. (પટ્ટદકલ, ભુવનેશ્વર, કાંચીપુરમ)

(19) રેલમાર્ગમાં એશિયામાં ભારતનું સ્થાન __________ છે. (પહેલું, બીજું, ત્રીજું)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) નીચેનામાંથી બહુહેતુક યોજનાઓને તેમના સ્થાનના આધારે ઉત્તર દિશાથી દક્ષિણ દિશા તરફ ગોઠવતા કયો વિકલ્પ સાચો છે ?

A. ચંબલ ખીણ, ભાખડા નાંગલ, નર્મદા ખીણ, નાગાર્જુન સાગર
B. ભાખડા નાંગલ, નાગાર્જુન સાગર, નર્મદા ખીણ, ચંબલ ખીણ
C. નાગાર્જુન સાગર, નર્મદા ખીણ, ચંબલ ખીણ, ભાખડા નાંગલ
D. ભાખડા નાંગલ, ચંબલ ખીણ, નર્મદા ખીણ, નાગાર્જુન

(21) નીચે આપેલ લોગો કઈ સંસ્થાનો છે ? (નો લોગો)

A. FPO નો B. ISO નો
C. Meo નો D. ECO નો

(22) UNDP દ્વારા ક્યારે 'માનવ વિકાસ અહેવાલ-' પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યો ?

A. 24 ડિસે. 2015 B. 30 ડિસે. 2015
C. 4 ડિસે. 2015 D. 15 ડિસે. 2015

(23) દિવ્યાંગોના ઉત્કર્ષ માટે સરકારશ્રીએ કયો કાયદો પ્રસિદ્ધ કરેલ છે.

A. દિવ્યાંગજન અધિકાર અધિનિયમ - 2016
B. દિવ્યાંગજન અધિકાર અધિનિયમ - 2018
C. દિવ્યાંગજન અધિકાર અધિનિયમ - 2015
D. દિવ્યાંગજન અધિકાર અધિનિયમ - 2017

(24) ભારતનો સૌથી લાંબો રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ કયો છે ?

A. 1 નંબરનો B. 15 નંબરનો
C. 8 નંબરનો D. 44 નંબરનો

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** **(18)**

(25) "ભારત પ્રાચીન સંસ્કૃતિ ધરાવતો દેશ છે." વિધાન સમજાવો.

(26) ભારતમાં ભાતીગળ સંસ્કૃતિનો વિકાસ કરનાર પ્રજાનો પરિચય આપો.

(27) "માનવજીવન અને માટી વચ્ચેનો ઘણો પ્રાચીન સંબંધ રહ્યો છે." આ વિધાન સમજાવો.

(28) હુમાયુનો મકબરો ક્યાં આવેલો છે ? તેના વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.

(29) પ્રવાસન સ્થળોની સ્વચ્છતા અને જતન વિશે તમારા મંતવ્યો લખો.

(30) ભારતની જમીનના પ્રકારો કેટલા છે ? કયા કયા ?

(31) વાઘ પરિયોજના વિશે માહિતી આપો.

(32) બહુહેતુક યોજનાનું મહત્વ જણાવો.

(33) તાંબાના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો.

(34) ખેતી આધારીત ઉદ્યોગોમાં કાપડ પછી બીજું સ્થાન ધરાવતા ખાંડ ઉદ્યોગ વિશે સમજ આપો.

(35) ઉદ્યોગોનું મહત્વ શું છે ? સમજાવો.

(36) નાણાનો પુરવઠો ભાવવૃધ્ધિ પર અસર કરે છે.

(37) જમીન નિર્માણ કઈ રીતે થાય છે ?

વિભાગ - C

☞ **નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)** (18)

(38) ગુપ્તયુગ ભારતીય કલાનો સુવર્ણયુગ શાથી કહેવાય છે?

(39) ભારતના જૈનમંદિરો વિશે માહિતી આપો.

(40) નિર્વનીકરણની અસરો જણાવો.

(41) વિકાસશીલ અર્થતંત્રના લક્ષણો જણાવો. (કોઈપણ ત્રણ)

(42) નીચે આપેલા પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.

(1) નવીનીકરણીય સંસાધનો

(2) સામુદાયિક જંગલ

(3) જાયદ પાક

(43) અનસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના કલ્યાણ અને વિકાસ માટેની સામાન્ય જોગવાઈઓનો પરિચય આપો.

(44) બેરોજગારી ઉદભ્વવાના કારણો જણાવો.

(45) ગ્રાહક સુરક્ષામાં ગ્રાહક મંડળોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

(46) ગુજરાત સરકારે મહિલા સમાનતા માટે કઈ-કઈ યોજનાઓ અમલમાં મૂકેલ છે?

વિભાગ - D

☞ **નીચે આપેલા 47 થી 53 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)** (20)

(47) વાસ્તુશાસ્ત્ર વિશે સમજ આપો.

(48) ટૂંક નોંધ લખો - ઈલોરાની ગુફાઓ

(49) કૃષિમાં ટેકનિકલ સુધારાનું મહત્વ સમજાવો.

(50) ભારતમાં ગરીબીનું વર્ણન કરો.

(51) ગ્રાહકનું શોષણ થવાના કારણો જણાવો.

(52) ભારતમાં બાળશ્રમિકોની માંગ વધુ હોવાના કારણો જણાવી તેના અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.

(53) ભાવ વૃધ્ધિને નિયંત્રણમાં લેવાના ઉપાયો જણાવો.

(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

(1) રણ પ્રકારની જમીન (2) પેરિયાર અભયારણ્ય

(3) ચા ઉત્પાદન કરતો પ્રદેશ (4) નાગાર્જુન સાગર યોજના

PAPER-2

વિભાગ - A

☞ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)**

☞ **યોગ્ય જોડકાં જોડો.**

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) નકળંગનો મેળો	(A) કશ્મીર
(2) ગાલીચા	(B) ધોળકા (અમદાવાદ)
(3) રોપર	(C) કોળીયાક (ભાવનગર)
(4) કાંપની જમીન	(D) હિમાચલ પ્રદેશ
(5) ઈ.સ. 2001	(E) મહિલા સશક્તિકરણની રાષ્ટ્રીય નીતિ
	(F) ઉત્તર ભારતનું મેદાન

☞ **વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(6) 1952 માં ગુજરાત સરકારે વન્યજીવ બોર્ડની રચના કરી.

(7) ભારતમાં પશુ-પક્ષીઓની લગભગ પંદર લાખ જેટલી પ્રજાતિઓ છે.

(8) ભારતમાં 9% રેલવે માર્ગ જોવા મળે છે.

(9) મહા કવિ બાણભટ્ટે 'કાદમ્બરી' ની રચના કરી.

(10) બાજરી લીલા પશુચારા તરીકે વધુ વપરાય છે.

☞ **એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.**

(11) રૂપાંતરિત ખડકોમાંથી કઈ-કઈ ખનીજો મળે છે.

(12) ઉદારીકરણની નીતિ એટલે શું ?

(13) કઈ ઔદ્યોગિક નીતિને પરિણામે ભાવવધારાની સમસ્યા સર્જાઈ છે.

(14) ગરીબીનું મુખ્ય કારણ શું છે ?

☞ **ખાલી જગ્યા લખો.**

(15) મુક્તિકો ઉપનિષદમાં તેની સંખ્યા __________ દર્શાવે છે. (100, 108, 109)

(16) કાવેરી નદી પર __________ યોજના આવેલ છે. (હિરાકુંડ, નાગાર્જુન સાગર, કૃષ્ણરાજ સાગર)

(17) વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોમાં __________ મુખ્ય આર્થિક પ્રવૃત્તિ હોય છે. (સેવાઓ, વ્યાપાર, ખેતી)

(18) અજંતાની ગુફાઓની કુલ સંખ્યા __________ છે. (29, 18, 34)

(19) સરહદ માર્ગ સંસ્થાની સ્થાપના __________ માં કરવામાં આવી. (ઈ.સ. 1950, ઈ.સ. 1960, ઈ.સ. 1970)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) ભારતમાં કેટલા ટકા જળ સિંચાઈ માટે ઉપયોગી છે ?

(A) 54 % (B) 64 %

(C) 74 % (D) 84 %

(21) નાણાંનો પુરવઠો ચીજવસ્તુઓના પુરવઠા કરતા વધી જાય ત્યારે..

(A) ભાવો સ્થિર થાય છે. (B) ભાવો વધી જાય છે.

(C) ભાવો ઘટી જાય છે. (D) ઉત્પાદન સ્થિર બને છે.

(22) માનવ-વિકાસ અહેવાલ-મુજબ વિશ્વમાં ચીન કેટલામાં ક્રમે છે.

(A) 73 (B) 90

(C) 104 (D) 103

(23) આપણા દેશમાં સામાન્ય લોકોને કાયદાની જાણકારી ઓછી હોવાનું કારણ કયું છે ?

(A) પરંપરાવાદી માનસ (B) આરામ પ્રિયતા

(C) રિવાજોને મહત્વ (D) નીરક્ષરતાનું વધુ પ્રમાણ

(24) કયા રેલમાર્ગે શ્રેષ્ઠ ઈજનેરી કૌશલનું ઉદાહરણ પુરૂં પાડ્યું છે ?

(A) ઉધમપુર રેલમાર્ગ (B) દિબ્રુગઢ રેલમાર્ગ

(C) કોંકણ રેલમાર્ગ (D) દાર્જિલીંગ રેલમાર્ગ

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** (18)

(25) "આપણે નદીને લોકમાતાનું બિરુદ આપ્યું છે." શા માટે ?

(26) પ્રાકૃતિક અને સાંસ્કૃતિક વારસા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(27) "નાટ્યકલા સમાજજીવનને પ્રતિબિંબત કરે છે" આ વિધાન સમજાવો.
(28) ગોવાના દેવળો વિશે માહિતી આપો.
(29) "ભારતે વિશ્વમાં વસુધૈવ કુટુમ્બકમની ભાવનાને સાકાર કરી છે." આ વિધાન સમજાવો.
(30) કારણ આપો : કાળી જમીનને 'કપાસની જમીન' પણ કહે છે.
(31) ભારતમાંથી લુપ્ત થઈ રહેલા વન્યજીવો વિશે માહિતી આપો.
(32) જળમાં વૃષ્ટિનું શું મહત્વ છે ?
(33) અબરખના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો લખો.
(34) શણ ઉદ્યોગ વિશે નોંધ લખો.
(35) પર્યાવરણના અતિક્રમણને રોકવાના ઉપાયો જણાવો.
(36) ફુગાવાજન્ય ભાવ વધારો આર્થિક અને સામાજિક દૂષણ છે.
(37) કાચા માલની ઊંચી કિંમતે પ્રાપ્તિ એ ભાવવધારાનું કારણ બને છે ! વિધાન સમજાવો.

વિભાગ - C

☞ નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ) (18)

(38) પ્રાચીન ભારતના એક નગર તરીકે ધોળાવીરાનો પરિચય આપો.
(39) ઉત્તર ગુજરાત સ્થિત મંદિર જેનું નકશીકામ ઈરાની શૈલીમાં થયું છે, તે મંદિરનો પરિચય આપો.
(40) સમાજવાદી પધ્ધતિના લક્ષણો તથા તેના ફાયદા જણાવો.
(41) નીચે આપેલા પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.
  (1) વિરલ સંસાધન
  (2) નિર્વનીકરણ
  (3) સ્થળાંતર ખેતી
(42) આતંકવાદ અને બળવાખોરી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
(43) 'મનરેગા' કાર્યક્રમની સ્પષ્ટતા કરો.
(44) ગ્રાહકોનું શોષણ કઈ કઈ રીતે થાય છે ?
(45) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનની સ્થાપના વિશે માહિતિ આપી તેના ધ્યેયો જણાવો.
(46) ભારતમાં સ્વાસ્થ્ય સુધારણા માટે થયેલી કામગીરી વર્ણવો.

વિભાગ - D

☞ નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)

(47) પ્રાચીન ભારતે રસાયણ વિદ્યામાં સાધેલી પ્રગતિનું વર્ણન કરો.
(48) તાજમહલ સ્થાપત્યકલાનો પરિચય આપો.
(49) વિશ્વબજાર અને ભારતની ખેતી વિશે નોંધ લખો.
(50) ગરીબી ઉદ્‌ભવવાના કારણો આપો.
(51) ગ્રાહકોના અધિકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
(52) ભ્રષ્ટાચાર નાથવાના સરકારી પ્રયાસો જણાવો.
(53) ભાવ નિયંત્રણ શા માટે જરૂરી બન્યું છે, વિધાન સમજાવો.
(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
  (i) કંડલા બંદર
  (ii) જુવાર ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ
  (iii) મુંબઈથી દિલ્લી રેલ્વે માર્ગ (અટક સ્થળ સાથે)
  (iv) પોલાદ ઉદ્યોગનું એક સ્થાન (નામ સાથે)

PAPER-3

વિભાગ - A

☞ નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)

☞ યોગ્ય જોડકાં જોડો.

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) રંગપુર	(A) મેઘી
(2) અકીકની માળા અને મણકા	(B) હાર્મિકા
(3) સ્તૂપની ચારેબાજુએ ઊંચા રચેલ ગોળાકાર રસ્તા	(C) ખંભાત
(4) ભૂમિ, જળ, ગોચર	(D) સુરેન્દ્રનગર જિલ્લો
(5) ઈ.સ. 1975	(E) મહિલા વર્ષ
	(F) સામાન્ય સુલભ સંસાધનો

☞ વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(6) 1958 માં સંસદે "પ્રાચીન સ્મારકો, પુરાતત્વીય સ્થળો અને અવશેષોને લગતો કાયદો" પસાર કર્યો.
(7) લાલ પાંડા ભારતના પશ્ચિમ હિમાલયના શીતવનોમાં જોવા મળે છે.
(8) ભારત સરકારે 2011માં રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગના નંબરમાં પરિવર્તન કરેલ છે.
(9) 'ચંદ્રાયન' ગ્રંથ ફારસી ભાષાનો સૌથી જૂના ગ્રંથ મનાય છે.
(10) જીરૂ, વરિયાળી અને ઈસબગુલના ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં ગુજરાત પ્રથમ ક્રમે છે.

☞ એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.

(11) તાંબામાં શું ભેળવીને પીત્તળ બનાવી શકાય છે.
(12) પર્યાવરણની સુરક્ષા માટે સ્ટોકહોમમાં ક્યારે અને શેનું આયોજન થયું ?
(13) વિશ્વના દેશોના વ્યાપારી ઝઘડાનું નિવારણ કઈ સંસ્થા કરે છે ?
(14) કઈ સંસ્થા શિક્ષિત બેકારોની નોંધણી તેમજ કામની જગ્યા-પ્રકાર વિશે વિશ્વસનીય માહિતી આપે છે ?

☞ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(15) ________ માં ધર્મ દ્વારા અનુમોદિત કર્તવ્યો, રિવાજો અને નિયમો આપવામાં આવ્યા છે ? (સ્મૃતિ ગ્રંથો, બ્રાહ્મણ ગ્રંથો, આરણ્યકો)
(16) ભારતમાં લગભગ ________ % જળ સિંચાઈ માટે ઉપયોગી છે. (42, 84, 65)
(17) ________ એ ઉત્પાદનનું કુદરતી સાધન છે. (મૂડી, જમીન, શ્રમ)
(18) એલિફન્ટાની ગુફાઓ મુંબઈથી ________ કીમી દૂર અરબસાગરમાં આવેલી છે. (14, 12, 16)
(19) ભારતના દરિયાકિનારા પર ________ મુખ્ય બંદરો આવેલા છે. (13, 18, 20)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) વૃષ્ટિ જળ સંચયના કેટલા ઉદ્દેશો આપેલ છે, જેમાંથી કોણ ખોટું છે તે જણાવો.

(A) પીન્ટુ : જળ પ્રદૂષણ ઘટાડવું.

(B) સીન્ટુ : ભૂમિગત જળની ગુણવત્તામાં ઘટાડો કરવો.

(C) મોન્ટુ : પાણીની વધતી જતી માંગને પૂરી કરવી.

(D) ગોન્ટુ : સપાટી પરથી વહી જતા જળ જથ્થો ઓછો કરવો.

(21) નીચે આપેલો લોગો કઈ સંસ્થાનો છે ?

(A) ISI (B) BIS

(C) FPO (D) ISO

(22) માનવ વિકાસ આંકમાં 188 દેશોમાંથી ઉચ્ચ માનવ વિકાસ આંક ધરાવતા કુલ કેટલા દેશો છે?

(A) 49 (B) 38

(C) 45 (D) 56

(23) ભ્રષ્ટાચાર સંબંધી ફરીયાદ કરવા માટેનો હેલ્પલાઈન ટોલ ફ્રી નંબર નીચેનામાંથી કયો છે ?

(A) 1800-2334-4444 (B) 1800-233-022

(C) 1800-2222-2323 (D) 1800-233-0111

(24) નીચેનામાંથી કયા શહેરમાં મેટ્રોરેલ સેવા જોવા મળે છે?

(A) જયપુર (B) વારાણસી

(C) હૈદરાબાદ (D) બેંગાલુરુ

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** **(18)**

(25) "દ્રવિડોએ ભારતીય સંસ્કૃતિના વિકાસમાં મહત્વનો ફાળો આપેલ છે." - વિધાન સમજાવો.

(26) વારસો એટલે શું ?

(27) "માનવજીવનનો સંબંધ શરૂઆતથી જ વૃક્ષ અને વનરાજી સાથે જોડાયેલો છે" વિધાન સમજાવો.

(28) સાંસ્કૃતિક વારસાના ભાગરૂપે ભારતના જે સ્મારકને રૂપિયા 100 ની નવી ચલણ નોટમાં ચિત્રરૂપે સ્થાન મળેલ છે તેનો પરિચય આપો.

(29) આપણા વારસાને લોકો કઈ કઈ રીતે નુકસાન પહોંચાડે છે.

(30) જમીન ધોવાણ અટકાવવાના ઉપાયો.

(31) વહીવટી દૃષ્ટિએ જંગલોના પ્રકાર જણાવી, તેનું વર્ણન કરો.

(32) 'જળ પ્લાવિત ક્ષેત્ર' વિકાસ માટે કયા કયા કાર્યક્રમો હાથ ધરવા જોઈએ.

(33) બાયોગેસ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(34) ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણો વિશે માહિતી આપો.

(35) ભારતના રસાયણ ઉદ્યોગો વિશે માહિતી આપો.

(36) સંગ્રહખોરી ભાવ વૃદ્ધિનું કારણ અને અસર પણ છે.

(37) પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો : (૧) ફુગાવો (૨) સબસિડી

વિભાગ - C

☞ **નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)** **(18)**

(38) મોહે-જો-દડોના મકાનમાં કઈ-કઈ વિશેષતાઓ હતી ?

(39) વન્યજીવ વિનાશનાકારણો જણાવો.

(40) આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત લખો.

(41) નીચે આપેલ પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.

(1) રાષ્ટ્રીય સંસાધન

(2) અક્ષત વનસ્પતિ

(3) આર્દ્ર ખેતી

(42) પ્રાચીન યુગના તમિલ સાહિત્યનો પરિચય આપો.

(43) આતંકવાદની સામાજિક અસરો જણાવો.

(44) સ્થિરતા સાથેનો ભાવવધારો દેશના આર્થિક વિકાસની પૂર્વ શરત છે- કારણ આપો.

(45) આર્થિક ઉદારીકરણનો અર્થ આપી તેના લાભો જણાવો.

(46) માનવવિકાસને માનવજીવનની કઈ કઈ બાબતો સાથે સંબંધ છે ?

વિભાગ - D

☞ **નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) વૈદક શાસ્ત્ર અને શૈલ્ય ચિકિત્સાના ક્ષેત્રે ભારતનું મહત્વનું યોગદાન જણાવો.

(48) દર વર્ષે કયા સ્થાપત્ય પર રાષ્ટ્રીય તહેવાર નિમિત્તે ધ્વજવંદન થાય છે તે વિગતવાર ખ્યાલ આપો.

(49) હરિયાળી ક્રાંતિ વિશે ચર્ચો.

(50) ગરીબી એટલે શું ? ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા લોકોના લક્ષણો જણાવો.

(51) ભાવવૃદ્ધિના કારણોની ચર્ચા કરો. (કોઈપણ ચાર)

(52) રાષ્ટ્રીય અન્ન સલામતી કાયદાની જોગવાઈ જણાવો.

(53) ગરીબી ઘટાડવા માટેની વ્યૂહરચનાઓ જણાવો.

(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

(1) કાઝીરંગા રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

(2) તાંબા ઉત્પન્ન કરતો દેશ

(3) ઈલેક્ટ્રોનિક ઉદ્યોગનું કેન્દ્ર (નામ સાથે)

(4) રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ-2

PAPER-4

વિભાગ - A

☞ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)**

☞ **યોગ્ય જોડકાં જોડો.**

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) રોઝડી	(A) લોથલનો કારીગરો
(2) તાંબા અને કાંસાના ઓજારો	(B) ગલિયારા

(3) મસ્જિદની અંદર આવવા જવાનો રસ્તો	(C) રાજકોટ જિલ્લો
(4) પર્વતીય જમીન	(D) કિબલા
(5) UNDP	(E) હિમાલયની ખીણો અને ઢોળાવોના ક્ષેત્રો
	(F) સંયુક્ત રાષ્ટ્ર વિકાસ કાર્યક્રમ

☞ **વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(6) પ્રાચીન ભારતના સૂફી સંતોએ ભારતની એકતા પર ભાર મૂકી સમગ્ર દેશને "ભારત વર્ષ" એવું વિશાળ નામ આપ્યું હતું.

(7) 20 મી સદીની શરૂઆતમાં ભારતના જંગલોમાં 40 હજાર કરતા વધારે વાઘ હોવાનો ઉલ્લેખ છે.

(8) ભારતનો સૌથી લાંબો રેલમાર્ગ કશ્મીરથી કન્યાકુમારીને જોડતો રેલમાર્ગ છે.

(9) વલભી વિદ્યાધામ ગુજરાતમાં આવેલું હતું.

(10) વિશ્વમાં રબરના ઉત્પાદનમાં ભારત પ્રથમ ક્રમે છે.

☞ **એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.**

(11) સીસાની ધાતુને કયા નામથી ઓળખાય છે .

(12) કયા દિવસને "પર્યાવરણ દિન" તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ?

(13) ભેદભાવહીન આંતર રાષ્ટ્રીય વ્યાપારને પ્રોત્સાહન કોણ પુરૂં પાડે છે ?

(14) ગરીબીનો કયો ખ્યાલ વિકસિત દેશોમાં પ્રચલિત છે ?

☞ **ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(15) સંસ્કૃતના સુંદરમાં સુંદર કાવ્યગ્રંથોમાં __________ ની ગણના થાય છે. (ગીતગોવિંદ, રાજતરંગીણી, આદિપુરાણ)

(16) આજે પણ ભારતમાં __________ % શહેરોમાં પેયજળની તીવ્ર અછત જોવા મળે છે. (8, 12, 10)

(17) બજારતંત્રમાં __________ તત્વ અનોખી કામગીરી બજાવે છે. (ઉત્પાદન, સ્પર્ધા, વેચાણ)

(18) ઈલોરાની __________ નંબરની ગુફામાં કૈલાસ મંદિર આવેલું છે. (16, 18, 13)

(19) ગુજરાતમાં બારેમાસ ખુલ્લુ રહેતું બંદર __________ છે. (ઓખા, પોશિત્રા, પોરબંદર)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) નીચેની બહુહેતુક યોજનાઓને તેના લાભાન્વિત રાજ્યની સાથે જોડી યોગ્ય ક્રમ પસંદ કરો.

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) દામોદર ખીણ	(A) ઓડિશા
(2) હીરા કુંડ	(B) પશ્ચિમ બંગાળ
(3) ચંબલ ખીણ	(C) તેલંગણા
(4) નાગાર્જુન સાગર	(D) મધ્ય પ્રદેશ

(A) (1-b), (2-a), (3-c), (4-d)
(B) (1-b), (2-a), (3-d), (4-c)
(C) (1-d), (2-c), (3-b), (4-a)
(D) (1-c), (2-d), (3-a), (4-b)

(21) નીચે આપેલ લોગો કઈ સંસ્થાનો છે ?
(A) વૂલમાર્ક (B) હોલમાર્ક
(C) એગમાર્ક (D) MPO

(22) માનવ વિકાસ અહેવાલ -2015 મુજબ નેપાળનો માનવ વિકાસ આંક કેટલો છે ?
(A) 0.548 (B) 0.570
(C) 0.609 (D) 0.536

(23) આપણા સમાજમાં સૌથી વધુ અસુરક્ષિત વર્ગ કયો છે ?
(A) સ્ત્રીઓ (B) વૃધ્ધો
(C) યુવાનો (D) બાળકો

(24) બાજુમાં દર્શાવેલ નિશાની કઈ સડક યોજનાની છે ?
(A) સ્વર્ણિમ ચતુર્ભુજ યોજના
(B) પ્રધાનમંત્રી ગ્રામ સડક યોજના
(C) એક્સપ્રેસ ધોરીમાર્ગ યોજના
(D) રાષ્ટ્રીય ગ્રામ સડક યોજના

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** **(18)**

(25) સાંસ્કૃતિક વારસો એટલે શું ? આપણા સાંસ્કૃતિક વારસામાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

(26) સંસ્કૃતિ માનવીને 'જીવન જીવવાની રીત' શીખવે છે, એમ શાથી કહી શકાય ?

(27) પાટણના પટોળા વિશે ટૂંક માહિતી આપો.

(28) "પ્રાચીન સમયથી ભારત તીર્થભૂમિ રહ્યું છે." આ વિધાન સમજાવો.

(29) આપણા વારસાનું સંરક્ષણ શાથી આવશ્યક બન્યું છે ?

(30) ભૂમિ સંરક્ષણના ઉપાયો જણાવો.

(31) અભયારણ્ય એટલે શું ?

(32) સિંચાઈના મુખ્ય માધ્યમો કેટલા છે ? કયા કયા ?

(33) "આધુનિક યુગને ખનીજયુગ" કહે છે. શા માટે ?

(34) ભારતનો સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગ કઈ કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યો છે ?

(35) ભારતના સિમેન્ટ ઉદ્યોગ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.

(36) આવશ્યક ચીજ વસ્તુઓનો ધારો શું છે ?

(37) 'ધનિક ભારતમાં ગરીબો વસે છે.'-વિધાન સમજાવો.

વિભાગ - C

☞ **નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)**

(38) ગોપુરમ સ્થાપત્ય વિશે જણાવો.

(39) પ્રાચીન ભારતના એક નગર તરીકે લોથલનો પરિચય આપો.

(40) બજાર પધ્ધતિના લક્ષણો જણાવી, તેની ખામીઓ જણાવો.

(41) નીચે આપેલા પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.
(1) જમીન ધોવાણ
(2) ખાનગી જંગલ

(3) રવિપાક

(42) ગુપ્તયુગ સંસ્કૃત સાહિત્યનો સુવર્ણયુગ શાથી કહેવાય ?

(43) સાંપ્રદાયિકતા દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.

(44) જો ભારતમાં બેરોજગારી ઘટાડવી છે, તો 'શ્રમ શક્તિનું યોગ્ય આયોજન' શ્રેષ્ઠ પુરવાર થઈ શકે છે.- સમજાવો.

(45) ટકાઉ વિકાસની વ્યુહરચના સમજાવો.

(46) માનવ વિકાસ આંકની ગણતરી માટેના નિર્દેશકો સમજાવો.

વિભાગ - D

☞ **નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન ૫૪ નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) પ્રાચીન ભારતે ગણિત શાસ્ત્રમાં સાધેલી પ્રગતિ વિશે નોંધ આપો.

(48) ભારતનો સૌથી ઉંચા પથ્થર નિર્મિત મિનારો વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

(49) ખેતીક્ષેત્રે થયેલ સંસ્થાગત સુધારાની ચર્ચા કરો.

(50) ભારતમાં બેરોજગારીનું પ્રમાણ વર્ણવો.

(51) રાજકોષીય પગલાં-ભાવ નિયંત્રણ તરીકે સમજાવો.

(52) વૃધ્ધોના રક્ષણ અને કલ્યાણ માટે સરકારે કઈ કઈ જોગવાઈઓ કરી છે ?

(53) ગરીબીનું માપન કઈ રીતે થાય છે, વિધાન સમજાવો.

(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

(1) મગફળી ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ

(2) પડખાઉ જમીન વિસ્તાર

(3) કાન્હા રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

(4) ભાખરા-નંગલ યોજના

PAPER-5

વિભાગ - A

☞ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)**

☞ **યોગ્ય જોડકાં જોડો.**

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) મુનસર તળાવ	(A) સહન
(2) ભારતીય સંગીતનો પ્રમાણભુત ગ્રંથ	(B) વિરમગામ
(3) મસ્જિદનું પ્રાંગણ	(C) સંગીત રત્નાકર
(4) ઓક્સિજન , નાઈટ્રોજન	(D) સંગીત પરિજાત
(5) ઉચ્ચતમ માનવવિકાસ આંક	(E) કુલ 49 દેશોનો સમાવેશ
	(F) સર્વ સુલભ સંસાધનો

☞ **વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(6) ભારતની આબોહવા જ વિશ્વમાં તેની વિશિષ્ટ ઓળખ છે.

(7) દીપડાથી થોડું ઊંચું, ભરાવદાર ગોળ મોઢું અને ઊચ્ચ કાનથી હેણોતરાને ઓળખી શકાય છે.

(8) પ્રસારભારતી દેશનું સ્વાયત પ્રસારણ નિગમ છે.

(9) મહાવીર સ્વામીએ તક્ષશીલા વિદ્યાપીઠમાં ચૌદ ચાતુર્માસ કર્યા હતા.

(10) આપણા માંસાહારી લોકો માટે કઠોળ એ પ્રોટીનનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે.

☞ **એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.**

(11) CASE નું પુરૂં નામ જણાવો.

(12) ટકાઉ વિકાસ એટલે શું ?

(13) ઈ.સ. 1991 ની ઔદ્યોગિક નિતી અન્વયે કયા કયા આર્થિક સુધારાઓ અમલમાં મુકવામાં આવ્યા છે?

(14) આપણા આયોજનની સૌથી નબળી કડી કઈ છે ?

☞ **ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(15) હિન્દી ભાષાની મુખ્ય બોલીઓમાં ________ બોલીનો સમાવેશ થતો નથી. (ભોજપુરી, વ્રજ, અવધિ)

(16) આજે મેઘરજમાં પાણીના પોકાર વચ્ચે ________ ની 136 વિઘા જમીનમાં ઊનાળુ પાક લહેરાઈ રહ્યો છે. (બેડજ, ખેડા, નર્મદા)

(17) ________ પધ્ધતિને 'મુક્ત અર્થતંત્ર' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. (સમાજવાદી, મિશ્ર અર્થતંત્ર, બજારવાદી)

(18) ________ એટલે બૌધ્ધ સાધુઓનું પ્રાર્થના કે ઉપાસના માટેનું સ્થળ. (વિહાર, નિવાસસ્થાન, ચૈત્ય)

(19) વ્યાપાર તુલાને હકારાત્મક બનાવવા સરકારે ________ પ્રોજેક્ટ શરૂ કર્યો છે.(સ્ટાર્ટઅપ ઈન્ડિયા, મેકઈન ઈન્ડિયા, ડિજિટલ ઈન્ડિયા)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) સ્પષ્ટ વાવેતર ક્ષેત્રના લગભગ કેટલા ટકા ભાગમાં સિંચાઈ થાય છે.

(A) 35 (B) 37

(C) 38 (D) 42

(21) વિશ્વ ગ્રાહક અધિકાર દિન કરીકે કયા દિવસને ઉજવવામાં આવે છે.

(A) 24 ડિસેમ્બર (B) 15 મી માર્ચ

(C) 18 ફેબ્રુઆરી (D) 5 મી જુન

(22) નીચેનામાંથી કયા દેશનો માનવ વિકાસ આંક ભારત કરતાં વધુ છે ?

(A) ભુતાન (B) માલદીવ

(C) બાંગ્લાદેશ (D) મ્યાનમાર

(23) ભારતમાં સૌછી ઓછી વૃધ્ધોની સંખ્યા કયા રાજયમાં છે.

(A) કેરલામાં (B) ઉત્તર પ્રદેશમાં

(C) અરૂણાચલ પ્રદેશમાં (D) મેઘાલયમાં

(24) ગુજરાતમાં નીચેના પૈકી કયા સ્થળે રજ્જુ માર્ગ આવેલા નથી.

(A) પાવાગઢ (B) અંબાજી

(C) આહવા (D) સાપુતારા

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (18)**

(25) પ્રાકૃતિક વારસો એટલે શું ? આપણા પ્રાકૃતિક વારસામાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

(26) ભારતીય વારસાના જતન અને સંરક્ષણ અંગે આપણી બંધારણીય ફરજો જણાવો.

(27) ભારતીય શાસ્ત્રીય નૃત્યના પ્રકારો અને તેના ઉદ્‌ભવસ્થાનો જણાવો.

(28) યુનેસ્કો દ્વારા ઈ.સ. 2004 માં વૈશ્વિક વારસાની યાદીમાં સમાવિષ્ટ કરેલ સ્થાપત્યનો પરિચય આપો.

(29) આપણા વારસાના સ્થળોનું પર્યટન માટે મહત્વ સમજાવો.

(30) કાંપની જમીન વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

(31) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

(32) "ભારતમાં ભૂમિગત જળસ્ત્રોતોનું સ્થાન અગત્યનું છે." શા માટે ?

(33) ચૂનાના (પથ્થરના) ઉપયોગો જણાવો.

(34) ભારતના રાસાયણિક ખાતરના ઉદ્યોગોની માહિતી આપો.

(35) ભારતનો શણ ઉદ્યોગ કઈ કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યો છે ?

(36) કાળુ નાણું ભાવવધારાનું કારણ છે.

(37) ઈ-નામ યોજના વિશે માહિતી આપો.

વિભાગ - C

☞ **નીચે આપેલા કુલ 9 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 6 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)**

(38) પ્રાચીન ભારતનું નગર આયોજન સમજાવો.

(39) જૈવ આરક્ષિત ક્ષેત્ર એટલે શું ?

(40) નીચે આપેલા પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.
- (1) સંસાધન
- (2) સંરક્ષિત જંગલો
- (3) મિશ્ર ખેતી

(41) પ્રાચીન ભારત સાહિત્ય તરીકે વેદોનો પરિચય આપો.

(42) ટૂંક નોંધ લખો : આતંકવાદ - એક વૈશ્વિક સમસ્યા

(43) બેરોજગારીની અસરો જણાવો.

(44) ત્રિસ્તરીય અર્ધન્યાયી અદાલતો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(45) ખાનગીકરણના માર્ગો જણાવી તેના લાભ જણાવો.

(46) ભારતમાં મહિલાઓ સાથે કેવા પ્રકારના ભેદભાવો જોવા મળે છે ?

વિભાગ - D

☞ **નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ)(20)**

(47) ટૂંક નોંધ લખો : પ્રાચીન ભારતનું ખગોળશાસ્ત્ર

(48) ગુજરાતના લોકનૃત્યોનો પરિચય આપો.

(49) કૃષિ - પધ્ધતિઓ સવિસ્તાર જણાવો.

(50) બેરોજગારીના મુખ્ય સ્વરૂપો વિગતવાર સમજાવો.

(51) ઉપભોક્તાઓની મુખ્ય ફરજો જણાવો.

(52) ભારતના બંધારણમાં કયા બાળ અધિકારોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?

(53) ભારતમાં ગરીબી નિવારણ માટેના કાર્યક્રમમાં 'ગ્રામોદયથી ભારત ઉદય' યોજના વિશે માહિતી આપો.

(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
- (1) ખનિજતેલ શુધ્ધિકરણ સંકુલ
- (2) અબરખ મેળવતો પ્રદેશ
- (3) રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નં- 4
- (4) કપાસ ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ

PAPER-6

વિભાગ - A

☞ **નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 1 ગુણ) (24)**

☞ **યોગ્ય જોડકાં જોડો.**

વિભાગ - A	વિભાગ - B
(1) પારસી અગિયારી	(A) મહાભારત પર આધારિત
(2) કર્ણભાર	(B) કચ્છ
(3) આશાપુરા માતાનો મઢ	(C) મહાકવિ કાલિદાસ
(4) કાળી જમીન	(D) નવસારી
(5) નિમ્ન માનવ વિકાસ	(E) કેન્યા
	(F) સમગ્ર મહારાષ્ટ્ર, સમગ્ર પશ્ચિમી મધ્યપ્રદેશ

☞ **વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.**

(6) એકતામાં વિવિધતા એ ભારતીય સંસ્કૃતિની આગવી વિશિષ્ટતા છે.

(7) ભારતમાં 18 જેટલા જૈવ આરક્ષિત ક્ષેત્રો આવેલ છે.

(8) રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ નં-2 પશ્ચિમ કિનારાની નહેર છે જે કોલમથી કટ્ટાપુરમ સુધીની છે.

(9) નાલંદા વિદ્યાપીઠમાં 64 વિદ્યાઓનું શિક્ષણ અપાતું હતું.

(10) સામાન્ય રીતે ઘાસચારાની કાપણી ઓક્ટોબર માસમાં કરવી જોઈએ.

☞ **એક-બે શબ્દોમાં જવાબ આપો.**

(11) ગુજરાતમાં ગરમ પાણીના ઝરા ક્યાં ક્યાં આવેલા છે ?

(12) ભારત સરકારે 'વાયુ પ્રદુષણ નિયંત્રણ ધારો' ક્યારે પસાર કર્યો ?

(13) કઈ ઔદ્યોગિક નીતિને લીધે ભારત કૃષિક્ષેત્રે વિકાસમાં પાછળ રહ્યું ?

(14) ભારતમાં એક અંદાજ મુજબ ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લાયકાતવાળા કેટલા ટકા લોકો યુવાનો છે ?

☞ **ખાલી જગ્યા પૂરો.**

(15) નરસિંહ મહેતાએ ગુજરાતીમાં અને નામદેવ એકનાથે ________ માં ભક્તિગીતો રચ્યા. (હિન્દી, મરાઠી, ફારસી)

(16) નદી બેસિન એક એવું ક્ષેત્ર છે, જેનું પાણી અને તેની શાખાઓ દ્વારા વહીને એક ________ બનાવે છે. (સિંચાઈ ક્ષેત્ર, સઘન ક્ષેત્ર, સ્ત્રાવ ક્ષેત્ર)

(17) ________ માં મિશ્ર અર્થતંત્ર જોવા મળતું નથી. (ભારત, જાપાન, ફ્રાંસ)

(18) સિદ્ધરાજ જયસિંહે ________ માં પાટણમાં સહસ્ત્રલીંગ તળાવ બનાવ્યું. (ઈ.સ. 1240, ઈ.સ.1140, ઈ.સ.1340)

(19) ભારતની સડક પ્રણાલી વિશ્વની ________ નંબરની સડક પ્રણાલી છે. (ચોથા, બીજા, ત્રીજા)

☞ **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો.**

(20) બેડજ ગામના લોકોએ કેટલા લાખ ઘનમીટર પાણીને રોકીને બેડજ ગામના પંથકને હરિયાળો બનાવી દીધો છે ?
(A) 1 લાખ ઘનમીટર (B) 2 લાખ ઘનમીટર
(C) 3 લાખ ઘનમીટર (D) 4 લાખ ઘનમીટર

(21) કાન્તાબેન પાપડ બનાવવાનો ગૃહઉદ્યોગ શરૂ કરી, ગુણવત્તા માટે તેઓએ પોતાના ઉત્પાદન પર કયો માર્કો લગાવવો જોઈએ.
(A) આઈ.એસ.આઈ. (B) એગમાર્ક
(C) ડી.એન.આઈ (D) આઈ.એસ.ઓ

(22) ________ વર્ષને મહિલા વર્ષ તરીકે જાહેર કરેલ છે ?
(A) 2001 (B) 1975
(C) 1990 (D) 2002

(23) દિવ્યાંગોના ઉત્કર્ષ માટેના કાયદામાં દિવ્યાંગતાને કેટલા પ્રકારમાં વર્ગીકૃત કરેલ છે ?
(A) 19 (B) 20
(C) 21 (D) 22

(24) જનસંખ્યાની દૃષ્ટિએ નીચેના પૈકી કયાં રાજ્યમાં રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગોની સંખ્યા વધારે છે ?
(A) મધ્યપ્રદેશ (B) રાજસ્થાન
(C) ગુજરાત (D) ચંડીગઢ

વિભાગ - B

☞ **નીચે આપેલા કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 9 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)** (18)

(25) પ્રાચીન ભારતમાં આવેલી વિદેશી પ્રજાનું 'ભારતીયકરણ' કેવી રીતે થયું ?
(26) ભારતની એક પ્રાચીનતમ પ્રજા તરીકે ઓસ્ટ્રેલોઈડ પ્રજાનો પરિચય આપો.
(27) ભારતની એક કલા તરીકે ચર્મઉદ્યોગનો પરિચય આપો.
(28) આગરાના કિલ્લા વિશે માહિતી આપો.
(29) ઐતિહાસિક સ્મારકોનું સમારકામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો જણાવો.
(30) સંસાધનોના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.
(31) વન સંરક્ષણ માટેના ચાર ઉપાયો જણાવો.
(32) "દક્ષિણ ભારતમાં તળાવો દ્વારા ખેતી થાય છે."-શા માટે ?
(33) ખનીજ સંસાધનોની ભવિષ્યમાં અછત ન સર્જાય તે માટે તમે ભવિષ્યના નાગરિક હોવાના નાતે કયા ઉપાયો સૂચવશો ?
(34) ભારતના કયા ઉદ્યોગને સનરાઈઝ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ કહે છે ? તેના વિશે માહિતી આપો.
(35) પર્યાવરણીય અતિક્રમણ એટલે શું ?
(36) ગ્રાહકના અધિકારો કયા કયા છે ? તે જણાવો.
(37) મોહેં-જો-દડો ના ગટર વ્યવસ્થાની માહિતી આપો.

વિભાગ - C

☞ **નીચે આપેલા કુલ ૯ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૬ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)**

(38) મોહેં-જો-દડો ના જાહેર સ્નાનાગાર અને જાહેર મકાનો વિશે માહિતી આપો.
(39) મધ્યકાલીન ભારતીય સ્થાપત્યો વિશે માહિતી આપો.
(40) વન્યજીવ સંરક્ષણ માટેના ઉપાયો જણાવો.
(41) નીચે આપેલા પારીભાષિક શબ્દો સમજાવો.
(1) અનવીનીકરણ સંસાધન
(2) રાજ્યની માલિકીનું જંગલ
(3) સૂકી ખેતી
(42) વલભી વિદ્યાપીઠની માહિતી આપો.
(43) આતંકવાદની આર્થિક અસરો જણાવો.
(44) ભાવનિયંત્રણમાં જાહેર વિતરણ પ્રણાલીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
(45) વૈશ્વિકીકરણના લાભ-ગેરલાભ જણાવો.
(46) આપણી આસપાસ જોવા મળતી કઈકઈ બાબતો દેશના માનવ વિકાસ આંકને અસર કરે છે ?

વિભાગ - D

☞ **નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો અને પ્રશ્ન 54 નકશો ફરજિયાત છે. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (20)**

(47) ભારતીય સંગીતકલાનું મૂલ્યાંકન કરો.
(48) ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વારસાના સ્થળો વિશે નોંધ લખો.
(49) તેલીબિયાં વિશે ટૂંક નોંધ લખો.
(50) વિશ્વ-શ્રમબજારનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
(51) ગુણવત્તા માનક અંગે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ વિશે જણાવો.
(52) કાયદાના સામાન્ય જ્ઞાનની જાણકારી શાથી જરૂરી છે ?
(53) ભારતમાં કૃષિના પ્રકારોજણાવી. કોઈપણ ચાર પ્રકારો વિશે સમજૂતી આપો.
(54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.
(1) ભારતનો સૌથી લાંબો રેલવે માર્ગ
(2) કોર્બેટ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
(3) સિક્કા બંદર
(4) નાળિયેર ઉત્પન્ન કરતો પ્રદેશ

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-10 : અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (016)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક **કુલ ગુણ : 80**

નોંધ: આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	03	29	22	20	06	80
ટકા	04	36	27	25	08	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	21	24
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	01	03
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	32	34
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-1)	03	13
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-2)	01	06
	કુલ	**58**	**80**

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1.	Main Text + Poem	23
2.	Supplementary Reader	08
3.	Unseen	09
4.	Function / Grammar	24
5.	Writing	16
	Total	**80**

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-10 : અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (16)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક કુલ ગુણ : 80

Section - A

• Reading Comprehension - Extracts (Main Text) Que. 1 to 10	10
• Short Note (Question Based) (Main Text-Prose) Que. 11	03
• Content Based True / False Questions (Main Text Prose) Que. 12 to 15	04

Section - B

• Reading Comprehension (Main Text - Poem) Que. 16 to 18	03
• Reading Comprehension (Supplementary Reader) Que. 19 to 23	05
• Reading Comprehension (Nonverbal) Que. 24 to 28	05
• Reading Comprehension (Unseen Dialogue / Interview). Que. 29 to 32	04

Section - C

• Identify the Function (Match Coloums). Que. 33 to 35	03
• Complete the Dialogue (Respond to the Clue Function) (MCQ). Que. 36 to 38	03
• Complete the Sentences (Function Based). Que. 39 to 41	03
• Vocabulary : Complete the Para (Blanks) (Main Text). Que. 42	03
• Vocabulary : Finding the Nearest Meaning (SR). Que. 43 to 52	03

Section - D

• Indirect Speech Que. 46	02
• Conjunction (Three isolated sentences with three options each). Que. 47 to 49	03
• Editing (Passage with three Banks with three options each) (MCQ). Que. 50	03
• Do as directed (Change the text. Two items should be asked from. Que. 51 to 52 gender / number / tenses / voice)	04
• Select the questions (MCQ) Que. 53 to 55	03

Section - E

• Paragraph Writing. Que. 56	06
• Email (informal) - Format given / Report Writing. Que. 57	05
• Picture Description. Que. 58	05

Ashadeep Group of Schools

STD. : 10 English

PAPER-1

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions: (10)**

- For twenty-five years, residents of Taj Nagar village near Gurugram lobbied for a railway station in their village. When their demand was not met, the villagers decided to take matters into their own hands. They pooled in twenty-one lakh rupees and built a railway station on their own.

(1) For what did the residents of Taj Nagar lobby for?

(2) How much money did they collect to build the station?

- One day Prem Chopra guided Ram Singh -070 to Jhaveri Brothers for lifting precious gems. The police was waiting in readiness and the computerized cameras capable of split second recording, clicked him in the act. Ram Singh robot was caught, but Prem Chopra fled as soon as he saw, through the binoculars, two persons noting down Ram Singh's license number printed on his metallic neck. Prem Chopra was arrested from his home, as owner of Ram Singh-070 the thief.

(3) Where did Prem chopra take Ramsingh ? Why?

(4) What did Prem Chopra do when his robot was caught?

- I have supportive parents who understood that my interest was the environment. They have never stopped me from doing what I want. On my part, I also made sure that I did not fail my parents in any way. I always informed them about everything that I did and took their advice before jumping into actions.

(5) What does Arun say about his parents ?

(6) How did Arun make sure that he never failed his parents?

- The angel shook his head slowly and said, "A mighty impossible task, I suppose. Six pairs of hands? No way!" "No, these hands are not a problem for me. It is the three pairs of eyes that the mothers have to have." The Lord looked puzzled. "Oh, so you are creating a standard model of a mother? But three pairs of eye ? What for ?" the angel got interested.

  "One pair that sees her children through closed doors. Another pair to look at the children and say, 'I understand and I love you'. without uttering a word. And the third pair to see all secret things without opening them."

(7) What was a problem for the Lord?

(8) Mighty means..

- The science of fireworks is technically called, 'pyrotechnics'- from the Greek word 'pyr' meaning fire and 'technics' meaning an art. Pyrotechnics includes not only fireworks but also a whole range of devices that use similar materials and principles, from safety matches that we use every day to solid fuel rocket boosters of the space shuttle. The household match is considered a special pyrotechnic device, as all the pyrotechnics effects - heat, smoke, light, gas and sound are present in it.

(9) What is pyrotechnics?

(10) What does pyrotechnics include?

(11) Write a short note on any one of the following. (03)

- **Helen's Learning Process**

  (How did she first learnt to spell words? What was the second stage of learning based on? - How did she learn to speak? - How did she learn to read and write? -What did she learn at the Perkins institution? Haw did she study at the Red cliff College? - What was her achievement as a blind deaf student ?)

OR

- **Kach**

  (Who was Kach? - Why did the devs send him to Shukracharya ?-How did he win Shukracharya's favour?-How many times was he killed?-What happened when he was killed the third time ?-How did he save Shukracharya's life ? - Why did he refuse to marry Devayani ?)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) Shubhangi saw a male the day before yesterday.

(13) Male bird should be dull to hide itself from hunters.

(14) Nasir Mansuri will advise students about food.

(15) Bland Ford's friend was eighteen years old.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

My darling daughter,
In her ecstasy
Is busy drawing
Strange pictures.
But when the schoolmaster
Gives her homework,
My darling doll
Breaks the tip of the pencil
In anger,
And the candle of the pencil

Is extinguished.
Only the smoke remains
On the sky of the white paper.

(16) When does the girl get angry?

(17) What does the girl do when she is angry?

(18) What is the antonym of the word 'kindled'?

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

Know your limits : If your problem is serious, and you cannot solve or change it, leave it aside. Don't fight the situation. Learn to accept what it is. Later on you will find some solution.

Take care of yourself : You are special. Get enough rest and eat well, if you don't eat properly, you will have less abilities to solve your problems. If stress doesn't allow you to sleep, you should meet your doctor.

Give time for fun: Adjust time for both work and enjoyment, For your well-being play is as important as work. Take break from your daily activity. Have fun and enjoyment.

(19) What should you do if you cannot solve your problem?

(20) What will happen if you don't eat properly?

(21) When should you meet the doctor ?

(22) For what should you adjust your time?

(23) What is important for your well-being ?

❖ **Read the data and answer the questions: (05)**

Invention	Inventor	Year	Country
Aeroplane	Orville and Wilbur Wright	1903	USA
Bicycle	K. Macmillan	1839	UK
Motorcycle	G. Daimler	1885	Germany
Sewing machine	B, Thimminier	1829	France
Telephone	Alexander Graham Bell	1876	UK

(24) When was the telephone invented ?

(25) Who invented the aeroplane ?

(26) In which country was the sewing machine invented ?

(27) What was invented in the UK ?

(28) When was the bicycle invented?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

Nitin : What shall we do this evening ?
Ajay : Let's watch the hockey match on the University Grounds.
Nitin : No, I don't like crowds,
Ajay : Then what shall we do? Do you have any idea?
Nitin : Let's go for a walk.
Ajay : Yes, that's a good idea.
Nitin : Where shall we go for a walk ?
Ajay : Let's go to the Sardar Park.
Nitin : No, let's go to the seashore and
Ajay : And walk in the sands
Nitin : Great! We'll have good fun.

(29) What does Ajay propose ?

(30) Who does not like crowds ?

(31) Where does Ajay want to go for a walk ?

(32) Where will Ajay and Nitin finally go ?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) Where is the exhibition held ?	(a) Expressing emotion
(34) What a wonderful sight it was!	(b) Seeking information
(35) Pay attention otherwise you will not pass.	(c) duration of time
	(d) Expressing condition

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Aryan : When do you do your homework?
Rupesh : .... (Specifying time)
(A) I like to do homework.
(B) Either my mother or my father does my homework.
(C) I do my homework at 6 o'clock in themorning.
(D) I don't like doing my homework.

(37) Bhavya : Why do you get poor marks in Maths?
Montu : .... (Showing reason and result)
(A) Maths is very difficult subject.
(B) I get poor result because I don't like maths.
(C) My maths teacher always assigns difficult tasks.
(D) I will pass either in maths or in science.

(38) Harita : .... (Seeking information)
Spandan : It is near the bus station.
(A) How is the ATM ?
(B) When will you withdraw money from the ATM ?
(C) Where is the ATM ?
(D) Why will you go to the ATM?

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) The prize distribution ceremony ....
(Describing action)
(A) is arranged in the town hall.
(B) will arranged in the town hall.
(C) were arranged in the town hall.

(D) are arranged in the town hall.

(40) Do you like .... ?
(Expressing alternative choice)
(A) real flower therfore artificial flower
(B) real flower and artificial flower
(C) real flower but artificial flower
(D) real flower or artificial flower

(41) Bunty and Monty met ....
(Describing time)
(A) near the bank.
(B) in the morning.
(C) at riverbank.
(D) to the principal.

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (03)**

(longing, hesitate, urge)

(42) Blandford felt a strong .... to follow the girl in the green dress. But he also had deep........................... for the old woman. He did not .... and went to the old woman.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Frequency :

A. Frequently B. Occupancy
C. Regularity D. Irregularity

(44) Assault :

A. Assembly B. Shooting
C. Attack D. Help

(45) Eventually :

A. Finally B. Usually
C. Calmly D. Extremely

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Meena : Please give me your notebook.
Anil: I have to do my homework.
Meena : What a hardworking boy you are !
Meena .... (suggested, requested,told) Anil to give he .... (him, himself, his) notebook. Anil told Meena that he had .... (did, done, to do) his homework. Meena exclaimed with surprise Anil..................... (if, that, what) he was a very hardworking boy.

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : (03)**

(47) Mr Khanna was busy. He did not pay attention to my request, (and, but, so)

(48) Rajiv is the salesman. He comes to my office on every Wednesday, (whom, whose, who)

(49) My younger son will eat a dabeli. He will eat a sandwich, (therefore, neither... nor, either... or)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined words : (03)**

(50) The good Lord was .... (extreme, extremely, extremeness) busy those days. He was into his .... (six, sixth, sixty) day of overtime. When he was working with full conncentration, an ....(Angle , Agnle, Angel) appeared there.

❖ **Do as directed : (04)**

(51) The police man asked the stranger some questions. The stranger did not reply any questions. The police man held him by his collar.
Begin like this :- The stranger was asked some questions by the police man....

(52) It is raining heavily. The rivers too are flowing dangerously. The boatmen are taking their boats to the bank.
Begin like this :- It was raining heavily.....

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers : (03)**

(53) Spandan is <u>happy</u> as he has won the body building championship.
(A) What championship has Spandan won?
(B) How does Spandan feel on winning the championship?
(C) Who is happy?
(D) Why has Spandan won the body building championship?

(54) Neelam has been working as a teacher <u>since 2017.</u>
(A) How far was Neelam been working as a teacher?
(B) When did Neelam work as a teacher?
(C) What was Neelam been doing?
(D) Since when has Neelam been working as a teacher?

(55) <u>Sameer</u> sings very melodiously from his childhood.
(A) When did Sameer start singing ?
(B) Who sings very melodiously from his childhood?
(C) How does Sameer sing from his childhood?
(D) Since when does Sameer sing melodiously ?

SECTION - E

❖ **(56) Write a paragraph in about 125 words on the following : (any one) (06)**

- **My favourite feathered friend**

(Typed of birds - your favourite bird - Habitate - Special featured - Food - Shape - Size -Colours - Usefulness - Reason for linking - Places where you see it - Your feelings when you see it)

OR

- **Trees - Our best friends**

(Greatest blessing - Give fruits and flowers - Medicines - Provide raw materials - Keep the environment clean - Preserve the fertility - Demand nothing - We should not cut trees - Save trees and trees will save us)

OR

- **Covid -19 :** The disease that shock the whole world (Caused by Corona Virus - originated in Wuhan, China and spread to various countries - Symptom::: fever, cold, coughing, difficulty in breathing - incubation -14 days - Spreads through tiny droplets while sneezing or coughing - many people lost their lives - Lockdown in India to stop the spread of Corona - wash hands with soap - use hand sanitizers - eat healthy food to boost immunity - maintain physical distance - use face mask - vaccines are being prepared all over the world)

(57) Apurv Gajjar writes an Email to his uncle vinayl2@Bmail.com thanking him for the birthday gift sent by him on his birthday. (05)

OR

(57) Your school recently held the Farewell Function for both Std. 10 and 12. Prepare a report about it in 60 words.

(58) Describe the picture in about ten sentences. **(05)**

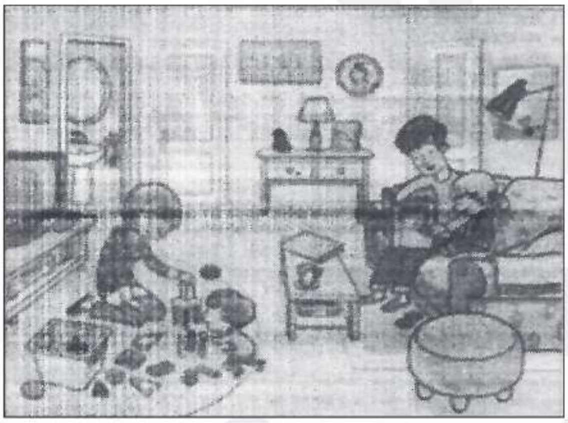

PAPER-2

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions: (10)**

- Prem Chopra nodded. The salesman demonstrated the gait, grip, movement and some programmed functions. Everything was well-tuned and fixed. Prem Chopra seemed satisfied with the deal."I must tell you, like all robots, and adhering to the discipline of robotics, Ram Singh has an in-built system of three principles the robot will obey his master, the robot will not harm humans; and the robot will not take harm to self" Prem Chopra heard the first principle and it impressed him. He did not take notice of the other two. He nodded delightedly and assigned the sale deed and contract of 'no misuse of the robot'. He had now got a servant and an accomplice.

(1) Which principles govern Ram Singh's behavior?

(2) Why did Prem chopra not take notice of other two principles?

- Arun Krishnamurthy was just 17 years old when he founded the NGO Environmentalist Foundation of India (EFI), Beginning with the Turtle Walk -a move to save turtle eggs and young hatchlings in Chennai, today Arun and his team of volunteers have cleaned beaches and various water bodies in Chennai, Hyderabad, Delhi, Coimbatore and Puducherry. The team cleans lakes, beaches and zoos, plants trees, educates people through street plays and also makes environment-friendly paper bags. Arun's team has students who joined him when they were in Class - 7 and continued to work with him even after five years.

(3) Which was the first activity of EFI?

(4) What have Arun and his team done?

- The angel was impressed. He went closer to the model and moved his finger across the cheek. "Oh Lord, her eyes are leaking ! "

"How did this happen ? It must be a tear. I have not put it there. It is a miracle ! " The Lord exclaimed. "But, what is a tear for, my Lord ?"

"It is something unique May be it is for pain, for joy, pride, disappointment, loneliness," the Lord explained. "What a wonderful creation !"

(5) What are tears for ?

(6) Why was the Lord surprised on seeing a tear ?

- However, the Chinese are generally considered the pioneers of pyrotechnics. They are said to have developed, 'black powder' more than one thousand years ago. It took at least two hundred years for the knowledge to spread to the west, and it was only in 1242 that an English monk, Roger Bacon, revealed the formula for "black powder". He considered it such dangerous substance that he wrote of it in a code language.

(7) Who developed black powder? When?

(8) What was Roger Bacon's opinion about black powder?

- Here, I began to write about my life. I wrote the story both in Braille and on a normal typewriter. The story of my life was edited by John Macy. The writing was

published in a magazine in 1903 and I was paid for it. We, the blind, are as indebted to Louis Braille - as mankind is to Gutenberg.

(9) Who edited the story of Helen's life?

(10) To whom are the blind people indebted?

(11) Write a short note on any one of the following. (03)

- **Devayani**

  (fell in love with Kach-deep love-requested her father to bring him back to life whenever he was killed-proposed him to marry her-did all that because of her love for him-Kach refused-got angry-cursed him)

OR

- **The House Sparrow**

  (size-small bird-make atmosphere alive - live around human beings-feels safe-destroyed its home-design of our houses- the bird cannot enter-we keep them away from our premises-so less in number-prepare sparrow nests-feed them-save them from extinction)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) The construction of railway station was started in January 2008.

(13) Meynell came wearing green suit to meet Blandford.

(14) Food habit affects our performance.

(15) Shubhangi is Mitra's sister.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

When you are alone it will sit by your side and whisper in your ear, When you are in the crowd, it will fence you about with aloofness. My song will be like a pair of wings to your dreams, It will transport your heart to the verge of the unknown.

(16) What will the song do when the child is alone?

(17) What will the song do after sitting by the child's side?

(18) My song will be like.......

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

After the death of Krishna, the Pandavas along with Draupadi felt that life was not worth living. They lost interest in everything. They made Parikshit, son of Abhimanyu, the emperor and decided to leave Hastinapur for great journey. Dressed in tree barks and deer skin, they stopped at the palace where the people of the city bade them farewell.

(19) When did the Pandavas feel that life was not worth living?

(20) Who was Parikshit?

(21) Who was made the emperor of Hastinapur?

(22) In Which dress the Pandavas leave Hastinapur?

(23) Where did they stop?

❖ **Read the data and answer the questions: (05)**

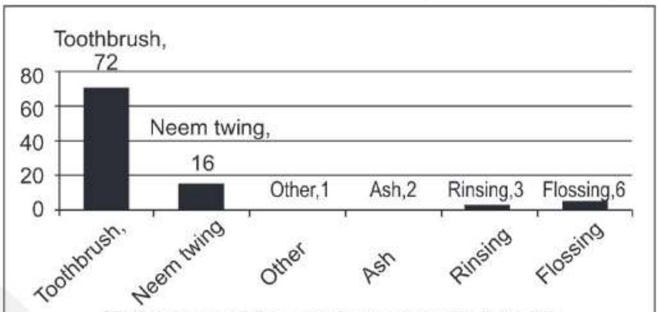

Methods used by people to clean their teeth

(24) What is this Chart show?

(25) How many people use tooth brush?

(26) Neem twing is used more than toothbrush. True or False.

(27) ....people used ash to clean their mouth.

(28) Which methods people use least clean their mouth?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

Interviewer : Thank you for taking some time off from your busy schedule to answer a few questions about your life!

Abhinandan : It's my pleasure.

Interviewer: Could you tell us about an aver-age day in your life ?

Abhinandan : Sure, I get up early, at 7 in the morning. Then I have breakfast. After break-fast, I go to the gym to keep myself fit.

Interviewer : Are you studying anything now ?

Abhinandan : Yes I'm learning dialogues for a New film called "The Air Strike".

Interviewer : Which scene are you working on today ?

Abhinandan : I'm acting out a scene about a wing commander.

Interviewer : That's very interesting. What do you do in the evening?

Ahhinandan : In the evening. I go home and have dinner with a family and study my script.

(29) What does Abhinandan rise ?

(30) Why does Abhinandan go to gym ?

(31) Is Abhinandan a family loving person ?

(32) Which role is Abhinandan going to play in the movie ?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) Would you give me your pen?	(a) Describing choice
(34) He went neither on foot nor by bus.	(b) Describing suggestion
(35) Let them play volleyball	(c) Describing place
	(d) Expressing request

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Jaya : Roank ! How are you?
Ronak: .... (Niceties)
(A) I am fine. Thank you
(B) I will come to your place.
(C) What is this ?
(D) I can teach well.

(37) Anita : Who is that girl ?
Aman : She is the girl ....
(Describing person)
(A) whose brother is a doctor.
(B) How are you!
(C) She is going to Bombay.
(D) Nice to meet you.

(38) Reena : .... please?
(Making request)
Heena : Where is your ruler?
(A) Can you lend me a ruler, please?
(B) I do not know where it is.
(C) I will buy a new ruler.
(D) My daughter broke it.

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) Mr. Parekh is .... (Describing person)
(A) an engineer.
(B) a person whose boy is my friend.
(C) living in surat.
(D) going to the hospital.

(40) Sheetal has been .... (Point of time)
(A) watching a TV for 2 hours.
(B) watching movie since 2 hours.
(C) watching a TV since 2 o'clock.
(D) watching movie for 2 o'clock.

(41) That is the shop .... (Describing place)
(A) When will you visit it ?
(B) where I used to go every Sunday.
(C) is beautiful.
(D) is on the corner of the street.

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets, (03)**

(interact, barrier, academic)

(42) Schools have started online teaching to avoid .... loss of the students. With the help of apps like Zoom and Google Meet, students can .... with teachers and learn at home. But lack of basic technical knowledge is a major............. in online education.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Ache :	A. Trouble	B. Pain	C. Relief	D. Laugh
(44) Frustrated :	A. Upset	B. Happy	C. Peaceful	D. Calm
(45) Charge :	A. Arrest	B. Accuse	C. Spot	D. Deny

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Rani: Let's go to visit Taj Mahal at Agra.
Ram : How shall we go ?
Rani: We will go by train.
Rani suggested Ram that....................... (let, we, they) should .... (go, went, gone) to visit Taj Mahal at Agra. Ram asked Rani............. (if, that, how) they should go. Rani.......................
(answered, told, suggested) Ram that they would go by train.

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : (03)**

(47) I cannot help you. I cannot guide you in this matter,(either... or, neither... nor, or else)

(48) Aayushi Joined Spoken Classes. She could improve her English, (so, that, so that)

(49) This is the person. His bag is stolen, (whom, which, whose)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined word : (03)**

(50) Long ago there .... (lives, to live, lived) a rich man called Hatim Tai. He gave alms to the poor. One day, a friend asked him, "You are .... (a, an, the) good man. Is there any one .... (best, better, good) than you?"

❖ **Do as directed : (04)**

(51) Tamanna wants to become a teacher. She has a good control over languages. She makes her projects well.
Begin like this :- Tanuj wants to become a ....

(52) We use electricity daily. We can run many devices with it. It makes our lives comfortable.

Begin like this : Electricity is used by us daily.....

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers : (03)**

(53) Nisha plays the guitar for an hour every day.

A. How long does Nisha play the guitar every day ?
B. How much does Nisha play the guitar every day ?
C. How does Nisha play the guitar every day?
D. How far does Nisha play the guitar every day ?

(54) The children play in the garden in the evening.

A. Why do the children play in the garden ?
B. Who play in the garden in the evening ?
C. Where do the children play in the evening?
D. When do the children play in the garden ?

(55) Yash is a sailor.

A. Whose is a sailor ?
B. What is Yash ?
C. Who is Yash?
D. Why is Yash a sailor?

SECTION - E

❖ **(56) Write a paragraph any in about 125 words on the following : (06)**

- **My Dream Robot**

(Name - Appearance - Skills - Uses / Features - Friend -Facilities - Use - my comfort - Special qualities - My proud)

OR

- **My Favourite Festival**

(India known as colourful festivals - your favourite festival - reason for liking - when does it comepreparation - its importance - How you enjoy it with your family ?)

OR

- **Making my City / Village better**

(Present facilities - Facilities required - Your ideas to motivate people - PPP model - plans of improving at least two facilities - Possible effects on the village life - Give a name to your campaign)

(57) Jitesh Joshi writes an Email to her friend Mona on monal24@gmail.Com. informing her about her board exam preparation. **(05)**

OR

(57) You have celebrated the Republic Day with great joy at your school, Prepare a short report on it in about 60 words.

(58) Describe the picture in about ten sentences. **(05)**

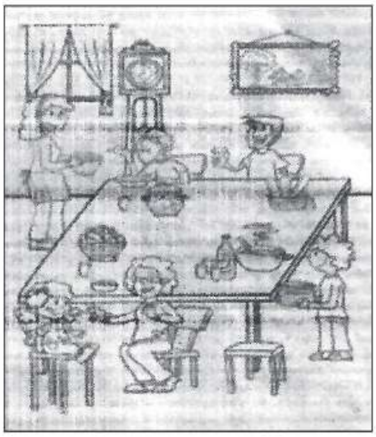

PAPER-3

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions: (10)**

- It is always good to decide in favour of what you really love to do. I quit my job at Google, but I still keep in touch with my friends there. So only my duties at Google have come to an end, not my emotional bond. I understood that I had to leave the job at that minute in 2010, or else I would never be daring enough to do so. I could not sit back and enjoy life when environmental damage was happening on such a large scale. I wanted to do something and that something needed my full attention. So I left Google for EFI.

(1) Why does Arun say that only his duties at Google have come to an end?

(2) Why did Arun quit his job?

- "That's true," said the Lord. "Do you want to know the details?" What are they ?" the angel was curious.

"All her parts should be movable and replaceable too. She has a lap that disappears when she stands up. I have to endow her with a kiss that can cure everything-from a broken leg to a broken heart. Moreover, she has to have six pairs of hands. She must be able to run on any food available and should have three pairs of eyes."

(3) Who was curious to know the details?

(4) What can her kiss do?

- The principle behind any firework is that when heat is applied to fuel (the gun powder), it burns using oxygen. However, because the fuel is packed tightly to keep the heat in, the burning takes place all of a sudden and it causes the characteristic loud noise. The actual manufacturing process of firework is simple. The raw materials required are fuel, binders, oxidizers (to make it burn), and a few other materials. The ingredients are ground and mixed well, the

mixture is pushed through a machine from which it comes out as long rolls or strips, and then rolled in cardboard or old newspapers with a fuse.

(5) What is the principle behind any firework?

(6) Which raw materials are required to manufacture fireworks?

- Helen Keller became deaf and blind when she was very young. Since she was deaf, she did not learn to speak. So her parents were extremely worried. Then they found Miss Sullivan, a teacher for the deaf and blind. That changed Helen's life.

(7) Why were Helen's parents worried?

(8) What was Miss Sullivan? .

- In their fight with the devs, the asurs had an advantage. They had on their side a great saint and teacher, Shukracharya, who knew the mantra or magic formula for bringing dead people back to life. He restored to life many asurs who were killed in the battles against the devs.

(9) What did Shukracharya know?

(10) Who was Shukracharya ?

(11) Write a short note on any one of the following. (03)

- **Weaver Bird's Nest**

(what it is called in Gujarati-small bird-gifted with the skill of weaving nests-prefers long thread-like grass leaves to build the nests - male weaver birds build nests - the male invites the female for pairing when the nest is half-complete - female approves- they complete the nest-if female disapproves, the nest is abandoned)

OR

- **Dr Mrs Shelat's views on games and entertainment**

(What does too much of TV and games do ?-What are students tempted to do? - Is total avoidance of TV and games a solution ?-What should parents do ?- Why are games and entertainment essential?)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) At present Ratansingh is the sarpanch.

(13) Ramsingh 070 was the salesman.

(14) Blandford got pass in the test of love.

(15) There is no danger in pyrotechnics.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

The black bird flying away with the tree;
Glasses on the eyes of the peacock;
The fire chariot flying in the air;
The airplane walking on the road;
The lion having conversation with the cow;

(16) What is strange about the black bird?

(17) With what is the black bird flying away?

(18) What does the peacock have?

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

The surface of a compound eye of a worker bee has nearly 5000 hexagonal facets, whereas drones have about 8000. But surprisingly bees are poor in identifying colours.They can identify blue, yellow and white colours only. They cannot see the red colour at all!

The famous scientist Darwin studied the bees for many years and said that only a stupid person would not be amazed by the structure of a honey - comb. Bees invented an engineering skill of building a house. They use the minimum amount of building material to create maximum amount of space.

(19) How many compound eyes facets does worker a bee have?

(20) Which colour can't bees identify?

(21) How many colours can bees identify?

(22) What does Darwin's statement suggest surprise?

(23) Why are bees compared to engineers?

❖ **Read the data and answer the questions: (05)**

Statue	Depicts	Location	Country	Height
Statue of Unity	Vallabhbhai Patel	Sardar Sarovar Dam, Gujarat	India	182 meters
Spring Temple Buddha	Vairocana Buddha	Lushan Henan	China	128 meters
Statue of equality	Ramanuja Metres	Hyderabad	india	65.8 meters
Statue of liberty	Liberty the Roman Goddess	Liberty island, New York	United States	46 meters

(24) What is the height of Ramanuja Metres?

(25) What is the location of Statue of liberty?

(26) Which is the tallest statue in the world?

(27) In which country Spring Temple Budhdha situated?

(28) What is the depicts of statue of equality?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

John : Have you ever been to Brazil?

Martin : Yes, I have been. I can't forget my special visit of the great Amazon.

John : Did you see any Anaconda python there?

Martin : Yes, I did. It was during the boating in Amazon. It was a frightening experience.

John : Do you have any pictures of your Brazil tour?

Martin : Yes, I have already shared them on face book. You may find them on Instagram also.

John : OK. I'm eager to see them and I will.

(29) John and Martin are discussing about ....

(30) What was Martin's thrilling experience?

(31) Where will John find the photos of Brazil-tour?

(32) Which was the unforgettable visit of Martin?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) Rose is more beautiful than lotus.	(a) Describing past event
(34) They burnt crackers last year.	(b) Point of time
(35) Sometimes, We play cricket with friends.	(c) Describing Frequency of action
	(d) Comparing thing

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Kalpesh : Where are you going?
Alpesh : .... (Describing Place)
(A) I will go to buy books. (B) Fine, thank you.
(C) I am reading a book. (D) I am going to school.

(37) Sunita : What are you doing here ?
Manisha : Oh ! I often .... (Describing action)
(A) come here. (B) go to school to learn.
(C) Will you help me ? (D) Very well.

(38) Rucha : Can you help me to make tea ?
Mother: Sure, take a cup of milk, ... (Describing process)
(A) order the servant. (B) drink water.
(C) add some water, sugar, tea leaves and let it boil on a gas stove. (D) and heat it on a low flame

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) We have .... (Duration of time)
(A) been working here since 3 o'clock.
(B) been working here for three hours.
(C) to work here by 3 P.M.
(D) worked here since 3 O'clock.

(40) How much milk ....? (Asking about quantity)
(A) can Priya drunk?
(B) Can Priya drank ?
(C) Can Priya drink ?
(D) Can Priya drinking ? ..

(41) Take a large pot and............ (Describing process)
(A) fill it with water.
(B) we should fill it.
(C) washed it.
(D) We should fill water.

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (03)**

(cursed, pleading, refused)

(42) Kach did not listen to the .... of Devayani. He .... to marry her as he considered her as his sister. Devayani got angry and .... Kach.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Authentic : A. Real B. Fake C. Written D. Oral

(44) Erect : A. Breadth B. Length C. Crooked D. Straight

(45) Several : A. Many B. Few C. Some D. None

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Chhaya : Do you write something, Chintu ? Chintu : Don't disturb me, please. I'm busy. Chhaya : Of you are. But what are you doing ?
Chhaya asked Chintu .... (what, if, that) he wrote something. Chintu requested Chhaya .... (to, that, not to) disturb him and .... (told, tell, added) that he was busy. Chhaya .... (suggested, told, agreed) Chintu that he was busy and asked with argued what he was doing.

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : (03)**

(47) Sahil is our captain, We support and admire him. (who,. whom, which)

(48) This is the medal. I won it in long jump, (who, whom, which)

(49) He can sit In the room. He can wait outside, (and, or, but)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined words : (03)**

(50) Many years .... (ago, before, after) there lived a brave king........................ (He, Him, His) name was Vikram. He was known.............. (for, of, by) his just.

❖ **Do as directed : (04)**

(51) He is a student. He goes to school regularly. He does his homework himself.
Begin like this :- We are students...

(52) John has given me a coin. He has found it from the rags.I have never seen such a coin in my life. **Begin like this :-** A coin has been given by John to me.......

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers : (03)**

(53) Sometimes mother makes pizza for us.

A. What does mother make for us ?
B. How often does mother make pizza for us ?
C. How does mother make pizza for us ?
D. Who makes pizza for us?

(54) Mr Shukla has been working here for twenty years.

A. How long has Mr Shukla been working here ?
B. Since when has Mr Shukla been working here?
C. Who has been working here for twenty years?
D. What has Mr Shukla been doing here for twenty years?

(55) The principal will meet the parents whose children have failed.

A. Whom will the principal meet ?
B. Why will the principal meet the parents?
C. When will the principal meet the parents?
D. Where will the principal meet the parents?

SECTION - E

❖ **(56) Write a paragraph in about 125 words on the following : (any one) (06)**

My Best Friend

(Name - His/ Her look - Qualities - How you meet him / her ?- Common interests - How you fee! with him / her ?- How you feel without him/ her - proud of him / her)

OR

My Glorious Gujarat

(Location - Neighbouring states - Irrigation - Electricity - Roads - Crops - Industries - Places of interest - Festivals - Food - Fairs - Famous people of Gujarat)

OR

The Problems Of Working Mothers

(Working hours at office - duties at home - play in important role in family - mental & physical burden - problems at office- problems at home - how she deals with problems)

❖ (57) Tushar Patel writes an Email to his friend Manan advising him not to neglect his health. **(05)**

OR

❖ (57) Write a report in about 60 words on the Swachhata Abhiyaan that was held in your school

❖ (58) Describe the picture in about ten sentences.

PAPER-4

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions: (10)**

• "Lord!" requested the angel. "Please go to bed, do not take so much trouble a single day"

" I cannot He refused. "I have almost Completed the work. I have put the best of my ideas into this model. Now this mother will heal herself when she is sick. She would be able to feed a family of six members only on half a kilo of cabbage. And she would manage a child's bath, play, study, food and sleep without getting irritated."

(1) What did the angel request the Lord?

(2) What is the synonym of 'refused'?

• In India, fireworks used to be imported from China. During the Second World War, these imports were stopped, and the safety match producers of Sivakasi in Tamil Nadu began manufacturing fireworks for Deepavali. In 1992, the country used about 60 crores worth of firework and 60 to 70 per cent of this came from Sivakasi.

(3) From which country were fireworks imported?

(4) When was the import of fireworks stopped?

• The second stage of learning was more difficult. It was also based on the sense of touch. Miss Sullivan would speak a word, and ask me to touch her lips and throat slowly. I learnt to speak through the movements of the lips and the vibration in the throat. When I uttered my first word, it gave me boundless delight. Now I started talking with my toys, stones, trees and birds in the garden. I felt amazed and delighted as my sister ran to me when I called her, and my dog obeyed my commands. I was able to speak. It was a miracle!

(5) How did Helen learn to speak?

(6) What was a miracle?

• "You need not do any heavy work here," said Shukracharya. "You can help me in my prayers by bringing flowers from the jungle. You can also bring

firewood for my sacrificial fire and you can look after my cows, take them out for grazing and bring them back when they are fed." "I shall try to do everything to your satisfaction," said Kach.

(7) What kind of work did Shukracharya assign to Kach?

(8) What did Kach assure Shukracharya?

• Devangi: Girding is my passion, Mitra. Look, Shubhangi! Here is a picture of a tailor bird's nest. Shubhangi: Wow! It's cool.

Devangi: Let's talk about another interesting bird. Look this is the Indian Grey Hornbill. This bird is common in the Indian subcontinent. It has grey feathers all over the body with light grey and dull belly. Shubhangi: Yup didi, Where does it live? Devangi: Its habitat is both in wild as well as urban areas, especially large trees.

(9) Describe the Grey Hornbill.

(10) Where does the Grey Hornbill live?

(11) Write a short note on any one of the following. (03)

• **Dr Mackey's views on sharing**

(What is Mrs Mehta's problem?-What does Prof. Mackey say about sharing? • How should parents respond? What should children also understand?)

OR

• **Lieutenant Blandford**

(Where did he read the book 'Of Human Bondage'?-What did he see in that? -How did he get in touch with Meynell? - How long did they write to each other ?-What did he feel when he saw the young girl?-Why did he long to meet the woman?-What did he decide about their relationship? - What did he do ?)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) The robot was killed by Prem Chopra.

(13) There is no pollution because of solar power.

(14) Arun's parents are environmentalists.

(15) Kach was the son of the king of Devs.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

A one-eyed sun on the black tree
With a patch of cloud over it;
A blue fish flying on the forehead of the cloud;
The yellow butterfly swimming in the waterfall.

(16) What is there over the sun ?

(17) What is the butterfly doing ?

(18) The blue fish is swimming in the waterfall. True or False ?

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

In the morning, just like any other day, I went to school.I knew I would get the previous month's scholarship that day and once I'd paid the fees with that amount, the jalebis would be completely digested. But when I got to school, I found out that the scholarship was going to be paid the following month. My head started to spin. Master Ghulam Mohammed announced that the fees would be taken during the recess. When the recess bell rang, I left the school and walked on and on Finally, I reached the railway station. I started praying to Allah miyan, "Just this once save me. Order a farishta to pass by and drop just four rupees in my pocket. I promise I will use them only to pay my fees and not to eat jalebis."

(19) How did the boy plan to pay the fees?

(20) The jalebis would be completely digested when ....

(21) What did the boy come to know when he went to school?

(22) What did Master Ghulam Mohammad announce?

(23) What did the boy pray to Allah Miyan?

❖ **Read the data and answer the questions:(05)**

FIVE STAR HOLIDAYS
An ISO 9001 - 2008 Certified Company
Darjeeling (10 Nights / 11 Days)
50,000
Arunachal Pradesh (8 Nights / 9 Days)
80,000
Bhutan (11 Nights / 12 Days)
1,00,000
Contact:
Ahmedabad: 26349009
Surat : 67752678 Vadodara : 09824000987

(24) What is the cost of the tour to Bhutan ?

(25) For how many days is the tour to Darjeeling ?

(26) If your budget is 80,000, where could you travel ?

(27) In how many cities does the tour operator have an office ?

(28) What is the name of company?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

Manager : Welcome to the Indian Bank.
Mr Patel : Please inform me about different kinds of accounts.
Manager : Savings accounts, Current Account, Recurring Account.
Mr Patel : Which account should I open?
Manager : If you are a businessman, open a Current Account. If not, open a Savings Bank Account.
Mr Patel : I am a serviceman. What documents are needed ?

Manager : Address proof, two photographs.
Mr Patel : How much money should I deposit initially?
Manager : Only five hundred rupees.
Mr Patel : Will you issue me a cheque book?
Manager : Yes, but if you want a cheque book minimum balance of 1000 is required.
Mr Patel : O.K. Give me a form.
Manager : Fill in the form and open an account.

(29) With which bank does Mr Patel want to open his bank account?
(30) What type of account will Mr Patel open ?
(31) How much balance is required for the cheque book ?
(32) How much money should Mr Patel deposit initially?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) It rained very heavily in the whole Surat city last night.	(a) Expressing reason
(34) Alas ! Our team lost the match in the final.	(b) Asking for the reason
(35) Why did you not complain to the police after losing your bike ?	(c) Describing the situation
	(d) Expressing grief

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Harshad : What will you prepare on my birthday? Harshita: .... (Declining)
(A) okay
(B) Sorry, I cannot say.
(C) What a nice query.
(D) Would you not prefer to go to 'Maharashtra' ?

(37) Pravin : How shall I reach Kankaria in time ? Leela : .... (Showing condition)
(A) Though you hire Uber, You will not reach on time.
(B) If you hire Uber, you will reach kankaria in time.
(C) I want to take taxi to reach in time.
(D) I shall go on my cycle.

(38) Vimal: Why are you looking for a dictionary? Kirtan : .... (Showing purpose)
(A) I want to find a meaning of "street".
(B) I find knowledge in dictionary.
(C) I like it.
(D) I purchased it.

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) Mahi danced well ....
(Indicating contrast)
(A) but she didn't select.
(B) and she selected.
(C) therefore she was selected.
(D) because she won the first prize.

(40) .... Shilpa. Let me go to the library.
(Exchanging pleasantries)
(A) Sorry, I hurt you.
(B) thank you so much.
(C) What is your name ?
(D) Excuse me

(41) Why .... (Seeking information)
(A) do you not read properly ?
(B) are you not read properly ?
(C) do you not reading properly ?
(D) do you not writing properly ?

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (03)**

(habitate, abandon, promptly)

(42) The guide .... warned them to .... the place as soon as possible as it was the natural .... of the lions. They might return there at any time.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Exhausted	:	A. Very scared	B. Very angry
		C. Very tired	D. Very fresh
(44) Evidence	:	A. Result	B. Outcome
		C. Proof	D. Charge
(45) Resist	:	A. Support	B. Oppose
		C. Back	D. Abide

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Passanger: Take this heavy bag to my office. Coolie : sir, it will cost more.

Passanger: Don't worry. I will pay 100 rupees for it.

Passanger requested Coolie to .... (took, taking, take) that heavy bag to his office.

Coolie told with respectively to passanger that it .... (will, would, shall) cost more.

Passanger...................... (suggested, told, requested) coolie not to worry and added that he would pay 100 rupees for .... (its, it's, it)

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets :** **(03)**

(47) You want to learn English. Read English books. (if, unless, but)

(48) Eurdce was picking flowers. She stepped on a snake by mistake. (where, when, why)

(49) Talk less . Work more. (and, but, either....or)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined words :** **(03)**

(50) The tiger is the ....(nation,nationality, national) animal of India. It likes to hunt alone. .... (usual, unusual, usually), it hunts at night and can see very well. ....(in, by, for) the dark.

❖ **Do as directed :** **(04)**

(51) There is a beautiful farm in my village. The farmer goes to his farm in the morning. He ploughs his farm with tractor.

Begin like this:- There are beautiful farms in..............

(52) Anne Sullivan taught reading to Helen. Helen developed great confidence. Her parents provided all the possible opportunities.

Begin like this:- Reading was taught by Anne Sullivan to Helen........

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers :** **(03)**

(53) There is some juice in the jar.

A. How is the juice in the jar ?

B. How long is there juice in the jar?

C. How many juice is there in the jar ?

D. How much juice is there in the jar?

(54) Dev sold twelve balloons.

A. How much balloons did Dev sell?

B. How many balloons did Dev sell?

C. What did Dev sell?

D. Why did Dev sell twelve balloons?

(55) Grandfather went to the library every Sunday.

A. How often did grandfather go to the library ?

B. How long did grandfather go to the library ?

C. Where did grandfather go every Sunday ?

D. Who went to the library every Sunday ?

❖ **(56) Write a paragraph any one in about 125 words on the following :** **(06)**

- **The Computer**

(useful invention - stores data - main features - the space technology - operated with care)

OR

- **The Three Pollutions**

(Air water and noise pollution by industries and vehicles - industrial wastes pollute - their harmful effects - how to prevent pollution - control noise pollution - grow more and more trees - we, people take care of atmosphere ourselves - try to save earth by prevention and less pollution)

OR

- **'Yoga'- The Best Exercise**

(Ancient heritage - exercise - good for health - best time to do yoga - blood circulation - regular breathing - improve concentration - other benefits)

(57) Draft an Email in about 30 words on behalf of Janvi Chaudhari to her friend Reena Patel on rmpo070@gmail.com informing her Co-curricular activities held in her schools. **(05)**

OR

(57) A health check up camp was organized in your school. Prepare a short report on it in about 60 words.

(58) Describe the picture in abo

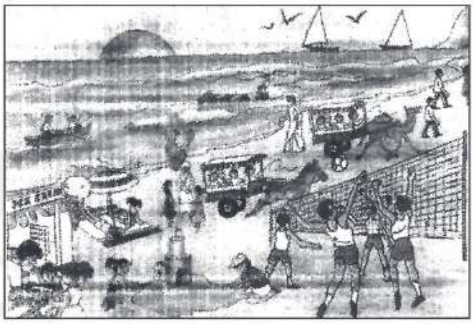

PAPER-5

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions:** **(10)**

- Fireworks should be stored, handled and lit with care. They should never be stored or unpacked near a flame, gas cylinder or heater. One should never wear long, loose clothes or nylon clothes when lighting crackers. And since the powder in crackers is poisonous, they should never be carried loose in your pocket or your hand. Also, fireworks should never ever be lit inside a house. Never bend over a firework when you are lighting it and never use fireworks to frighten people. If in spite of being careful, you do get a burn, go to a doctor instead of applying oil or ointment.

(1) What kind of clothes should we not wear while lighting fireworks?

(2) Why should we not carry crackers in our hand?

- I still remember that morning of the year 1887. I was just seven years of age then. My teacher Anne Sullivan came to our house that day. Next day she led me into her room and gave me a doll. I played with it for a while. Then Miss Sullivan made some finger movements on my palm. It was an exciting experience. I got interested in that play and started imitating the movements she made with her finger when I finally succeeded in doing that correctly, I was thrilled. I didn't know that I was spelling d-o-l-l.

(3) Why was Helen thrilled?

(4) Which was the first word that Helen learnt?

- The devs did not have anybody who knew that mantra. They went to their chief adviser, Brihaspati and sought his help. But Brihaspati said, "I do not know the science of giving life to the dead. Only Shukracharya knows it. Somebody from your side should go to him and stay with him as his student and learn the secret."

  "We have nobody with us to undertake such a difficult task. But we feel that your own son, Kach, would be the best choice for this purpose." Brihaspati thought for a while and then said, "Yes, let Kach go."

(5) What did Brihaspati advise the devs to do?

(6) Who was Brihaspati?

- Shubhangi: Why is it so? I have observed the female in almost all the species is dull in comparison with the male.

  Devangi: It seems that you have keen interest in birds.

  Shubhangi : Oh yes, Didi. See, Mitra Didi is always busy with her projects. Will you; please, tell me more about birds ?

  Devangi: It is my interest and not Mitra's. I will be happy to talk about birds Mitra, will you, please, bring a book from my bag titled 'Birds of India by Salim Ali?

(7) Who has a keen interest in birds?

(8) Name the book which is written by Salim Ali.

- We are happy to have with us on the panel Dr Nasir Mansuri (a practising clinical psychologist), Dr Mrs Shelat (a prominent educationist in Gujarat), Dr Manju Shroff (a well-known dietician) and Prof. Ray Mackey, who is online from University of Edinburgh, would take your questions and solve your queries on study habits and preparing for the exams. May I request the principal of the school, Mr Sudhir Shah to introduce and welcome the guests?

(9) Where does Prof. Ray Mackey work?

(10) What will the panelist do?

(11) Write a short note on any one of the following. (03)

Arun Krishnamurthy

(Who is Arun Krishnamurthy ?-What is the name of his NGO ? - How old was he when he founded the NGO? -What are the activities of Arun and his team? - Which was his first activity ?-What are Arun's views on animals and birds? - Why should we keep the water bodies clean ?-Why did he quit his job ? - How does he encourage students ?)

OR

The end of the story "The Test of True Love

(Blandford's attention was divided-strong urge to follow the young girl-deep longing for the woman who had given him strength-decided that their relationship would be friendship - did not hesitate - introduced himself-invited her for dinner-woman revealed the secret)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) Only the male weaver bird weaves its nest.

(13) Miss Sullivan donated her eyes to Helen.

(14) EFI means environment formed by India.

(15) Eyes were not the problem for Lord.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

When you are alone it will sit by your side and whisper in your ear, When you are in the crowd, it will fence you about with aloofness. My song will be like a pair of wings to your dreams, It will transport your heart to the verge of the unknown.

(16) When will the song whisper in ear?

(17) What will the song do when the child is in a crowd?

(18) Where will the song transport heart?

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

You need some stress in your life! Does that surprise you? Perhaps so, but it is very true. Without stress, He would be dull and unexciting. Stress adds flavor, challenge and opportunity to life. But too much stress affects our physical and mental health. In this world many people suffer from stress, so let's learn to say 'No' to stress.

While you can't live completely free of stress, you can minimize its effect. Thus we can live a healthy life.

(19) What do we need in our life?

(20) Without stress, life would be.........

(21) We can live without stress. True or False?

(22) What does stress add to our life?

(23) What does too much stress affect?

❖ **Read the data and answer the questions: (05)**

Are you a music lover?
Souls of Entertainment
Singer: Aditya Naik and Anjana Yagnik
Drum: Munna Patel • Flute : Nirav Ghosh
Show: Saturday and Sunday
Date: 18th and 19th February, 2020
Time: 9 p.m.
Fees: For students: 120/- For adults : 250/-

(24) On which days can you go for the music concert?

(25) How much will your mother pay for the music concert?

(26) How many singers are there?

(27) Which instruments do the artists use?

(28) What is the timing for this concert?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

Parent : Sir, I want to admit my child here in this school.

Clerk : In which standard do you wish to admit your child? Where did she study before?

Parent : in 9th standard. She studied in Model School, Jasdan. Due to our migration, we are compelled to take admission here in your school. What's the name of your school?

Clerk : Ours is Model School, Limbadi. It is a government school.

Parent : Will my girl be admitted here? She has 93%. How many teachers are there in secondary section? Is there a permanent principal in this school?

Clerk : She is the first in merit but you are from different district. We have to ask for special permission from District Education Officer. There are five in secondary section and a permanent principal too.

Parent : Alright sir, kindly inform me about the admission of my child.

(29) What is the full form of DEO?

(30) How many teachers are there in secondary section of Model School, Limbadi?

(31) In which standard will the girl be admitted?

(32) What type of school is Model School, limbadi?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) Madhuri could not dance well.	(a) Expressing niceties
(34) Hurrah ! We won the match !	(b) Describing person
(35) Think twice before you speak.	(c) Expressing inability
	(d) Expressing advice

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Moxa : How clever you are!
Ramila : .... (Describing comparison)
(A) I am not clever.
(B) I am as clever as you are.
(C) You are not kind.
(D) I am not thinking about cleverness.

(37) Modi: Yogi is hardworking.
Shah : .... (Describing frequency of action)
(A) He is very intelligent.
(B) He hardly takes leave.
(C) I know him very well.
(D) Yes, he works very hard.

(38) Krupali : Sir, What should I do to improve my English?
Mr. Pandya : krupali, ... And also read more and more English books. (Giving advice)
(A) You go to your friend's house.
(B) You should listen to English news.
(C) You should play many games.
(D) I can not talk with you

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) Manthan asked Neha ....
(Reporting event)
(A) Where they would go for picnic.
(B) Where we will go for picnic.
(C) that you should come with us.
(D) to go for picnic.

(40) The boy, ... (Describing person)
(A) Who helps me everytime.
(B) is a student
(C) Who is an intelligent boy.
(D) whose father is a doctor, is my cousin.

(41) He has a shop .... (Describing location)
(A) When we should visit next Sunday.
(B) of hardware.
(C) of toys near the bank.
(D) where I go regularly.

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (03)**

(sacrifice, prime, encourage)

(42) The .... goal of our parents is to provide us all the facilities. They .... us to become confident and self- reliant. They .... a lot to push us forward in life.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Retain : A. Keep B. Recall C. Remember D. Recollect

(44) Tough : A. Difficult B. Easy C. Simple D. Common

(45) Slam: A. Whisper B. Scream C. Bang D. Shout

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Ahmad : Good morning, Zara. How are you ? Zara : Not very fine.

Ahmad : What happened ? Can I help you ?

Ahmad .... (told, requested, wished) Zara Good morning and asked how she was. Zara answered Ahmad that.............. (he, she, they) was not very fine. Ahmad asked Zara what .... (happen, happened, had happened) and again asked if he could help .... (she, her, him)

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : (03)**

(47) Submit your notebooks in time. You will lose marks. (or, but, and)

(48) This is the place. We first met here. (when, while, where)

(49) He was angry. He heard me patiently. (yet, or, and)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined words : (03)**

(50) Sardar Vallabhbhai Patel was a staunch .... (follow, followed, follower) of Gandhiji. There was a great.................... (clear, clarity, clearance) in his vision and his decisions were......................(firmness, firm, firmly)

❖ **Do as directed : (04)**

(51) A demon sees Kach. He takes his weapon and runs towards him. Kach tries to fight but the demon kills him.

Begin like this :-A demon saw Kach........

(52) Teachers gave many questions in home work. I solved all the questions. I have not written the answers yet.

Begin like this :- Many questions were given in homework by teachers...................

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers : (03)**

(53) Mohan told Nitin to look after his mother.

A. What did Mohan do?
B. Who asked Nitin to look after his mother ?
C. What did Mohan tell Nitin ?
D. Who looked after his mother ?

(54) Tarak left his job because he did not enjoy his work.

A. Why did Tarak leave his job ?
B. When did Tarak leave his job ?
C. How long did Tarak leave his job ?
D. How did Tarak leave his job?

(55) Harsh goes to his shop at 10 o'clock.

A. Who goes to his shop at 10 o'clock ?
B. When does Harsh go to his shop ?
C. Where does Harsh go at 10 o'clock ?
D. How does Harsh go to his shop?

SECTION - E

(56) **Write a paragraph any one in about 125 words on the following : (06)**

Ideal Teacher

(Teacher's name - subject - his appearance - qualities - method of teaching - helpful to student -believes in discipline and hard work - friend, philosopher and guide)

OR

A Visit In Science Fair

(Where the science fair was - time - different sections - participant schools - exhibits - displayed in different sections - models, charts, etc - benefit)

OR

Visit to a bird Sanctuary

(When and which bird sanctuary ? - How did you reach there? Variety of birds-chirping - habitats shooting - enjoyed nature)

(57) Draft an Email in about 30 to 35 words on behalf of Dhvanit shah to his friend Pritesh, who is weak in English. **(05)**

OR

(57) Write a report on the welcome of the new principal in your school in about 60 words.

(58) **Describe the picture in about ten sentences. (05)**

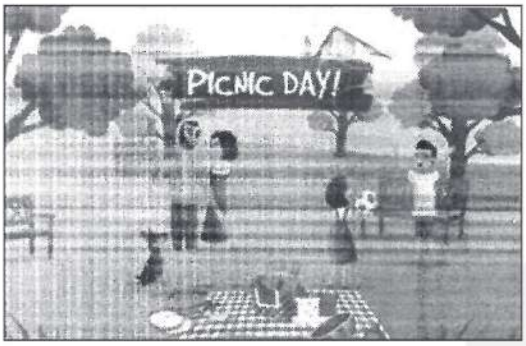

PAPER-6

SECTION - A

❖ **Read the extracts and answer the questions: (10)**

- In 1896, I moved onto the Cambridge School for Young Ladies in Massachusetts. This was really a great achievement for a lady like me who was blind, deaf and could barely produce sounds for communication. I began writing poems and stories. Shortly before my examination, I lost my father. Although emotionally disturbed, I did my best in the examination. My teacher could not accompany me to the examination hall. There a teacher spelled out the questions in my hand and I typed out the answers. When the result was declared, I was so full of joy to hear that I had passed all the subjects.

(1) Why was moving to the Cambridge School a great achievement for Helen?

(2) Why was Helen disturbed before the exam?

- Shukraeharya was sorry for his daughter and angry with the asurs who killed his disciple under his care. At Devayani's request, he began summoning kach back from death.

  Kach answered in a low voice from his stomach. "I am Kach," he was killed by the asurs, who burnt my body and mixed the ashes with divine wine that you have drunk. Be gentle to me, O my master. Consider me as your son as I am now part of you."

(3) Where was Kach?

(4) What did Kach request Shukarcharya?

- A lady: Hello everyone, I am Mrs Suhani Mehta. I am not sure whom to ask this question. I am facing a different problem. My daughter seems to be enjoying her studies but hardly shares anything on what happen at school and her studies. As parents, we try to ask her so many times, but she avoids discussing the school at home Anuj.

  Anuj: I think, we should consult Dr Mackey as he must have faced similar questions from British parents back home.

  Dr Mackey: Thank you, Anuj.

  I hope I am audible over there. And yes, I like this question. If sharing is missing, both children and parents are responsible. Sharing is the glue that binds a family together generally, adolescents at this age find it uncomfortable to share all details related to their lives. As parents, we must consider this and decide our response to their sharing. Our negative response and preaching discourage children. However, children must read the intention of parents. Not sharing anything may lead to serious problems.

(5) Who is responsible if sharing is missing?

(6) What doesn't help children in sharing?

- A girl passed by him, and Lieutenant Blandford looked closely. She was wearing a flower, but it was a white rose. He was to recognize his friend by a red rose. Besides, this girl was only about eighteen, and Meynell had told him she was thirty.

(7) How was Blandford to recognize his friend?

(8) How old was Meynell?

- Shubhangi : Didi, who builds a nest, the male bird or the female bird?

  Devangi: Male weaver birds build nests. It takes nearly 18 days to complete nest building. When the nest is half completed, the male invites the female for pairing by its song. If she accepts the nest, both of them finish the nest. If she doesn't, the nest is abandoned. Shubhangi: Then it must be very difficult for the male to build more than one nests.

  Devangi :Yes, absolutely right. A male often makes many nests during the nesting season.

(9) How long does it take to complete the nest?

(10) What happens if the female weaver bird does not accept the nest?

(11) Write a short note on any one of following. (03)

- **MGP's Efforts for Solar Power in Sitapur District**

  (What has MGP done in the village ?-What do the solar micro-grids provide the customers?-At what cost ?-Why does the MGP team map the village? What are the benefits of solar power?

OR

- Ram Singh - 070-The Human Robot

  (What was the colour of the robot?-What could he do?-Which were the three principles that were in-built in his system?-Was he thoroughly efficient? How ?-What did he steal for Prem Chopra ?-When was he caught?-What happened in the end ?)

❖ **Say whether the following sentences are true or false. (04)**

(12) The Japanese are the first people to invent fireworks.

(13) The tears of mother are incomparable

(14) Arun left EFI for Google.

(15) Ramsingh 070 was brought up by Prem Chopra.

SECTION - B

❖ **Read the stanza and answer the questions : (03)**

The black bird flying away with the tree; Glasses on the eyes of the peacock;
The fire chariot flying in the air;
The airplane walking on the road;
The lion having a conversation with the cow; A one-eyed sun on the black tree
With a patch of cloud over it;
A blue fish flying on the forehead of the cloud;
The yellow butterfly swimming in the waterfall.

(16) What is strange about the airplane?

(17) The cow is shown bold here as she .... (Give reason)

(18) Describe the sun.

❖ **Read the paragraph and answer the questions: (05)**

Both of us would always move together out on the silent railway tracks, or in the garden behind the school. We explored the forest in the vacation, did camping on Mount Abu, and participated in Navratri festivals. She was tall and slim. I was short and plump. She was good at Maths, I liked reading novels. She was a good athlete and dragged me into some games. We talked and sang and quarreled and wept and yet sat together on one bench. Three years flew by -the miracle years filled with fun, growth, discovery and intense feelings. Manisha's father got a promotion and they had to move Assam. As promised, Manisha and I wrote occasional letters. Long distance phone calls were out of question in those days.

(19) What did they do during the vacation ?

(20) What does the narrator say about Manisha ?

(21) What does the narrator say about their friend-ship ?

(22) What does the narrator say about herself ?

(23) What does the narrator call the three years of their friendship ?

❖ **Read the data and answer the questions: (05)**

Animal	Dog	Cat	Goat	Squirrel	Rabbit
Boys	11	4	2	2	6
Girls	7	10	1	0	2

(24) Which animals do most children like ?
(25) Which animal do children like the least ?
(26) How many girls like cats ?
(27) Do girls like the squirrel ?
(28) Which animals do boys least like ?

❖ **Read the dialogue and answer the questions: (04)**

Alka : Hi Binda, Good morning.
Binda : Good morning. We have a week's holiday. What is your plan ?
Alka : I would visit some Hill Stations.
Binda : Wow I was also thinking the same.
Let's get our tickets booked for Ashram Ex-press.
Alka : Can we get a vehicle from Delhi to go there?
Binda : We can get luxury coaches from Delhi.
Alka : How much would it cost ?
Binda : Nearly Rs. 8,888 each one. I must leave. Bye.

(29) How many days holidays do children have ?
(30) By which train will they travel ?
(31) How will they go to the hill station from Delhi ?
(32) Which places will they visit ?

SECTION - C

❖ **Match the language functions with the sentences. (03)**

(A)	(B)
(33) We must help the poor because their income is very low.	(a) Expressing emotion
(34) Who will knock the door ?	(b) Showing contrast
(35) How obedient your son is !	(c) Showing reason
	(d) Inquiry as nature

❖ **Choose and write the appropriate responses focusing to functions to complete the conversations. (03)**

(36) Anuj: I love watching birds.
Beena : .... (Describing contrast)
(A) Why did you not watch match ?
(B) Where is the sports ground?
(C) Do you love playing games ?
(D) But I like to watch old films.

(37) Meena : Where will you go to Monday?
Manan : .... (Specifying location)
(A) What is the atmosphere in monsoon like ?
(B) Nice to meet you.
(C) My friend is playing cricket.
(D) The somnath temple, which is famous Shiva temple is in Gujarat.

(38) Soham : HI, I am Soham, General secretary of the students' union.
Salim : .... (Exchanging pleasantries)
(A) I am going to school.
(B) Sheela is a good girl.
(C) Nice to meet you.
(D) My father will come next Saturday.

❖ **Complete the sentences using the functions given in the brackets. (03)**

(39) Khevan received the award .... (Showing reason)
(A) because he worked very hard.
(B) therefore he won the first prize.
(C) and he will get a job.
(D) But he is unhappy.

(40) The book, ... (Describing thing)
(A) is a book of physical health.
(B) which is a novel, is very precious book.
(C) I read last year.
(D) is of story book.

(41) Yoga improves our concentration power .... (Describing result)
(A) but I don't like Yoga.
(B) because we can maintain cheerful mood.
(C) or our mental health.
(D) so we can maintain cheerful mood.

❖ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. (03)**

(reliable, notorious, dramatically)

(42) Vikas was who was killed .... in an encounter was a very .... man. He had many .... police officers in the police force who helped him in his evil plans.

❖ **Find and write the word having the nearest meaning. (03)**

(43) Sympathy :
A. Friendship B. love
C. Kindness D. Cruelty

(44) Fortunately :
A. Luckily B. Unluckily
C. Happily D. Unhappily

(45) Prediction :
A. Statement B. Announcement
C. Forecast D. Declaration

SECTION - D

❖ **Read the dialogue and complete the Indirect narration given below choosing the correct option from the brackets. (02)**

(46) Mahek : I am going to my uncle's home now.
Gopal: Let me come with you.
Mahek : How careless in your study !
Mahek .... (told, tells, tell) Gopal that she was going to her uncle's home .... (now, just, then). Gopal requested Mahek .... (not to, that, to) let him come with her. Mahek cried out of despair Gopal that........................ (she was, he was, it was) very careless in his study.

❖ **Join the sentences using the appropriate conjunctions in the brackets : (03)**

(47) Do not play outside. It is very hot. (so that, therefore, because)

(48) Tarak should work hard. He will not succeed. (or else, therefore, so)

(49) Please water the plants. They will die. (so that, because, otherwise)

❖ **Rewrite the paragraph correcting the underlined words : (03)**

(50) The Himalayas are beautiful........................ (mountain, mountains, mountain's) to the North of India........................ (It, They, Their) stretch for two thousand miles from Kashmir to Assam. The tops of the mountains are covered .... (of, by, with) snow throughout the year.

❖ **Do as directed : (04)**

(51) Smoke pollutes our environment, We cannot escape the terror of pollution. It causes many diseases.
Begin like this:- Our environment is polluted by smoke.........

(52) At night, Reshma went to bed, She had a terrible dream. In her dream, she saw some terrible faces laughing at her.
Begin like this :- At night Rajesh, went to bed.....

❖ **Select the question to get the underlined words/ phrases as their answers : (03)**

(53) Aman has been watching TV <u>since 4 o'clock.</u>
A. Since when has Aman been watching TV ?
B. How long has Aman been watching TV?
C. When was Aman watching TV?
D. Who was watching TV since morning ?

(54) Ketaki is <u>reading a book.</u>
A. What is Ketaki reading ?
B. Who is reading a book?
C. Where is Ketaki?
D. What is Ketaki doing?

(55) That is <u>Kiran's</u> house.
A. To whom does that house belong ?
B. What is that?
C. Whose house is that ?
D. Which house is Kiran's?

SECTION - E

(56) Write a paragraph in about 125 words on the following : (any one) (06)

- **My Mother**

(different members -your mother-name-age-appearance and qualities-looks after the family- help-feelings for her)

OR

- **My Aim in life**

  (name of the profession-reasons-inspiration-work hard to achieve -service)

OR

- **Advantage and disadvantage of tv, phone, social media, games**

  (advantages of tv,phone,game and socialmedia - disadvantage of tv, phone, socialmedia and games-conclusion)

(57) Apurv Gajjar writes an Email to his uncle vJnavl2@gmail.cprn about the importance of computer learning. **(05)**

OR

(57) Write a report in about 60 words on how sports day was celebrated in your school.

(58) **Describe the picture in about ten sentences. (05)**

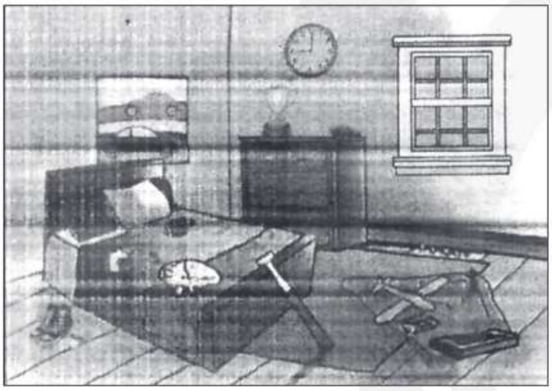

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બૉર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ** **કુલ ગુણ : 80**

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મૉડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મૉડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	ગુણ
ગુણ	29	16	10	04	21	80
ટકા	36%	20%	13%	05%	26%	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	24
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	16	16
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	08
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	09	24
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	**56**	**80**

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણ
	વિભાગ-A	
1.	ગદ્ય વિભાગ	20
	વિભાગ-B	
2.	પદ્ય વિભાગ	20
	વિભાગ-C	
3.	વ્યાકરણ વિભાગ	20
	વિભાગ-D	
4.	અર્થગ્રહણ/લેખન	20
	કુલ	**80**

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-10 : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક | કુલ ગુણ : 80

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A (ગદ્ય)	[20]
(અ) 1 થી 4	નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (કૃતિ - કર્તા / કૃતિ-સાહિત્ય પ્રકાર / પાત્ર-કૃતિ / પાત્ર - ઉક્તિ) આ ચાર પૈકી ગમે તે એકનું જોડકું પૂછવું. (દરેકનો 1 ગુણ)	04
(બ) 5 થી 8	આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. ચાર ખાલી જગ્યાઓ પૂછવી. (કૌંસમાં વિકલ્પ આપવા) (દરેકનો 1 ગુણ)	04
(ક) 9 થી 10	આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (બે પ્રશ્ન પૂછવા) (દરેકનો 1 ગુણ)	02
(ડ) 11 થી 13	આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ત્રણ પ્રશ્ન પૂછવા અને કોઈપણ બેના ઉત્તર લખવા.) (દરેકના 2 ગુણ)	04
(ઈ) 14 થી 16	આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ત્રણ પ્રશ્ન પૂછવા અને કોઈપણ બેના ઉત્તર લખવા.) (દરેકના 3 ગુણ)	06
	વિભાગ-B (પદ્ય)	[20]
(અ) 17 થી 20	નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (કૃતિ - કર્તા / કૃતિ-સાહિત્ય પ્રકાર - આ બે પૈકી ગમે તે એક જોડકું પૂછવું.) (દરેકનો 1 ગુણ)	04
(બ) 21 થી 24	આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (કૌંસમાં વિકલ્પ આપવા) (દરેકનો 1 ગુણ)	04
(ક) 25 થી 26	આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (બે પ્રશ્ન પૂછવા) (દરેકનો 1 ગુણ)	02
(ડ) 27 થી 29	આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ત્રણ પ્રશ્ન પૂછવા અને કોઈપણ બેના ઉત્તર લખવા.) (દરેકના 2 ગુણ)	04
(ઈ) 30 થી 32	આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ત્રણ પ્રશ્ન પૂછવા અને કોઈપણ બેના ઉત્તર લખવા.) (દરેકના 3 ગુણ)	06

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ- C (વ્યાકરણ)	[20]
30 થી 52	માગ્યા પ્રમાણે વ્યાકરણના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ) (નોંધ : વ્યાકરણ વિભાગના પ્રશ્નો પૈકી ક્રમ થી ૧ થી ૮ના પ્રશ્નો વિકલ્પો સાથે હેતુલક્ષી પ્રકારના પૂછવાના રહેશે.)	

		ગુણ			ગુણ
1.	જોડણી	1	11.	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	1
2.	સંધિ	1	12.	વિરોધી શબ્દ	1
3.	સમાસ	1	13.	વાક્યરૂપાંતર (કર્તરીમાંથી કર્મણીમાં અથવા કર્મણીમાંથી કર્તરીમાં બદલવાનું પૂછવું)	1
4.	જોડણી ભેદ અર્થભેદ	1	14.	તળપદા શબ્દો	1
5.	અલંકાર	1	15.	વિશેષણ	1
6.	પૂર્વ પ્રત્યય અને પર પ્રત્યય	1	16.	ક્રિયા વિશેષણ	1
7.	સમાનાર્થી	1	17.	ધ્વનિશ્રેણી	1
8.	સંજ્ઞા	1	18.	પ્રેરક/ભાવે વાક્ય રચના	1
9.	રૂઢિપ્રયોગ	1	19.	છંદ ઓળખાવો	1
10.	કહેવત	1	20.	છંદનું ઉદાહરણ/બંધારણ	1

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ- D (અર્થગ્રહણ / લેખનસજ્જતા)	[20]
(અ) 53	આપેલ પંક્તિઓનો અર્થવિસ્તાર. (બેમાંથી કોઈપણ એક) (આશરે પંદર વાક્યમાં લખો.)	04
(બ) 54	આપેલ વિષય પર આશરે 100 શબ્દોમાં અહેવાલ લખો.	04
(ક) 55	આપેલ ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી યોગ્ય શીર્ષક આપો.	04
(ડ) 56	આપેલ મુદ્દાના આધારે આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (ત્રણમાંથી કોઈપણ એક નિબંધ)	08

Ashadeep Group of Schools

STD. : 10 ગુજરાતી

PAPER-1

સૂચના :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો છે.
- દરેક વિભાગના 20 ગુણ છે.
- જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરીક છે.

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) સાહિત્ય પ્રકાર
(1) ડાંગવનો અને..	(અ) ચરિત્રનિબંધ
(2) ગતિભંગ	(બ) લોકકથા
(3) વિરલ વિભૂતિ	(ક) પ્રવાસનિબંધ
(4) ઘોડીની સ્વામીભક્તિ	(ડ) લઘુકથા
	(ઈ) નવલકથા-ખંડ

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) 'ભૂલી ગયા પછી' પાઠમાં ________ કવિની પંક્તિનો ઉલ્લેખ છે. (અકબર, ગની, ઈકબાલ)

(2) અંકિતે ________ નામની યુવતી સાથે લગ્ન કર્યા હતા ? (નંદા, ચંદા, વંદના)

(3) જવાહરલાલ નહેરુનું મૂળ વતન ________ છે. (ગુજરાત, કાશ્મીર, કર્ણાટક)

(4) આંબા પટેલના દીકરાનું નામ ________ છે. (ગણેશ, મહેશ, નરેશ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) 'ડાંગવનો અને..' કૃતિમાં લેખકે કયા કવિની પંક્તિઓનો વારંવાર ઉપયોગ કર્યો છે ?

(2) અંકિતના પિતાનું મૃત્યુ કેવી રીતે થયું હતું ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે બે) (4)

(1) 'જન્મોત્સવ' વાર્તાનું સમાપન શેનો સંકેત આપે છે ?

(2) ડુંગરની પત્ની અચાનક અટકીને ઊભી રહી ગઈ, કારણ કે....

(3) શ્રીમદમાં પરહિત અને પરોપકારની ભાવના હતી દર્શાવતો પ્રસંગ વર્ણવો.

(ઈ) નીચેના પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (6) (ગમે તે બે)

(1) જીવલાનું પાત્રાલેખન કરો.

(2) 'ભૂખથીય ભૂંડી ભીખ' વાર્તાના આધારે કાળુનું પાત્રાલેખન કરો.

(3) ઢેલ ઘોડીની વફાદારી અને ખાનદાની વિગતે વર્ણવો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

કૃતિ	કર્તા
(1) વૈષ્ણવજન	(અ) અશોક ચાવડા
(2) વતનથી વિદાય થતાં	(બ) કલાપી
(3) હું એવો ગુજરાતી	(ક) જયંત પાઠક
(4) શિકારીને	(ડ) નરસિંહ મહેતા
	(ઈ) વિનોદ જોશી

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) મુરલી ઠાકુરનો ________ નામનો અભ્યાસગ્રંથ પ્રસિધ્ધ છે ? (અમૃતવાણી, ગાંધીવાણી, બન્ને)

(2) 'ચાંદલિયો' લોકગીતનું સંકલન ________ છે. (પગરવ તળાવમાં, પગલાં તળાવમાં, રઢિયાળી રાત)

(3) એક પ્રહર એટલે ________ કલાકનો સમય. (3,9,6)

(4) નરસિંહ મહેતાની કર્મભૂમિ ________ છે ? (ભાવનગર, જૂનાગઢ, જામનગર)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) શીલવંત સાધુના ચિત્તની વૃત્તિ કેવી હોય છે ?

(2) દીકરીની સમજણ વિસ્તરી છે તેવું કયા કારણે કહી શકાય ?

(ડ) નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) ગંગાસતી પાનબાઈને કેવી વ્યક્તિની સંગત કરવાનું કહે છે ?

(2) અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ રચિત હાઈકુનો ભાવાર્થ સમજાવો.

(3) 'સૂર, શરણાઈ, સગાસંબંધીઓની ભીડમાં, ભીની પલક' શબ્દો શું સૂચવે છે ?

(ઈ) નીચેના પ્રશ્નોના આઠ દસ વાક્યમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) નરસિંહ મહેતા વૈષ્ણવજનના કયાં કયાં લક્ષણો જણાવે છે, તે તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

(2) 'હું એવો ગુજરાતી' કાવ્યમાં કવિ પોતે ગુજરાતી હોવાનું ગૌરવ કયાં કયાં કારણોસર અનુભવે છે ?

(3) સ્વજનો માટેનો કાવ્યનાયિકાનો ભાવ ચાંદલિયો લોકગીતના આધારે વર્ણવો.

વિભાગ - C

માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

આપેલ વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેની બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)

આવીર્ભાવ (આવીરભાવ. આવિર્ભાવ, આર્વિભાવ)
મ્યુનીસીપાલીટી (મ્યુનિસીપાલીટી, મ્યુનિશીપાલીટી, મ્યુનિસિપાલિટી)

(2) 'નિઃ + વિવાદ શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)
(નિર્વિવાદ, નિસવિવાદ, નિરવિવાદ)

(3) 'દેશપ્રેમ' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)
(તત્પુરુષ સમાસ, મધ્યમપદ લોપી સમાસ, ઉપપદ સમાસ)

(4) જોડણીભેદ અર્થભેદ શોધીને લખો. (1)
(1) અપેક્ષા - (તિરકાર, ઈચ્છા, અવગણના)
(2) ઉપેક્ષા - (ઈચ્છા, તિરસ્કાર, આશા)

(5) વર્ષા તમારી રાહ જુએ છે - વાક્યમાં અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (1)
(શ્લેષ અલંકાર, રૂપક અલંકાર, ઉપમા અલંકાર)

(6) 'ઉપગ્રહ' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે. (1)
(પૂર્વપ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ.)

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ શોધીને લખો. (1)
મોર (કલાપી, કલગી, કરણ)
નિર્મળ (નિશુદ્ધ, નિર્મમ, શુદ્ધ)

(8) 'કુટુંબ' સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)
(જાતિવાચક, સમૂહવાચક, ક્રિયાવાચક)

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો.

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. (1)
અડવડિયું ખાવું

(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)
બાંધી મુટ્ઠી લાખની

(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)
ઘોડેસવાર જેમાં પગ રાખે તે કડું

(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)
આશિષ

(13) કર્મણિ વાક્ય બનાવો. (1)
ડોસી ખોખરા કર્કશ અવાજે બબડી.

(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. (1)
ભરૂહો

(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)
સંજયે કીમતી ઘડિયાળ ભેટ આપી.

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)
ધરતી પર મોતનો વરસાદ વરસી રહ્યો.

(17) 'પ્રાયશ્ચિત' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)
નવી છત્રી પર કારીગરે નામ, સરનામું, ટેલિફોન નંબર લખ્યાં.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો. (1)
અસત્યો માંહેથી પ્રભુ પરમ સત્યે તું લઈ જા !

(20) મંદાક્રાન્તા છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થવિસ્તાર કરો. (4)

કડવા હોય લીમડા, પણ શીતળ તેની છાંય,
બાંધવ હોય અબોલડા, તોય પોતાની બાંય.

અથવા

ઝેરનું અમૃત બનાવી દઉં પરંતુ મુજ કને,
પ્રીત મીરાંની નથી, નરસિંહનું કીર્તન નથી.

(બ) તમારી શાળામાં યોજાયેલા રમતોત્સવનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (4)

શિસ્તના બે પ્રકાર છે. સ્વયંશિસ્ત અને ફરજિયાત શિસ્ત.'સોટીવાગે ચમચમ વિદ્યા આવે ધમધમ' એ ન્યાય મુજબ વિદ્યાર્થીઓ પર ફરજિયાત શિસ્ત લાદવામાં આવે છે, પરંતુ આજના જમાનામાં આવી શિસ્ત કારગત નીવડી શકે તેમ નથી. સ્વયંશિસ્ત કે સ્વૈચ્છિક શિસ્તના વાતાવરણમાં જ બાળકોનો સાચો વિકાસ થઈ શકે છે. ફરજિયાત પળાવવામાં આવતી શિસ્તમાં ભય હોય છે. સ્વયંશિસ્તમાં ભયને કોઈ સ્થાન હોતું નથી. વ્યક્તિઓ જાતે જ સમજી-વિચારીને શિસ્તનું પાલન કરે છે. આપણામાં સ્વયંશિસ્તની ભાવના કેળવાયેલી હશે તો અમેરિકા અને ઈંગ્લેન્ડની જેમ આપણા દેશની પણ પ્રગતિ થઈ શકશે. શિસ્તના અભાવે અનેક સમસ્યાઓ ઊભી થાય છે. શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓની અનિયમિતતા, ઘોંઘાટ, માલ મિલકતનું નુકસાન હડતાલ, મારામારી વગેરે ગેરશિસ્તના જ પરિણામ છે. શિસ્તને સદ્‌વ્યવહાર સાથે ગાઢ સંબંધ છે. જ્યાં વિનય, વિવેક અને જવાબદારીની ભાવના હોય છે ત્યાં શિસ્ત જળવાય છે અને વાતાવરણ સુખદ બને છે.

(ડ) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ પર આધારિત આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (8)

નારી તું નારાયણી

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-પરતંત્રતા અને સ્વચ્છંદતા વચ્ચે અટવાતું નારીજીવન-ભારતમાં સ્ત્રીઓની ચડતી-પડતીનો ઈતિહાસ-ભારતમાં સ્ત્રી શક્તિની પશ્ચિમીકરણના નામે ફેલાતાં અનિષ્ટો-ભારતની નારી જાગૃતિ-નારાયણી બને !

અથવા

મોંઘવારીનું વિષચક્ર...

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-મોંઘવારી શું છે ?-મધ્યમ વર્ગના માનવીની હાલાકી-મોંઘવારીની સમસ્યાઓ-મોંઘવારી ડામવાના પ્રયત્નોમાં નિષ્ફળતા-ઉપસંહાર

અથવા

આતંકવાદની સમસ્યા :

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-ભારતના સ્વાતંત્ર્યતર કાળની સૌથી વિકટ સમસ્યા - આતંકવાદીઓ દ્વારા આચરાતા નિર્દય કૃત્યો-તાલીમબદ્ધ આતંકવાદીઓ પાસે અદ્યતન શસ્ત્ર સરંજામ-વિશ્વભરની પ્રજાનો વિરોધ-ઉપસંહાર.

PAPER-2

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) સંદર્ભ સાહિત્ય
(1) છત્રી	(અ) રખડુનો કાગળ
(2) ડાંગવનો અને	(બ) માનવીની ભવાઈ
(3) ભૂખથીય ભૂંડી ભીખ	(ક) બાનો ભીખુ
(4) ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ	(ડ) મરો ત્યાં સુધી જીવો
	(ઈ) ૐ હાસ્યમ

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) મહાત્મા ગાંધીજીના આધ્યાત્મિક માર્ગદર્શક ________ હતા. (વિનોબા ભાવે, શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર, ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે)

(2) કાળુને ________ ની મોટાઈ જોઈને પોતાના વિચારો બાલિશ લાગવા માંડ્યા. (સુંદરજી શેઠ, મહાજન, ફોજદાર)

(3) ________ ની સ્વસ્થતાનો શરીરની તંદુરસ્તી પર સીધો પ્રભાવ છે. (તન, મન, ધન)

(4) લેખક છત્રી લેવા રાજકોટ જવાની વાતમાં મક્કમ રહ્યા, કારણકે તે બીજાની ________ ની કદર કરવા ઈચ્છતા હતા. (વફાદારી, પ્રામાણિકતા, પરગજુપણા)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) ગરીબોનું શોષણ કરનાર ચોપડાનો રંગ કેવો હતો ?

(2) શતાવધાની શક્તિ એટલે શું ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે બે) (4)

(1) લેખકે શાહુકારને શરીફ ડાકુઓ કેમ કહ્યા છે ?

(2) 'બાવાના બેય બગડ્યા' એમ કાળુ શા માટે કહે છે ?

(3) 'બેટા ચાલ બહુ મોડું થઈ ગયું' વિનુકાકાના આ વાક્યનો ગુઢાર્થ સમજાવો.

(ઈ) નીચેના પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (6)
(ગમે તે બે)

(1) આરોગ્યની જાળવણી માટેના લેખકના વિચારો તમારા શબ્દોમાં વ્યક્ત કરો.

(2) 'ભૂલી ગયા પછી' એકાંકીનું રહસ્ય જણાવો.

(3) 'હિમાલયમાં એક સાહસ' પાઠને આધારે હિમાલયની સાહસ યાત્રાનું વર્ણન કરો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) સાહિત્ય પ્રકાર
(1) બોલીએ ના કાંઈ	(અ) લોકગીત
(2) દિવસો જુદાઈના જાય છે	(બ) ઊર્મિકાવ્ય
(3) ચાંદલિયો	(ક) ગીત
(4) એક બપોરે	(ડ) સૉનેટ
	(ઈ) ગઝલ

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) 'સૂર, શરણાઈ અને ભીડ' દ્વારા ________ દૃશ્ય સ્ફૂટ થાય છે. (મૃત્યુનું, જન્મ દિવસનું, લગ્નનું)

(2) ગાંધીજી પાસે ________ નામનું સશક્ત આયુધ હતું. (સત્ય, અહિંસા, પરિગ્રહ)

(3) કાવ્યનાયક માને ________ બાંધી દેવા કહે છે. (બળદ, રોટલા, ઘાસ)

(4) સ્વજન સુધી ________ લઈ જશે. (ઈશ્વર, શત્રુઓ, મિત્રો)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) ગરીબ સ્ત્રીની ચૂંદડી ક્યાં સુધી સાથે રહે છે ?

(2) કવિની દૃષ્ટિએ ભારવાળો મુગટ એટલે શું ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે બે) (4)

(1) સત્યના આયુધની કઈ વિશેષતા છે ?

(2) ચાંદલિયો લોકગીતના આધારે રાત્રિનું વર્ણન કરો.

(3) કેડીએ ચાલતાં કવિ શાનો અનુભવ કરી રહ્યા છે ?

(ઈ) નીચેના પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (6)
(ગમે તે બે)

(1) 'દીકરી' ગઝલ દ્વારા પિતા તરીકે કવિએ દીકરી પ્રત્યેના મનોભાવો કઈ રીતે વ્યક્ત કર્યા છે ?

(2) 'માધવને દીઠો છ ક્યાંય ?' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

(3) કવિ શિકારીને કઈ શિખામણ આપે છે ?

વિભાગ - C

માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો ૧ ગુણ)
આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)
પત્થર (પથ્થર, પત્થ્રર, પત્તથર)
નીશાસો (નીશાસો, નિશાશો, નિશ્શાશો)

(2) 'અતિ + અંત' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)
(અત્યંત, અતીત, અત્યાંત)

(3) 'હૃદયભેદક' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)
(ઉપપદ, મધ્યમપદલોપી, તત્પુરુષ)

(4) જોડણીભેદ અર્થભેદ શોધીને લખો. (1)
(1) અલિ - (સખીને સંબોધન, ભમરો, અંશ)
(2) અલી - (સખીને સંબોધન, ભમરો, આરસ)

(5) 'તમે ગાળામાં માળાની જેમ મોટી દોરી રાખો.'- વાક્યમાંના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (ઉપમા, રૂપક, વ્યતિરેક) (1)

(6) 'પટલાણી' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે ? (1)
(પૂર્વ પ્રત્યય, પર પ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (1)

સાવજ (સિંહ, હોશિયાર, સીધો)

ફડક (ચિંતા, ઉમંગ, ફલક)

(8) 'માંદગી' સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)

(વ્યક્તિવાચક, જાતિવાચક, ભાવવાચક)

■ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.**

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપો. (1)

ગજર ભાંગવો

(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)

દુઃખમાં અધિક માસ

(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)

દિવ્ય કે અલૌકિક શક્તિ ધરાવનાર

(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)

અભિમાન

(13) કર્મણિ વાક્ય બનાવો. (1)

હું તો ભૂતકાળ બાદ કરીને જીવતો હતો.

(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ આપો. (1)

હાઉકાર

(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

સાત પેઢી પણ ઋણમાંથી કદી મુક્ત ન થઈ શકે.

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

મારગની ધૂળને ઢંઢોળી પૂછે.

(17) 'સૌંદર્ય' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)

ગામમાં કોઈ માંદુ પડે તો દાક્તરને સજા કરતા.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો. (1)

હા ! પસ્તાવો, વિપુલ ઝરણું સ્વર્ગથી ઊતર્યું છે.

(20) અનુષ્ટુપ છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(લેખન)

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થવિસ્તાર કરો. (4)

કદમ અસ્થિર હો એને કદી રસ્તો નથી જડતો

અડગ મનના મુસાફરને હિમાલય પણ નથી નડતો.

અથવા

ત્રણ વાનાં મુજને મળ્યાઃ હૈયું, મસ્તક ને હાથ,

બહુ દઈ દીધું નાથ ! જા, ચોથું નથી માંગવું.

(બ) તમારી શાળામાં યોજાયેલ રક્તદાન શિબિરનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (4)

"કુદરતમાં ફરતી વખતે માણસને કેવો આનંદ આવે છે. એના ઉપરથી એનામાં સુખી થવાની ક્ષમતા કેટલી છે, તે જાણી શકાય છે. માણસ મૂળભૂત રીતે એક પ્રાણી છે અને પ્રાણીઓનું સાચું સ્થાન કુદરતમાં છે. પાંજરામાં રહેલું પક્ષી સલામત જરૂર હોય છે, પરંતુ એના જેવાં જ કુદરતમાં ઊડતાં, ગાતાં પક્ષીઓ જેવું એ સુખી નથી હોતું. જે વ્યક્તિ ઊગતા કે આથમતા સૂર્યનું સૌંદર્ય, ચાંદની રાતની શીતળતા, સૂમસામ રાતનું સંગીત, ઊંચા ઊંચા પર્વતોની ભવ્યતા, વહેતાં ઝરણાનો કલરવ, હવાનો મધુર સ્પર્શ કે ભીની માટીની સોડમ માણી શકે નહિ, તે એટલા પ્રમાણમાં સુખી થવાની ક્ષમતા ગુમાવી દે છે. સુખી સ્વભાવની વ્યક્તિ ધનવાન હોય કે નિર્ધન, કુદરતના સૌંદર્ય અને ભવ્યતાને જોઈને આનંદવિભોર થઈ જાય છે.

- મોહમ્મદ માંકડ

(ડ) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ પર આધારિત આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (8)

જનનીની જોડ સખી નહી જડે રે લોલ.

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - બાળઉછેર - માતાનું મૂલ્ય - મહાપુરૂષોના જીવનમાં માતાના ફાળો - માતાનો અમૂલ્ય ત્યાગ - માનું ઋણ જીવનમાં કદી ન ભૂલો - ઉપસંહાર

અથવા

બળબળતા જામ્યા બપોર

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - બપોરનું વાતાવરણ - ગરમીની લોકો પર અસર - પ્રકૃતિ પર અસર - બપોરનું સૌંદર્ય - સંસ્મરણો - ઉપસંહાર

અથવા

જીવનમાં રમતગમતનું મહત્વ

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - રમતગમત - સહજ તેમજ સ્વાભાવિક રમતગમતથી સ્વાસ્થ્યની જાળવણી - રમતગમતની મન પર અસર - રમતગમત વડે સ્થાપાતા આંતરરાષ્ટ્રીય સૌહાર્દ અને વિશ્વશાંતિ - ઉપસંહાર

PAPER-3

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) પાત્રો	(બ) કૃતિ
(1) ઝબકબાઈ	(અ) ગતિભંગ
(2) ડુંગર	(બ) જન્મોત્સવ
(3) વિશાખા-ધનંજય	(ક) રેસનો ઘોડો
(4) સંજય	(ડ) વિરલ વિભૂતિ
	(ઈ) ભૂલી ગયા પછી

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) ધૂળમાં પગલી જોઈને ડુંગરની પત્નીને ________ યાદ આવ્યું.

(મૃત માતા, મૃત પિતા, મૃત બાળક)

(2) માણેકના કરુણ ચિત્કારે ________ નો પીછો પકડ્યો.

(કાનજી-દેવજી, વૃંદાવન દાસ-મુખિયાજી, વિશાખા-ધનંજય)

(3) શાહુકારો રાનીપરજ ખેડૂતોનું ________ કરતા.

(પોષણ, રક્ષણ, શોષણ)

(4) લેખકને ________ એ હરહંમેશ ઝંકૃત કર્યા છે.
(આગિયાઓએ, લાલ સૂર્યાસ્તે, નર્મદાએ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) સુરેશ જોષીનો જન્મ કયાં ગામમાં થયો હતો ?
(2) ડુંગર અને તેની વહુ કયાં સ્ટેશને ગાડી પકડવા માટે જઈ રહ્યાં હતાં.

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) લેણદાર અને દેણદારના આવકારમાં રહેલો વિરોધાભાસ જણાવો.
(2) આંબા પટેલે મણાર શા માટે જવું પડ્યું ?
(3) લેખક કઈ બાબતોને તંદુરસ્ત સમાજની મર્યાદાઓ ગણાવે છે.

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) 'ભૂખથીય ભૂંડી ભીખ' વાર્તાના આધારે દુષ્કાળની ભયાનકતા તમારા શબ્દોમાં લખો.
(2) 'ગતિભંગ' શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.
(3) આહવાની વનસંપદાના મનોહર રૂપનું વર્ણન કરો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) કર્તા
(1) શીલવંત સાધુને	(અ) રાજેન્દ્ર શાહ
(2) માધવને દીઠો છે ક્યાંય ?	(બ) કલાપી
(3) બોલીએ ના કાંઈ	(ક) ગંગાસતી
(4) દીકરી	(ડ) હરીન્દ્ર દવે
	(ઈ) અશોક ચાવડા

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) કવિ ________ ના ઉડતા આવવાની ઈચ્છા વ્યકત કરે છે.
(મોરપીંછ, સ્વર્ગનું વિમાન, મારગની ધૂળ)
(2) સમગ્ર વિશ્વ ________ નો આશ્રમ છે.
(શિકારીઓનો, પ્રકૃતિનો, સંતોનો)
(3) કવિને ________ ની ભ્રમણા થાય છે.
(બે હાથ ઊંચા કરી બોલાવતી માતાની, શહેરની ગીચ વસ્તીની, પોતાની પત્નીની)
(4) વહેણના પાણીને ________ ઝીલે છે. (ખેડૂત, સાગર, નહેર)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) કવિની દૃષ્ટિએ પક્ષી કયાં મળશે ?
(2) કવિની છાતી શા માટે ગજ ગજ ફૂલે છે ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) કવિ ક્યાં સુધી મહુડીની છાંય તળે પડી રહેવા માંગે છે ?
(2) કવિ આપણી વ્યથામાંથી કેવી રીતે રસ્તો કાઢવાનું કહે છે ?
(3) કવિના મતે કોના દર્શન કરવાથી એકોતેર પેઢી તરી જવાય છે ?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) 'શિકારીને' કાવ્યનો ભાવાર્થ સમજાવો.
(2) 'દિવસો જુદાઈના જાય છે' ગઝલમાં ગનીની મનઃસ્થિતિ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
(3) 'દીકરી' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - C

માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)
આસીસ (આશિષ, આષિશ, આશિસ)
શારીરીક (શારીરિક, શારિરીક, શારિરિક)
(2) 'વી + આપ' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)
(વિલાપ, વીઆપ, વ્યાપ)
(3) 'દરિયાકાંઠે' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)
(કર્મધારય, તત્પુરુષ, ઉપપદ)
(4) જોડણીભેદે અર્થભેદ શોધીને લખો. (1)
(1) કઠોર - (એક પ્રકારનું અનાજ, આરસ, કઠણ નિર્દય)
(2) કઠોળ - (કઠણ નિર્દય, એક પ્રકારનું અનાજ, અકસ્માત)
(5) 'હલકો અંધકાર ઊતરે છે' - વાક્યમાંના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો.
(ઉપમા, રૂપક, સજીવારોપણ) (1)
(6) 'સ્નેહી' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે. (1)
(પૂર્વ પ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)
(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (1)
ઉર (ઉમંગ, આનંદ, હૃદય)
ભવ (સંસાર, નાવ, પાણી)
(8) 'વિદ્યાર્થી' સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)
(ક્રિયાવાચક, જાતિવાચક, ભાવવાચક)

નીચેના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો.

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. (1)
ફાંફા મારવા
(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)
દેખવું નહિ ને દાઝવુંય નહિ.
(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)
સૂર્ય જેની પાછળ આથમે છે તે કાલ્પનિક પર્વત
(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)
કજોડું
(13) કર્તરિ વાક્ય બનાવો. (1)
મારીથી પણ સ્મિત કરાયું.
(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. (1)
પૈહા
(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)
એક શ્યામલ શ્યામા છત્રી મને ગમી.

Ashadeep Group of Schools

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયા વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

ભીખલા, બપોર થૈ ગ્યા.

(17) 'સર્વોત્તમ' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)

આપણે પ્રેમશૌર્યનું ગીત ગાઈએ.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો. (1)

દીપકના બે દીકરા, કાજળને અજવાશ.
એક કપૂત કાળું કરે, બીજો દિયે પ્રકાશ.

(20) મનહર છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થવિસ્તાર કરો. (4)

સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી,
ચણાયેલી ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી.

અથવા

નગુણે વાસ ન રાખીએ, સગુણાની પત જાય,
ચંદન પડિયું ચોકમાં, ઈંધણ મૂલ વેચાય.

(બ) તમારી શાળામાં યોજાયેલ સ્વચ્છતા અભિયાન પર છાપાજોગ અહેવાલ આશરેએકસો શબ્દોમાં તૈયાર કરો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

સ્ત્રી અને પુરૂષ આ મુસાફરી જેવાં જીવનનાં એકસાથે મુસાફરી કરતાં માણસો છે. ગીત ગાનાર અને વાજિંત્ર વગાડનારમાં જો સુમેળ ન હોય, તો એ તાલબદ્ધ અને કર્ણપ્રિય હોતું નથી એમ પતિ અને પત્નીમાં સમેળ ન હોય, તો જીવન સંવાદી હોતું નથી. બંનેની પાસે બંને જણાં વર્તન અને વ્યવહારની બાબતમાં તદ્દન ચોખ્ખાપણું ઈચ્છે છે. પરંતુ જો પતિ પત્નીને વફાદાર રહેવા તૈયાર ન હોય તો પત્ની પણ કંઈ પતિને વફાદાર રહેવા બંધાયેલી નથી. જગતનો નિયમ છે કે કોઈ વ્યક્તિ જે રીતે વર્તે એ જ રીતે તે જોઈને બીજી વ્યક્તિ પણ વર્તતી હોય છે. અલબત, પતિ એ પત્ની પોતપોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે સ્વચ્છંદ આચરણ કરનારાં ન બને, પણ પોતાના પગ ઉપર જ ઊભા રહેનારા અને સામાના આચારવિચારને યોગ્ય આદરથી સ્વીકારનારા બને. આમ નથી થતું તેથી જ પતિ અને પત્નીના જીવનમાં નાની વાતો બહુ મોટું રૂપ આપી મોટા ઝઘડા અને સંઘર્ષો થાય છે.

(ડ) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ પર આધારિત આશરે શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (8)

સ્વચ્છતા

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - શરીરની સ્વચ્છતા - ઘર અને મહોલ્લાની સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો - ગામડાં અને શહેરોની સ્થિતિ - ગાંધીજીના સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો - સ્વચ્છતાની જવાબદારીઓ - વિદેશોમાં સ્વચ્છતા - ઉપસંહાર

અથવા

મારું વતન

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - વતનની વિશેષતા - વતન પ્રેમની વાતો - સંસ્મરણો - ઉપસંહાર

અથવા

સિદ્ધિ તેને વરે જે પરસેવે ન્હાય.

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - પરિશ્રમનું મહત્વ - શાળાઓમાં શ્રમનું ગૌરવ - શિક્ષિત સમાજની વૃત્તિ - વિદેશોમાં શ્રમનું ગૌરવ - મહાપુરૂષોનો શ્રમયજ્ઞ - ઉપસંહાર.

PAPER-4

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) ઉક્તિ	(બ) પાત્રો
(1) જાગો નંદ કે લાલ, ભોર ભઈ	(અ) દેવજી
(2) આ ભૂખ્યા ખેડૂતોનો નિસાસો પડ્યો !	(બ) ડુંગર
(3) કાલ્ય હવારે રૂપિયો દઈ જાશું	(ક) માણેક
(4) ગાંડી એવાં પગલાં તો ઘણાંય હોય	(ડ) જયાવતી શેઠાણી
	(ઈ) સુંદરજી શેઠ

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) માતાયાનથી અમરનાથ ગુફાનું અંતર ________ માઈલ છે. (8, 16, 24)

(2) ડુંગરની મૃત બાળકીનું નામ ________ હતું. (પગલી, ચકુ, બબલી)

(3) સુંદરજી શેઠ ________ ના વતની હતા. (અમેરિકાના, ડેગડિયા, તળાજાના)

(4) અંકિત માટે ________ કેક લઈને આવ્યા. (નીના બહેન, સંજય, મંજુકાકી)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) ગાંધીજી કોને અપરાધ ગણતા હતા ?

(2) માનસરોવર ક્યાં આવેલું છે ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) 'રેસનો ઘોડો' વાર્તાની કઈ બાબત લાલબત્તી કરે છે ?

(2) લેખક કઈ બાબતને તંદુરસ્ત સમાજની મર્યાદાઓ ગણાવે છે ?

(3) ડાંગના આદિવાસીઓની મરણને ઉજવવાની રીત વિશે જણાવો.

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યમાં સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) રાતો ચોપડો ફાડી નાખવા પાછળ લેખકનું મનોમંથન જણાવો.

(2) મનીષાનું પાત્ર ચિત્રણ 'ભૂલી ગયા પછી' કૃતિના આધારે કરો.

(3) ગાંધીજીનો શ્રીમદ્ સાથેનો આધ્યાત્મિક સંબંધ સમજાવો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) કર્તા
(1) હું એવો ગુજરાતી	(અ) પદ
(2) વૈષ્ણવજન	(બ) સૉનેટ

(3) દીકરી (ક) ગીત
(4) શિકારીને (ડ) ગઝલ
(ઈ) ઊર્મિકાવ્ય

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) કવિ ઢોચકીમાં છાશ પાછી રેડી દેવાનું ________ ને કહે છે. (પત્નીને, ખેડૂત મિત્રને, માતાને)

(2) 'વતનથી વિદાય થતાં' કાવ્યમાં કવિનો ________ પ્રત્યેનો પ્રેમ પ્રગટ થાય છે. (માતા, વતન, પ્રાણી)

(3) સૂર ________ થી વિખૂટો પડી ગયો છે. (કૃષ્ણથી, વાંસળીથી, રાધાથી)

(4) વૈષ્ણવજન સંસારમાં ________ ને વંદન કરે છે. (માતાને, સાધુને, સહુને)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્યમાં કવિ શું કરવાનું કહે છે ?
(2) હૈયું ઉઝરતા શું ફૂટી નીકળે છે ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) 'જેને જાગી ગયો તૂરિયાનો તાર રે' એટલે શું ?
(2) 'વ્હેણના પાણી ઝીલાનારું તે સાગર છે વા કૂપ' આ પંક્તિ દ્વારા કવિ શું કહેવા માંગે છે ?
(3) 'ઉછરે છે રોજ કાયમથી ફડકમાં દીકરી' એમ કવિ શા માટે કહે છે?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) માધવને મેળવવા માટેની સૂરની તીવ્ર ઉત્કંઠા તમારા શબ્દોમાં લખો.
(2) સારસીના ઊડી જવાથી કવિ ઉપર થયેલી અસર તમારા શબ્દોમાં લખો.
(3) પ્રથમ મુક્તકમાં કવિ કઈ વાતની ચેતવણી આપે છે તે વિસ્તારથી સમજાવો.

વિભાગ - C

(વ્યાકરણ વિભાગ)

માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)
પરિક્ષા (પરીક્ષા, પરીકશા, પરિકષા)
દિકરી (દિકરિ, દીકરી, દીકરિ)

(2) 'પરમ + અર્થ' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)
(પરમર્થ, પામર્થ, પરમાર્થ)

(3) 'ગંગાસતી' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)
(કર્મધારય, ઉપપદ, તત્પુરુષ)

(4) જોડણીભેદે અર્થભેદ શોધીને લખો. (1)
(1) પાણિ - (હાથ, જળ, હાથી)
(2) પાણી - (હાથ, હાથી, જળ)

(5) "મારા દીકરાને રેસના ઘોડાની જેમ દોડાવે છે.- વાક્યમાંના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (1)
(વ્યતિરેક, ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા)

(6) 'નિર્મળ' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે. (1)
(પૂર્વ પ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (1)
મહેમાન (યજમાન, અતિથિ, આદર)
બગીચો (ઉદ્યાન, મેદાન, ફૂલ -છોડ)

(8) 'સંજય' સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)
(ક્રિયાવાચક, વ્યક્તિવાચક, દ્રવ્યવાચક)

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. (1)
એકના બે ન થવું

(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)
નહિ ઘરના કે નહિ ઘાટના.

(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)
રૂવાડાં ઊભા કરી દે તેવું

(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)
સંમતિ

(13) કર્તરિવાક્ય બનાવો. (1)
ચીનના લોકો વડે ડોક્ટરને સજા કરવામાં આવી.

(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. (1)
ભાળવું

(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)
મારા દીકરાને રેસના ઘોડાની જેમ દોડાવે છે.

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)
દર્દીઓને કાને આજકાલ બે શબ્દો અચૂક પડે છે 'વાઈરલ ઈન્ફેકશન

(17) 'ઉત્કૃષ્ટ' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)
અંકિતને એનું શૈશવ આપો.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખવો. (1)
સાંભળી શિયાળ બોલ્યું, દાખે દલપતરામ,
અન્યનું તો એક વાંકું, આપના અઢાર છે.

(20) દોહરો છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(લેખન વિભાગ)

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. (4)
પૈસા ને વળી પદવીનો, વિશેષ શો વિશ્વાસ,
રાવણ કેરી સિદ્ધિ પણ, પળમાં પામી નાશ.
અથવા
ઊગે કમળ પંકમાં તદપિ દેવ શિરે ચડે,
નહિ કુળથી કિન્તુ મૂલ્ય મૂલવાય ગુણો વડે.

(બ) 5 મી જૂન પર્યાવરણ દિવસ અંતર્ગત તમારી શાળામાં યોજાયેલ વૃક્ષારોપણ અંગેનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (4)

'પુસ્તક' આધુનિક માનવીને આનંદ આપનાર સાથી અને સૌથી શિષ્ટ સાધન છે. તેનો આનંદ અનેરો હોય છે. પુસ્તકની પ્રશસ્તિ કરીએ એટલી ઓછી. માણસને એની સાથે એવી મહોબ્બત છે કે પુસ્તક સાથે તે હસે છે, રડે છે, ઉદાસ થઈ જાય છે. આનંદ પામે છે. પુસ્તકની હાજરીમાં પોતાની જાત સાથે વાતો કરવા લાગે છે અને પોતાની જાતને ક્યારેક તો માત્ર પુસ્તક પાસે જ ખુલ્લી કરે છે. પુસ્તક માનવીને માટે દિલોજાન દોસ્ત છે. પુસ્તક એક વિસ્મયકારક વસ્તુ છે. તેને ભૌતિક શરીર હોય છે અને તેને આત્મા પણ હોય છે. વિચારો, લાગણીઓ, ધબકાર, જ્ઞાન, માહિતી કંઈ કેટલુંય સંયોજિત થઈને તેમાંથી પુસ્તક બને છે. તેની સાથે તમે વાતો કરી શકો છો, સફર કરી શકો છો. પુસ્તક એક જાદુઈ દીવો છે. દીવાની પાસે એકલા બેઠા હોઈએ અને સાથે પુસ્તક હોય એના જેવો આનંદ દુનિયામાં એકે નથી.

- મોહમ્મદ માંકડ

(ડ) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ પર આધારિત આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (8)

વસંત - વનમાં અને જનમાં

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - ભારતનો ઋતુક્રમ- વસંતનું માદક વાતાવરણ-વસંત અને માનવજીવન-વસંત એક અજોડ ઋતુ-ઉપસંહાર.

અથવા

દીકરી, ઘરની દીવડી

મુદ્દા : દીકરી પ્રત્યેનું સમાજનું વલણ-દીકરો અને દીકરીની પ્રકૃતિ-પિતાને વ્હાલી દીકરી - સ્ત્રીભ્રૂણ હત્યા અને સ્ત્રી પુરૂષ પ્રમાણમાં અસમતુલા-ચેતવણીની ઘંટી વાગી ચૂકી છે-જાગૃતિની જરૂર-ઉપસંહાર.

અથવા

માતૃભાષાનું મહત્વ :

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-ભાષા બોલીઓની વિવિધતા માતૃભાષા શીખવાનું પ્રથમ સોપાન-ભાષાનું વેપારીકરણ-શિક્ષણમાં માતૃભાષાનું મહત્વ-માતૃભાષાને અપાતું પ્રોત્સાહન-ઉપસંહાર.

PAPER-5

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) પાત્રો	(બ) કૃતિ
(1) સેમ્યુઅલ બટલર	(અ) ભૂલી ગયા પછી
(2) વેલજી	(બ) ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ
(3) સલોની	(ક) વાઈરસ ઈન્ફેક્શન
(4) દાસકાકા	(ડ) જન્મોત્સવ
	(ઈ) છત્રી

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) શ્રીમદ્ રાજચંદ્રનું જન્મ સમયનું નામ ________ હતું. (ધર્મનંદન, લક્ષ્મીનંદન, રાજકુમાર)

(2) લાલ કિનખાબના પડદા પાછળ ________ ની તૈયારીઓ થઈ ચૂકી હતી. (નાટક, સંગીત, કૃષ્ણ જન્મ)

(3) મનીષાના પપ્પા બસ સ્ટેન્ડ ઉપર ________ નો શેર બોલ્યા. (ઈકબાલ, ઘાયલ, ગની દહીંવાલા)

(4) ________ થી તાણમાં ઘટાડો થાય છે. (સત્સંગ, ભજનાનંદ, નૃત્ય)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) અંકિતે તેની નાની બહેનનું લાડથી કયું નામ પાડ્યું હતું ?

(2) આંબા પટેલની ઘોડીની ચાલ કેવી હતી ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) લેખક શા માટે પોતાને ટચૂકડા બુભુક્ષુ સાથે સરખાવે છે ?

(2) ખોભણમાં પગ લપસ્યો છતાં લેખક કેવી રીતે બચ્યાં ?

(3) આંબા પટેલે વછેરીને ઉછેરવા શું કર્યુ હતું ?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ બાર વાક્યમાં સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) 'રેસનો ઘોડો' વાર્તાના આધારે બાળકના ઘડતરમાં અડચણરૂપ બનતા પરિબળોની ચર્ચા કરો.

(2) છત્રી ન ખોવાય એ માટે લેખકને કેવી કેવી સલાહો મળી હતી ?

(3) નવજાત બાળકની કરુણતા તમારા શબ્દોમાં આલેખો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) કર્તા
(1) બોલીએ ના કાંઈ	(અ) ગની દહીંવાલા
(2) એક બપોરે	(બ) રઈશ મણિયાર
(3) દિવસો જુદાઈના જાય છે	(ક) જયંત પાઠક
(4) મુક્તક	(ડ) રાજેન્દ્ર શાહ
	(ઈ) રાવજી પટેલ

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) જુદાઈના દિવસો ________ સુધી લઈ જશે. (વિરહ, મિલન, દુઃખ)

(2) શીલવંત સાધુના ચિત્તની વૃત્તિ ________ હોય છે. (સ્વચ્છ, શંકાશીલ, નિર્મળ)

(3) વહેણના પાણીને ________ ઝીલે છે. (કૂવો, સાગર, હૃદય)

(4) કાવ્યનાયિકાનો વીર ________ પાઘડી પહેરે છે. (નવરંગી, સપ્તરંગી, પચરંગી)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) કવિ કયાં વૃક્ષ નીચે બેઠા હતાં ?

(2) સ્વજન સુધી કોણ લઈ જશે ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) કાવ્યનાયિકા સખીને પોતાના પતિ વિશે શું કહે છે ?

(2) 'કવિના પગ આગળ જવા માંડ માંડ ઊપડે છે.' સમજાવો.

(3) સૃષ્ટિનું સૌદર્ય કવિને ક્યાં ક્યાં જોવા મળે છે ?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આઠ-દસ લીટીમાં સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) 'હું એવો ગુજરાતી' કાવ્યમાં કવિએ ગુજરાતના મહિમા ગાન માટે પ્રયોજેલા વિવિધ સંદર્ભો સ્પષ્ટ કરો.

(2) શીલવંત સાધુ તમે કોને કહેશો તે કાવ્યને આધારે જણાવો.

(3) 'એક બપોરે' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - C

(વ્યાકરણ વિભાગ)

માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)

વીભાવરી (વિભાવરી, વિભાવરિ, વિભવરી)

પરીસ્થિતિ (પરીસ્થીતિ, પરિસ્થિતિ, પરીસ્થીતી)

(2) 'રામ + આયન' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)

(રામાયણ, રમાયણ, રમાયન)

(3) 'બાળકથા' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)

(કર્મધારય, મધ્યમપદલોપી, તત્પુરુષ)

(4) જોડણીભેદે અર્થભેદ શોધીને લખો. (૧)

(1) દીન - (દિવસ, રાત, રંક)

(2) દિન - (ગરીબ, રંક, દિવસ)

(5) 'ડાકણ તો ભૂખ છે'- વાક્યમાંના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (1)

(ઉપમા, રૂપક, વ્યતિરેક)

(6) શબ્દમાં 'કુરિવાજ' કયો પ્રત્યય રહેલો છે. (1)

(પૂર્વ પ્રત્યય, પર પ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (1)

મયંક (ચંદ્ર, રાત્રિ, છોકરો)

ઋણ (ભાર, આભાર, કરજ)

(8) ચા-પાણી સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)

(સમૂહવાચક, ક્રિયાવાચક, દ્રવ્યવાચક)

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. (1)

મન ભાંગી પડવું

(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)

બાવાના બેય બગડ્યા

(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)

મરણ પાછળ રોવું, કૂટવું અથવા લૌકિક ક્રિયા

(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)

જુદાઈ

(13) કર્મણિ વાક્ય બનાવો. (1)

અમે અનેક હિમનદીઓ ઓળંગતા હતા.

(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. (1)

નેહ

(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

કાયર માણસ બહાદુર થઈ શકે છે.

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

રાજકોટમાં તેમણે શરીરનો ત્યાગ કર્યો.

(17) 'મુઠ્ઠી' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)

મોટી દીકરીએ ચોખા દળ્યા.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો. (1)

કાળી ધોળી રાતી ગાય, પીએ પાણી ચરવા જાય,
ચાર પગોને આંચળ ચાર, પૂંછડીએ ઉડાડે વાય.

(20) શિખરિણી છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(લેખન વિભાગ)

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. (4)

ઊંચીનીચી ફર્યા કરે, જીવનની ઘટમાળ,
ભરતી તેની ઓટ છે, ઓટ પછી જુવાળ.

અથવા

સોબત કરતા શ્વાનની બે બાજુનું દુઃખ,
ખીજ્યું કરડે પિંડીએ રીઝ્યું ચાટે મુખ.

(બ) તમારી શાળામાં યોજાયેલ 'શિક્ષક દિન' ની ઉજવણીનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (4)

"લોકો મારું કામ જુએ કે ન જુએ, તેની કદર કરે કે ન કરે, મને શાબાશી આપે કે ન આપે, તોયે હું સંપૂર્ણ નિષ્ઠાથી અને મારી શક્તિના ઉચ્ચતમ ધોરણ મુજબ મારું એ કામ કરતો રહીશ. પરીક્ષા હોય કે ન હોય તોયે હું સરખી રીતે વાંચીશ, કસોટીના ગુણ છેલ્લા પરિણામ માટે ગણાય કે ન ગણાય તોયે હું સરખી કાળજીથી લખીશ, ક્રિકેટમેચ ટ્રોફી માટેની હોય કે ખાલી 'મૈત્રી રમત' હોય તોયે હું

સરખા ઉત્સાહથી રમીશ, સ્થૂળ વળતરની આશા નહિ, પણ મારા લાયક કામ કર્યાનો આત્મસંતોષ એ મારું પ્રેરકબળ હશે, મનના આ વલણને કલાકારો 'કલા ખાતર કલા' કહે છે. પણ છે તો જુદી જુદી પરિભાષામાં એક જ સિદ્ધાંતના ભાષાંતર. કામને અર્થે જ કરેલું ઉત્તમ કોટિનું કામ. પૂજામાં દેવમૂર્તિને ચોખા ચડાવાય છે. ચોખાના દાણા અક્ષત હોવા ઘટે. એ સારા દાણા ભેગો એક તૂટેલો હોય તો 'ચાલશે' એમ માને તે સાચો પૂજારી નથી.

- ફાધર વાલેસ

(ડ) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ આધારિત આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (4)

મારો પ્રિય તહેવાર

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - આપણા તહેવારો નવરાત્રિનું ધાર્મિક મહત્વ-નવરાત્રિની ઉજવણી - તહેવાર પ્રિય હોવાનું કારણ-ઉપસંહાર

અથવા

નદી તટે સંધ્યા

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - નદી કિનારાનું પ્રાકૃતિક સૌંદર્ય અને માનવી પર તેની અસર - ઉપસંહાર

અથવા

ભ્રષ્ટાચાર-રાષ્ટ્રવ્યાપી કેન્સર

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - ભ્રષ્ટાચારનો જન્મ - વિવિધ ક્ષેત્રમાં ભ્રષ્ટાચાર-ભ્રષ્ટાચારના કારણો-ભ્રષ્ટાચાર દૂષિત સમાજનો અરીસો-ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી અભિયાન - ઉપસંહાર.

PAPER-6

વિભાગ - A

(ગદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) કર્તા
(1) ડાંગવનો અને..	(અ) ચંદ્રકાન્ત પંડ્યા
(2) ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ	(બ) મહેન્દ્રસિંહ પરમાર
(3) જન્મોત્સવ	(ક) મોહનલાલ પટેલ
(4) ગતિભંગ	(ડ) સુરેશ જોષી
	(ઈ) વર્ષા અડાલજા

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) 'છત્રી' પાઠ રતિલાલ બોરીસાગરના ________ સંગ્રહમાંથી લેવામાં આવ્યો છે. (મરક મરક, ૐહાસ્યમ, એન્જયોગ્રાફી)

(2) અંકલેશ્વરને મિત્રો મજાકમાં ________ કહેતા. (ઔદ્યોગિક મથક, દુર્ગંધેશ્વર, ગંદકેશ્વર)

(3) શાહુકારનો ________ જૂઠું થોડું વાંચે ? (છોકરો, ચોપડો, વંશજ)

(4) 'ઘોડીની સ્વામી ભક્તિ' એ ________ (પ્રદેશ) ની લોકકથા છે ? (ગોહિલવાડ, કાઠિયાવાડ, ઢાલગરવાડ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) ૨૦૧૫ નો સર્વોચ્ચ 'જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર' કયા ગુજરાતી લેખકને એનાયત થયો છે ?

(2) ગુણવંત શાહનો જન્મ કયા શહેરમાં થયો હતો ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) લેખક હૃદય રોગના હુમલા વિશે શું જણાવે છે ?

(2) 'ડાંગવનો અને..'પાઠના લેખકની મુસાફરી કઈ રીતે યાત્રા બની રહેતી ?

(3) જીવલો દાનતનો શુદ્ધ હતો એમ તમે શા પરથી કહી શકો ?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (6)

(1) 'રેસનો ઘોડો' શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

(2) પુત્રી ખોયાની માતા-પિતાની વેદના "ગતિભંગ" પાઠના આધારે તમારા શબ્દોમાં વ્યક્ત કરો.

(3) આંબા પટેલનું પાત્રાલેખન કરો.

વિભાગ - B

(પદ્ય વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (4)

(અ) કૃતિ	(બ) સાહિત્ય પ્રકાર
(1) બોલીએ ના કાંઈ	(અ) પદ
(2) માધવને દીઠો છે ક્યાંય ?	(બ) સૉનેટ
(3) શીલવંત સાધુને	(ક) ગીત
(4) વતનથી વિદાય થતાં	(ડ) ઊર્મિગીત
	(ઈ) ભજન

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(1) કવિ અશોક ચાવડાનું ઉપનામ ________ છે. (બેદિલ, સ્વપ્નસ્થ, દિલાવર)

(2) ભારતમાતાએ ગુજરાત પર ________ નો વિસ્તાર કર્યો. (આશિષ, રાષ્ટ્રીયતા, ધર્મ)

(3) સમગ્ર વિશ્વ ________ નો આશ્રમ છે. (પંખીઓ, સંતો, જીવમાત્ર)

(4) ________ બનવું દુર્લભ છે. (કુલદીપક, દેશદીપક, જગદીપક)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (2)

(1) મોહમાયા કોને સ્પર્શી શક્તિ નથી ?

(2) રાતરાણી શેનાથી ન્હાય છે ?

(ડ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) (4)

(1) વાંસળીનો સૂર કદંબ તેમજ ધૂળ પાસે શા માટે જાય છે ?

(2) વ્યક્તિના શ્વાસોમાં અને પ્રાણોમાં શું રહેલું છે ?

(3) મુરલી ઠાકુરને આંગણું મોટું શા માટે લાગે છે ?

(ઈ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

(કોઈપણ બે) (6)

(1) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્યમાં કવિ માણસને શો જીવનબોધ આપે છે ?

(2) વતનથી વિદાય થતાં કવિની વેદના તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

(3) 'દીકરી' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - C

(વ્યાકરણ વિભાગ)

માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (1)

પ્રસંશા (પ્રસંસા, પ્રશંશા, પ્રશંસા)

શીબીર (શિબિર, શિબીર, શીબિર)

(2) 'રવિ +ઈન્દ્ર' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (1)

(રવિન્દ્ર, રવીન્દ્ર, રવિઈન્દ્ર)

(3) 'ભયંકર' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (1)

(દ્વન્દ્વ, ઉપપદ, કર્મધારય)

(4) જોડણીભેદે અર્થભેદ શોધીને લખો. (1)

(1) ખાદ્ય - (ખભો, ખોટ, ખવાય એવું)

(2) ખાદ્ય - (ખવાય એવું, ખભો, ખોટ)

(5) 'એ બાપ દીકરાની જાણે અલગ દુનિયા છે'- વાક્યમાંના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (વ્યાજસ્તુતિ, ઉત્પ્રેક્ષા, ઉપમા) (1)

(6) 'ક્રૂરતા' શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે ? (1)

(પૂર્વ પ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)

(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (1)

સંધેવો (સંદેશો, વિગત, હકીકત)

માવજત (સારસંભાળ, માવતર, ધ્યાન)

(8) 'સૂર્ય' સંજ્ઞાનો સાચો પ્રકાર લખો. (1)

(વ્યક્તિવાચક, જાતિવાચક, ભાવવાચક)

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.

(9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. (1)

હૈયું ઉઝરડાવું

(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. (1)

બોડીને તો વળી કાંહકી કેવી ?

(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (1)

ઊછળે નહિ, તાં વેગવાળી એવી ઘોડાની ચાલ

(12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. (1)

ગગન

(13) કર્તરિ વાક્ય બનાવો. (1)

જયવંતી શેઠાણી દ્વારા હાલરડું ઉપાડાયું.

(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ આપો. (1)

મસાણ

(15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

બાપુ શાહુકારીનો ધંધો કરતા

(16) નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. (1)

પત્રલેખકની શ્રદ્ધા ચોક્કસ વધુ પડતી હતી.

(17) 'ઔદ્યોગિક' શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો. (1)

(18) નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. (1)

શ્રીમદ્ રાજચંદ્રે રંગૂનમાં પણ ઝવેરાતની પેઢી ખોલી હતી.

(19) નીચેની પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો. (1)

નહીં નાથ, નહીં નાથ, ન જાણો કે સ્હવાર છે.,
આ બધું ઘોર અંધારું, હજી તો બહુ વાર છે.

(20) ચોપાઈ છંદનું બંધારણ જણાવો. (1)

વિભાગ - D

(લેખન વિભાગ)

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. (4)

કે હીન જન્મે નવ હીન માનવ;
કે હીન કર્મે કરી હીન માનવ.

અથવા

આવ નહીં, આદર નહીં, નહીં નયનોમાં નેહ ;
તે ઘર કદી ન જઈએ, કંચન વરસે મેહ.

(બ) તમારી શાળામાં યોજાયેલ પ્રજાસત્તાકદિનની ઉજવણીનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો. (4)

(ક) નીચે આપેલા ગદ્યખંડના આશરે ત્રીજા ભાગમા સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. (4)

કેટલીક વાર એવું બને કે સાચા દિલની પ્રાર્થનાનો ઉત્તર ન મળે એવું બને ત્યારે નિરાશ ન થવું. શ્રદ્ધા ગુમાવીશ નહિ. માનવું કે આપણી શ્રદ્ધાની કસોટી થઈ રહી છે. ભગવાન આપણા હૃદયને વધારે વિશુદ્ધ કરી રહ્યો હોય તેમાં વિલંબ તો થાય જ ને ? એવી સમજ નહિ રાખી હોય તો અધીર બનીને ભગવાન વિશે અભાવ જાગશે. ઊંચા માર્ગ પરથી સરી જવાશે. નિશ્ચય પીગળી જશે. માટે ધૈર્ય તો રાખવું જ પડે. કેટલીક વાર કોક પરીક્ષા થાય છે ત્યારે એમ ન સમજવું કે પરમેશ્વરનું કાળજું કઠણ થઈ ગયું છે. એમનાથી આપણી પ્રાર્થના સંભળાતી નથી. પ્રાર્થનાનો ઉત્તર ન મળે કે મોડો મળે એમાં અજંપો શો ? ભગવાન ફળ આપે ત્યારે એમનો આભાર માનવો એટલું તો સૌ કોઈ કરી શકે. પરંતુ એમને કરેલી પ્રાર્થના નિષ્ફળ જાય ત્યારે એમને કે પોતાના ભાગ્યને દોષ ન દેતાં ધીરજ રાખે તેવા

સાધકો જ આગળ વધી શકે છે.

(s) ગમે તે એક વિષય પર મુદ્દાઓ પર આધારિત આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (8)

વૃક્ષ ઉગાડો, પર્યાવરણ બચાવો.

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - વૃક્ષોની ઉપયોગિતા - વસ્તી વધારા સાથે ઊભા થયેલા પ્રદૂષણના પ્રશ્નો - પ્રદૂષણના પ્રશ્નોનો ઉકેલ - ઉપસંહાર

અથવા

કોરોના વાયરસ : એક વૈશ્વિક મહામારી

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-કોરોના એટલે શું ? કોરોનાનો ઉદ્ભવ - વિશ્વવ્યાપી અસર-કોરોનાને કારણે સર્જાયેલ મહામારી-સરકાર દ્વારા લેવાયેલ પગલાં-ઉપચાર-ઉપસંહાર

અથવા

પુસ્તકોની મૈત્રી

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-સારા પુસ્તકોનો જીવનમાં ફાળો-સારા પુસ્તકોથી થતા લાભ-નઠારાં પુસ્તકોના ગેરલાભ-ઉપસંહાર.

Ashadeep Group of Schools

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-10 : સંસ્કૃત

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ** કુલ ગુણ : 80

નોંધ: આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	22	22	19	13	04	80
ટકા	28	28	24	15	05	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	28	24
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	02	03	02
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	12	18	24
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-I)	02	03	06
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-II)	06	09	24
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	**46**	**61**	**80**

વિભાગ અનુસાર ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણ	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણ
1.	सं वदध्वम्	4	5
2.	यद्भविष्यो विनश्यति	4	5
3.	स्वस्थवृतं समाचर	4	6
4.	जनार्दनस्य पश्चिमः सन्देशः	4	4
5.	गुणवती कन्या	4	6
6.	काष्ठखण्डः	4	5
7.	सुभाषितकुसुमानि	4	4
8.	साक्षिभूतः मनुष्यः	5	10
9.	चक्षुष्मान् अन्ध एव	4	6
10.	त्वमेका भवानि	4	5
11.	यस्य जननं तस्य मरणम्	4	5
12.	कलिकालसर्वज्ञो हेमचन्द्रः	4	5

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણ	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણ
13.	गीतामृतम्	4	6
14.	क इदं दुष्करं कुर्यात्	4	4
15.	जयः पराजयो वा	3	3
16.	अद्‌भुतं युद्धम्	4	6
17.	स्वाभाविकं सादृश्यम्	4	5
18.	मुक्तानि मुक्तकानि	1	2
19.	सत्यं मयूरः	4	8
20.	तथैव तिष्ठति	3	3
	अपठितम्	4	4
	કુલ ગુણ	**80**	**107**

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-10 : સંસ્કૃત

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક **પ્રશ્નપત્રનું માળખું** **કુલ ગુણ : 80**

સૂચનાઓ :
(1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમ 1 થી 61 છે.
(3) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

Instruction :
(1) There are five sections in this question paper.
(2) There are 1 to 61 questions.
(3) Marks are indicated at the right side of the question Paper.
(4) Begin new section from the new page.

विभाग-A (गद्य विभाग)

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य संस्कृतभाषायाम्/आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (कोऽपि एकः)** **[4]**

  (નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) (કોઈપણ એક)

  (Translate the following passage.) (Any One)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 1, 2

  (ગદ્યપાઠોમાંથી બે ગદ્યખંડો અનુવાદ માટે પૂછવા.)

- **अधोदत्तानां संस्कृत-प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कौ अपि द्वौ)** **[2]**

  (નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર વિકલ્પમાંથી સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)

  (Choose Answer the following Sanskrit questions in Sanskrit). (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 3, 4, 5

  (આ પ્રશ્નો ફક્ત ગદ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવા.)

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायां / आङ्ग्लभाषायां लिखत । (कौ अपि द्वौ)** **[4]**

  (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) (કોઈપણ બે)

  (Answer the following questions in English.) (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 6, 7, 8

  (આ પ્રશ્નો ફક્ત ગદ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવા.)

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणीं लिखत । (कोऽपि एकः)** **[2]**

  (નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

  (Write short note on the following.) (Any One)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 9,10

  (આ સંક્ષેપ નોંધ ગદ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવી)

11. **अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत ।** **[4]**

  (નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.)

  (Read the paragraph carefully and write answer in Sanskrit.)

  (ગદ્યપાઠોમાંથી જ આ ગદ્યખંડ પૂછવો. તેમાં નીચે ચાર પ્રશ્નો મૂકવા.)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

विभाग-B (पद्य विभाग)

- **अधोदत्तस्य पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (कोऽपि एकः)** [4]

  (નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) (કોઈપણ એક)

  Translate the following passage into English. (Any One)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 12, 13

  (પદ્ય પાઠોમાંથી બે પંક્તિઓવાળા બે શ્લોકો અથવા ચાર પંક્તિવાળો એક શ્લોક અનુવાદ કરવા માટે પૂછવો.)

- **अधोदत्तानां संस्कृतप्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कौ अपि द्वौ)** [2]

  (નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર વિકલ્પોમાંથી સંસ્કૃતમાં લખો.) (કોઈપણ બે)

  (Choose Answer the following Sanskrit questions in Sanskrit). (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 14, 15, 16

  (આ પ્રશ્નો ફક્ત પદ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવા.)

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायां / आङ्ग्लभाषायां लिखत । (केऽपि त्रयः)** [6]

  (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) (કોઈપણ ત્રણ)

  Write the following answers in English. (Any Three)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 17, 18, 19, 20

  (આ પ્રશ્નો ફક્ત પદ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવા.)

- **श्लोकपूर्तिं कुरुत । (कौ अपि द्वौ)** [04]

  (શ્લોક પૂર્તિ કરો.) (કોઈપણ બે)

  (Complete the verses.) (Any Two).

  પ્રશ્નક્રમાંક : 21, 22, 23

  (પદ્યપાઠોના સ્વાધ્યાયમાં શ્લોકપૂર્તિ માટે આપવામાં આવેલા શ્લોકો જ શ્લોકપૂર્તિ માટે પૂછવા. અન્ય નહીં.)

विभाग-C (नाट्य विभाग)

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जराषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (कोऽपि एकः)** [4]

  (નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) (કોઈપણ એક)

  (Translate the following dialogues into English.) (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 24, 25

  (નાટ્યપાઠોમાંથી ત્રણ નાટ્યખંડો અનુવાદ માટે પૂછવા.)

- **अधोदत्तं वाक्यं कः वदति इति लिखत । (कौ अपि द्वौ)** [2]

  (નીચે આપેલાં વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો.) (કોઈપણ બે))

  (State Who says the Whom.) (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 26, 27, 28

  (જોડકાં સ્વરૂપે વિભાગ 'अ' માં વાક્ય અને વિભાગ 'ब' માં વક્તાનું નામ લખી વાક્ય-વક્તા જોડવા પૂછવું.)

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायां / आङ्ग्लभाषायां लिखत । (कौ अपि द्वौ)** [4]

  (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) (કોઈપણ બે)

  (Answer the following questions in English.) (Any Two)

  પ્રશ્નક્રમાંક : 29, 30, 31

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

48. प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [1]
(સંખ્યા વિશેષણયુક્ત પદના ઉપયોગવાળી ખાલી જગ્યા પૂછવી)

49. रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [1]
(રેખાંકિત પદમાં રહેલા સંબંધક ભૂતકૃદંત, હેત્વર્થકૃદંત, કર્મણિ ભૂતકૃદંત, કર્તરિ ભૂતકૃદંત અને વિધ્યર્થ કૃદંતમાંથી કોઈ પણ કૃદતનો પ્રકાર પૂછવો. જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

50. अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [1]
(સંધિ છોડવા માટેનો એક પ્રશ્ન પૂછવો. જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

51. अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [1]
(સંધિ જોડવા માટેનો એક પ્રશ્ન પૂછવો. જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

- **अधोदत्तयोः सामासिकपदयोः समासप्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत ।** **[2]**
प्रश्न ક્રમાંક : 52 અને 53
(બંનેય પ્રશ્નોમાં સામાસિક પદો જ મૂકવાં. તેમનો પ્રકાર ઓળખાવવાનો છે જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

विभाग–E संयुक्त विभाग

54. **अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत ।** [4]
(નીચે આપેલાં વાક્યો કથાનકક્રમ અનુસાર ગોઠવો.)
(Arrange the sentence according to sequence of the story.)
(ઘટનાક્રમને ધ્યાનમાં રાખીને ગદ્યખંડોમાંથી A, B, C, અને D એવા ચાર વાક્યો મૂકવાં.)

55. **अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत ।** **[4]**
(નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.)
(Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.)
(વિદ્યાર્થીઓની વયકક્ષાને ધ્યાનમાં રાખીને ધોરણ-10ના પાઠ્યપુસ્તક સિવાયનો સંસ્કૃત ગદ્યખંડ મૂકવો. ગદ્યખંડ નીચે સંસ્કૃતમાં ચાર પ્રશ્નો મૂકવા.)

- **कर्ता–कृतीनां योग्य मेलनं कुरुत । (कौ अपि द्वौ)** **[2]**
(કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.) (કોઈપણ બે)
(Match the following with author and their books.) (Any Two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 56, 57, 58
(ગદ્ય, પદ્ય અને નાટ્ય પાઠોના કર્તા અને કૃતિઓને યોગ્ય રીતે જોડવા માટેના પ્રશ્ન પૂછવા. 'अ' વિભાગમાં કર્તા અને 'ब' વિભાગમાં મૂળ કૃતિનું કે પાઠનું નામ લખવું.)

- **रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत । (कनि अपि त्रीणि)** **[3]**
(રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરીને ગદ્યખંડ ફરીથી લખો.) (કોઈપણ ત્રણ)
(Correct the underlined words and rewrite the paragraph.) (Any three)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 59
(અનુનાસિક, અનુસ્વાર લેખનને ધ્યાનમાં રાખીને ગદ્યપાઠોમાંથી જ ગદ્યખંડ પૂછવો. રેખાંકિત શબ્દો ચાર પૂછવા.)

- **अधोदत्तस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत ।। (कोऽपि एकः)** **[3]**
(નીચે આપેલા શ્લોકનો અનુવાદ કરીને અર્થવિસ્તાર કરો.) (કોઈપણ એક)
(Translate the following verses and expand the idea.) (Any One)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 60, 61
(પદ્યપાઠોના સ્વાધ્યાયમાં આપેલા શ્લોકો જ અર્થવિસ્તાર માટે પૂછવા. અન્ય નહીં.)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

(આ પ્રશ્નો ફક્ત નાટ્યપાઠોમાંથી જ પૂછવા.)

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणीं लिखत ।(कौ अपि द्वौ)** **[4]**

(નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.) (કોઈપણ બે)
(Write short note for the following.) (Any Two)
પ્રશ્નક્રમાંક : 32, 33, 34
(આ ટિપ્પણી ફક્ત નાટ્યપાઠોના આધારે પૂછવી.)

- **कोष्ठगतानि पदानि प्रयुज्य वाक्ये रचयत ।(कौ-अपि द्वौ)** **[2]**

(કૌંસમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો.) (કોઈપણ બે)
(Make sentence using words given in the brackets.) (Any Two)
પ્રશ્નક્રમાંક : 35, 36, 37
(આ વાક્યો નાટ્યખંડમાંથી જ પૂછવાં.)

विभाग-D व्याकरण विभाग

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां सूचनानुसारम् उत्तराणि लिखत ।**

(નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.)
(Answer the following questions according to instruction given.)

38. ' ' शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [1]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

39 ' ' शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [1]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

40. अधोदत्तेभ्य क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य रुपं चित्वा लिखत । [1]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

41. अधोदत्तेभ्य क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य रूपं चित्वा लिखत । [1]
(સામાન્ય ભવિષ્યકાળનાં કોઈપણ પુરૂષ અને વચનનાં ક્રિયાપદો શોધવા માટે પૂછવાં.)

42. अधोदत्तेभ्य क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थ-अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य/द्विचनस्य/बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [1]
(અન્ય પુરુષનાં જ ક્રિયાપદો પૂછવાં.)

43. अधोदत्तेभ्य क्रियापदेभ्यः विध्यर्थ अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य/द्विचनस्य/बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [1]
(અન્ય પુરુષનાં જ ક્રિયાપદો પૂછવાં.)

44. अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्धं वाक्यं चित्वा लिखत । [1]
(અન્ય પુરુષનું જ ક્રિયાપદ પૂછવું. જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

45. अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः ....विभक्तेः .... वचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [1]
(अ કારાન્ત પુલ્લિંગ અને अ કારાન્ત નપુંસકલિંગના પ્રથમાથી સપ્તમી વિભક્તિ સુધીનાં નામપદોનો પરિચય આપવા માટે પૂછવાં.)

46. अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः .... विभक्तेः .... वचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [1]
(आ કારાન્ત, इ કારાન્ત સ્ત્રીલિંગનાં પ્રથમાથી સપ્તમી વિભક્તિ સુધીનાં નામપદોનો પરિચય આપવા માટે પૂછવાં.)

47. उपपदविभक्तेः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [1]
(ઉપપદ વિભક્તિના પ્રયોગોવાળી ખાલી જગ્યા પૂછવી.)

STD. : 10 संस्कृत

PAPER-1

SECTION - A

સૂચનાઓ :
(1) આ પશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.
(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एक:)** (04)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) अथ तयो: निश्चयं ज्ञात्वा अनागतविधाता निष्क्रान्त: सह परिजनेन। द्वौ इमो तत्रैव जलाशये स्थितौ। अपरेद्यु: धीवरै: आगत्य जलाशये जालं क्षिप्तम्। जालेन बद्ध: प्रत्युत्पन्नमति मृतवद् आत्मनं संदर्श्य स्थित:। ततो जालाद् अपसारित: .यथाशक्ति उत्प्लुत्य गम्भीरं नीरं प्रविष्ट:। यद्भविष्य: धीवरै: प्राप्त: व्यापादित: च। अत: एवोक्तम् -

अनागतविधाता च प्रत्युत्पन्नमतिस्तथा।
द्वावेतौ सुखमेधेते यद्भविष्यो विनश्यति॥

अथवा

(2) समाजेषु समाशेषु समवायेषु चास्यताम् इत्युक्ते नैव कृशा: कृशै: सहासते, न पाडण्व: पाण्डुभि:। येषामेव किञ्चिदर्थकृतमान्तर्यं तैरेव सहासते। अर्थात् सामाजिके व्यवहारे भोजनार्थं निमन्त्रिता: जना: आकारत: प्रकारतश्च भिन्ना: भिन्ना: भवन्ति। परन्तु यदा तेषां भोजनविधौ प्रवृत्ति: भवति, तदा ते स्वकीयम् आन्तरिकं समानत्वं पश्यन्त: परस्परं निकटासना: भवन्ति।

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:)** (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) भोजस्य कीर्ति केन आसीत् ?
(क) भोजव्याकरणेन (ख) दयाभावेन
(ग) न्यायेन (घ) भोजसाहित्येन

(4) वयं सर्वे मानवा: कीदृशा: इव स्म: ?
(क) जलम् (ख) नदी इव
(ग) विघ्नाइव (घ) काष्ठखण्डा इव

(5) केन रूपेण पदार्था: परस्परं भिन्ना प्रतीयन्ते ?
(क) आकारेण (ख) सतारूपेण
(ग) मूल्येन (ग) प्रदेश रूपेण

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) અજાણ્યા પુરુષના પુત્રની શી દશા થઈ હતી ?
(7) વિત્તદાસે કૂટનાથને બીજીવાર પાત્રો શા માટે આપ્યાં?
(8) પ્રત્યુત્પન્નમતિએ અન્ય જળાશયમાં જવાનું કેમ માંડી વાળ્યું ?

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कस्यपि एकस्य)** (2)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) आवर्तपात નામનું વિઘ્ન સમજાવો.
(10) ક્રોધની શારીરિક અસરો.

- **(11) अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित।** (4)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

तत: स प्रभूतं विचार्य वस्त्रान्ते पिनद्धशालि: दारग्रहणाय विविधान् देशान् अभ्रमत्। एकदा स कावेरीतीरपत्तने समागत:। अत्र स: कूपे विरलभूषणां कुमारिमेकाम् अपश्यत्। तस्यां रूपसम्पदाभिभूत: सोऽचिन्तयत्- आकृष्टं मे हृदयम् अस्याम्। तदेतां परीक्ष्य विवाहप्रस्तावं कृत्वा, सत्याम् सम्मतौ उद्वहामि। स तां निकषां संगत्य सविनयम् आह-अस्ति ते कौशलं शालिप्रस्थेन अनेन सम्पन्नमाहारं मां भोजयितुम् ?

प्रश्न: (A) शक्तिकुमार: (स:) किमर्थं देशान् अभ्रमत् ?
(B) स: कुत्र समागत: ?
(C) कूपे कीदृशीम् कुमारीकाम् अपश्यत् ?
(D) शक्तिकुमार: किम् अचिन्तयत् ?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यपि एकस्य)** (4)
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) बाल उतिष्ठ शय्यात: स्वस्थवृत्तं समाचर।
स्मर जगद्विधातारं तत: शुद्धं जलं पिब॥
(B) शतं पदानि निष्क्रम्य शौचार्थं गच्छ सत्वरम्।
फेनिलेन करौ कृत्वा शुद्धौ व्यायाममाचर॥

(13) न ततो न माता न बन्धुर्न दाता
न पुत्रो न पुत्री न भृत्यो न भर्ता।
न जाया न विद्या न वृत्तिर्ममैव
गतिस्त्वं गतिस्त्वं त्वमेका भवानि।

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (कयोरपि द्वयो:)** (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) कस्य मूर्तिः पर्वगरचिता अस्ति ?
(क) कृष्णस्य (ख) रामस्य
(ग) शिवस्य (घ) विष्णोः

(15) सन्तः किं कृत्वा अन्यतरत् भजन्ते ?
(क) परीक्षा (ख) दृष्टवा
(ग) अनुभूय (घ) विचार्य

(16) कस्य मृत्युः ध्रुवः ?
(क) पदार्थस्य (ख) जातस्य
(ग) घनस्य (घ) आत्मनः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (4)**
(कोऽपि त्रयः)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) મધ્યમ પ્રકારના લોકો શાથી કાર્યને અધવચ્ચે જ છોડી દે છે ?
(18) કોઈપણ વ્યક્તિ બહુવ્રીહિ કેવી રીતે બની શકે છે ?
(19) ઋષિ બધા શા માટે શી આશા વ્યક્ત કરે છે ?
(20) 'अद्भूतं युद्धम्' પાઠમાં જટાયુ માટે કયા કયા વિશેષણોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે?

- **श्लोकपूर्ति कुरुत। (कयोरपि द्वयोः) (4)**
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) संगच्छध्वं .... उपासते ॥
(22) आपत्सु रामः .... भवाञ्जनेय ॥
(23) कर्मण्ये .... स्वकर्मणि ॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) **घटोत्कचः** – (प्रविश्य) अये अयम् अत्रभवान् धृतराष्ट्रः। अनार्यशतस्य उत्पादयिता। (उपसृत्य) पितामह। अभिवादये घटोत्क...। (इत्यर्धोक्ते) न न, अयम् अक्रमः। युधिष्ठिरादयश्च मे गुरवो भवन्तमभिवादयन्ति। पश्चात् घटोत्कचोऽहम् अभिवादये।
धृतराष्ट्रः – एहि एहि पुत्र।
घटोत्कचः – अहो कल्याण खलु अत्रभवान्। कल्याणानां प्रसूति पितामहमाह भगवान् चक्रायुधः।

(25) **सुनीतः** – तृतीयं कार्यं किमस्ति, यत् घटनायाः साक्षी मनुष्यः आचरेत् ?
पुनीतः – तृतीयं कार्यम् अस्ति बोधप्राप्तिः। मनुष्येण सदैव बोधप्राप्तये प्रयत्नः करणीयो भवति। यदा वयं कस्याश्चित् दुर्घटनायाः साक्षिणः भवामः तदा कर्तव्यं समाचरन्तः दुःखमनुभवन्तः तस्याः दुर्घटनाया किञ्चित् बोधमपि प्राप्तुम् अर्हामः। विना कारणं दुर्घटना न भवति। तव कस्यिचित् जनस्य त्रुटिः कारणं भवति। सा त्रुटि ज्ञातव्या।

- **अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

अ	ब
(26) अत्यादरः शङ्कनीयः।	– शाण्डिल्यः
(27) अहं पृष्ठतः प्रविशामि।	– शकुनि :
(28) जनार्दनस्य पश्चिम सन्देशः।	– चन्दनदासः
	– घटोत्कचः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायां लिखित। (कयोरपि द्वयोः) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) ચાણક્ય કઈ રીતે ચંદનદાસ પ્રત્યે અત્યાદર વ્યક્ત કરે છે?
(30) પઠનનો અર્થ કોણ ક્યારે સમજી શકે છે?
(31) દુર્ઘટનાના સાક્ષી કોણ કોણ બને છે ?

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (4)**
(कयोरपि द्वयोः)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) અભિમન્યુનું મૃત્યુ થતાં અર્જુને કરેલા વિલાપનું વર્ણન કરો.
(33) परिव्राजकः
(34) ચાણક્ય

- **कोष्ठागतपदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) આપણા ત્રણ કર્તવ્યો છે.
(अस्मद् त्रि कर्तव्य अस्)
(36) ઘટોત્કચ જર્નાદનનો સંદેશ લાવે છે.
(घटोत्कच जनार्दन सन्देश आ + नी + नय्))
(37) શેઠ તમારું સ્વાગત છે.
(श्रेष्ठि युष्मद् स्वागत)

SECTION - D

- **अथोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'शैलः' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
अद्रिः , शिलाः, अंशुः

(39) 'खादित' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
मोचितः, रक्षितः, गृहीतः

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
एधे, एधसे, एधते

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
कथयिष्यन्ते, कथयिष्यतः, कथयिष्यति

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

नृत्यन्तु, नृत्यतु, नृत्यताम्

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थ अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

सेवेत, सेवेयाताम्, सेवेरन्

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्ध वाक्यं चित्वा लिखत। (1)

(क) गङ्गातीरे एकः गुरुः शिष्येण सह वर्तमानः आसीत् स्म।

(ख) गङ्गातीरे एकः गुरुः शिष्येण सह वर्तमानः अस्ति स्म।

(ग) गङ्गातीरे एकः गुरुः शिष्येण सह वर्तमानः अस्मि स्म।

(45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः चतुर्थी विभक्ति एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

हंसयो, हंसेषु, हंसाय

(46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः पञ्चमी विभक्ते एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

क्रियाम्, क्रियायाः, क्रिया

(47) उपपद विभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

त्वं .... समं पाठशाला गच्छ। (मित्रैः, मित्रे, मित्रेभ्यः)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

सिद्धहेमव्याकरणे .....अध्यायाः सन्ति। (अष्टः, अष्टाभिः, अष्टासु)

(49) रेखांकित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

लोकोत्तराणां चेतांसि कः नु <u>विज्ञातुम्</u> अर्हति?

(हेत्वर्थकृदन्तम्, सम्बधकभूतकृदन्तम्, कर्माणिभूतकृदन्तम्)

(50) अधोदत्तस्यः सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अपवर्गप्रदास्तु

(अपवर्गप्रदः + अस्तु, अपवर्गप्रदा + अस्तु, अपवर्गप्रदा + तु)

(51) अधोदत्तस्यः सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अर्जुनः अपि

(अर्जुनापि, अजुनेऽपि, अर्जुनोऽपि)

- **अधोदतयोः सामासिकपदयोः समास प्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (2)**

(52) गुरुवचनम् (षष्ठी तत्पुरुष, समाहारद्वन्द्व, बहुव्रीहि)

(53) धवलकेशः (इतरेतर द्वन्द्व, बहुव्रीहि, कर्मधारय)

SECTION - E

- **(54) अधोदतानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत। (4)**
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) अस्य सरोवरस्य जलमपि एतस्मादेव कारणात् सगरमस्ति।

(2) अत्रत्यं जलं पीत्वा पीत्वा मदीया एषा स्थितिः सञ्जाता।

(3) तत्र विविधानि शास्त्राणि प्रयुक्तानि।

(4) विगतेषु कतिपयेषु मासेषु बहूनां देशानां परस्परं युद्धम् अभवत्।

- **(55) अधोदतं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

संस्कृत साहित्ये कालिदासः श्रेष्ठ कविः अस्ति। देव्याः प्रसादेन सः पण्डितः अभवत् इति कथा अस्ति। तस्मात् एव तस्य कालिदसः इतिनाम इति केचन वदन्ति। कालिदासः 'रघुवंशम्', 'कुमारसम्भवम्', 'मेघदूतम्' इति उत्तम काव्यानि रचितवान्। कालिदासः 'ऋतुसंहार', नामकं खण्डकाव्यं तथा 'मालविकाग्निमित्रम्', 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्', 'विक्रोर्वशीयम्' च इति त्रीणि नाटकानि अपि रचितवान्।

प्रश्ना : (1) संस्कृत साहित्ये कः श्रेष्ठः कविः अस्ति?

(2) कस्याः प्रसादेन सः पण्डितः अभवत्?

(3) कालिदासः कानि उत्तमकाव्यानि रचितवान्?

(4) कालिदासः कति नाटकानि रचितवान्? कानि च तानि?

- **कर्ता - कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत। (कोऽपि द्वयोः) (2)**
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો. (કોઈપણ બે)**

	'अ'	'ब'
(56)	दण्डी	(1) मृच्छकटिकम्
(57)	शूद्रकः	(2) दशकुमारचरितम्
(58)	पं. विष्णु शर्मा	(3) मालविकाग्निमित्रम्
		(4) पञ्चतन्त्रम्

- **रेखाकितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (3)**
(कान्यऽपि त्रीणि)
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) ते ते पदार्थाः यदा <u>क्रियायाम्</u> प्रयुक्ताः भवन्ति, तदा अस्य प्रतीतिः भवति। अस्य <u>सिद्धांतस्य</u> उपदेशः द्वार्विशतिशतवर्षेभ्यः <u>पुर्वं</u> आचार्येण <u>पतंजलिना</u> स्वकीये व्याकरणमहाभाष्ये कृतः।

- **अधोदतस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत। (कोऽपि एकः) (3)**
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) भगवन् किमुपादेयं गुरुवचनम्, हेमयपि च किमकार्यम्।
को गुरुरधिगततत्त्वः, शिष्यहितायोद्यतः सततम्॥

(61) यथा नयति कैलासं नगं गानसरस्वती।
तथा नयति कैलासं न गङ्गा न सरस्वती॥

PAPER-2

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.
(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एक:)** (04)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) धात्री काष्ठानि आनीतवती। तदनन्तरं सा तण्डूलान् असकृत् जलेन प्रक्षालितवती, उष्णीकृते जले च तान् प्रक्षिप्तवती। अल्पीयसा कालेनैव तण्डुला: सिद्धा: सञ्जाता:। तत: इन्धनानि जलेन शमयित्वा कृष्णाङ्गारानपि तदर्थिभ्य: प्रेषयित्वा यत् धनं लब्धं तेन धनेन शाकं धृतं दधि तैलं च क्रीतवती। तेन च सा विविधानि व्यञ्जनानि सम्पादितवती।

अथवा

(2) अर्जुन: वृत्तान्तमेतं श्रुत्वा पुरातनीयस्य महाभारताभिधस्य युद्धस्य परिणामं स्मृतिपथमानयति। स विचारयति यत् तदा बहूनां जनानां संहार: सञ्जात:, तेन च परिवारेषुआपदानां परम्परा प्रवर्तिता। परन्तु जलवायुभम्याकाशादयो महाभूतास्यथैव शुद्धा: आसन्। ते जीवानां कृते यथापूर्वम् उपयोगिन: एवासन्। सम्प्रति यदहं पश्यामि तत् अधिकं शोचनीयमस्ति। किमयम् अधुना प्रर्वर्तित: मानवस्य जय:, जय: अस्ति पराजयो वा ?

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:)** (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) धीवराणां वचनं कीदृशम् आसीत् ?
(अ) विषोपमम् (ब) अनलोपमम्
(क) कुलिशोपमम् (ड) कृतान्तोपमम्

(4) वितदास: धनिकोऽपि कीदृश: आसीत् ?
(अ) सन्तुष्ट: (ब) उदार:
(क) लुब्ध: (ड) असन्तुष्ट:

(5) कुपिता बुद्धि: किं न पश्यति ?
(अ) मार्गम् (ब) परदोषम्
(क) आलोकम् (ड) आत्मदोषम्

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) દુર્વાસાએ કોને શાપ આપ્યો ? શા માટે ?
(7) માલવિજયથી જયસિંહને શું શું પ્રાપ્ત થયું હતું ?
(8) સુખ મેળવવા માટે કોણ યોગ્ય નથી ?

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कस्यपि एकस्य)** (2)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) सिद्धहेमशब्दानुशासन
(10) કુટનાથની કુટિલતા

- **(11) अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्ननाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित।** (4)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

पुरा एकस्मिन् जलाशये अनागतविधाता, प्रत्युत्पन्नमति: यदभविष्यश्चेति त्रयो मत्स्या: वसन्ति स्म। अथ कदाचित् तं जलाशयं दृष्ट्वा धीवरै: उक्तम् – ''अहो बहुत्स्योऽयं ह्रद:। कदाचिद् अपि न अस्माभि: अन्वेषित:। तदद्य आहारवृत्ति: सञ्जाता। श्व: अत्रागम्य मत्स्यकुर्मादयो व्यापादयितव्या: इति निश्चय:।''

प्रश्न: (A) पुरा एकस्मिन् जलाशये के वसन्ति स्म ?
(B) धीवरै: किं दृष्टम् ?
(C) ह्रद: कीदृशम् आसीत् ?
(D) जलाशयं दृष्ट्वा धीवरा: किं निश्चयम् अकुर्वन् ?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यपि एकस्य)** (4)
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) विददार नखैरस्य तुण्डं पृष्ठेसमर्पयन्।
केशाश्चोत्पाटयामास नखपक्षमुखायुध: ॥
(B) ततौऽस्य सशरं चापं मुक्तामाणिविभूषितम्।
चरणाभ्यां महातेजा बभञ्ज पतगोत्तम: ॥

(13) पुराणमित्येव न साधु सर्वं
न चापि काव्यं नवमित्यवद्यम्।
सन्त: परीक्ष्यान्यतरद् भजन्ते
मूढ: परप्रत्ययनेयबुद्धि: ॥

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (कयोरपि द्वयो:)** (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) ज्ञानं क: लभते ?
(अ) भक्तिम् (ब) गुणयान्
(क) बुद्धिवान् (ड) धनवान्

(15) का नदी त्वरिता वहति ?
(अ) गङ्गा (ब) यमुना (क) सरस्वती (ड) नर्मदा

(16) पर्जन्य: कदा वर्षतु ?
(अ) ह्य: (ब) अद्य: (क) श्व: (ड) काले

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (कोऽपि त्रय:)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) 'स्वस्थवृत्तं समाचर' પદ્યના આધારે દિનચર્યાનું આલેખન કરો?

(18) ગુરુ કેવા હોવા જોઈએ?

(19) ઋષિ સૂર્ય પાસે શી યાચના કરે છે?

(20) સુજનની સુજનતાનું સ્વરૂપ સમજાવો.

- **श्लोकपूर्तिं कुरुत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) जातस्य हि .... शोचितुमर्हसि ॥

(22) अनाथो दरिद्रो .... त्वमेका भवानि ॥

(23) सर्वे भवन्तु .... भवेत् ॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य)** (4)
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) **चाणक्यः** – (स्वशिष्यं प्रति) वत्स, श्रेष्ठी चन्दनदासः अत्र आनेतव्यः।

शिष्यः – यदाज्ञापयति उपाध्यायः।

(इति निष्क्रम्य चन्दनदासेन सह पुनः प्रविश्य)

चन्दनदासः – (स्वगतम्) चाणक्यःयदा आह्वति तदा निर्दोषस्य अपि शङ्का वर्धते किं पुनः जातदोषस्य। अत एव मया अमात्यराक्षसस्य गृहजनोऽन्यत्र प्रेषितः। मम तावत् यद्भवति तद्भवतु नाम।

शिष्यः – भोः श्रेष्ठिन्।इतः इतः।

(25) **शाण्डिल्यः** – भो भगवन्।इदमुद्यानम्।

परिव्राजकः – प्रविश अग्रतः।

शाण्डिल्यः – भगवान् एव पुरतः प्रविशतु अहं पृष्ठतः प्रविशामि।

परिव्राजकः – किमर्थम्।

शाण्डिल्यः – पौराणिक्याः मम मातुः श्रुतम् अशोकपल्लवान्तर-निरुद्धो व्याघ्रः प्रतिवसति। तत् भगवानेव पुरतः प्रविशतु अहं पृष्ठतः प्रविशामि।

- **अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत।(कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

अ	ब
(26) अक्षान् विमुच्य भव बाणयोग्यः।	– पुनीतः
(27) प्रथमं कार्यम् अस्ति दुःखानुभूतिः।	– शकुनिः
(28) यदि मयूरः उद्घाटयामि अक्षिणी।	– घटोत्कचः
	– शाण्डिल्यः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखित। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) ઘટોત્કચ દુર્યોધનને રાક્ષસથી પણ વધારેક્રૂર શા માટે કહે છે?

(30) કયા મનુષ્યને પથ્થર સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે ? શા માટે ?

(31) ચાણક્યના મતાનુસાર નંદના અને ચંદ્રગુપ્તના રાજ્યમાં શો ફરક છે?

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) ઘટોત્કચનું પાત્રાલેખન

(33) દુર્ઘટનાના સાક્ષી બનેલા માણસનું બીજું કર્તવ્ય

(34) શાંડિલ્ય

- **कोष्ठगतपदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत।(कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) હું આભારી થયો છું.
(अस्मद् अनु + ग्रह अस्)

(36) શાંડિલ્ય! ડરવાની જરૂર નથી.
(शांण्डिल्य न भी (कर्मणि विध्यर्थकृदन्त))

(37) અમે દૂતને હણનારા નથી.
(अस्मद् दुतघातक न)

SECTION - D

- **अथोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'ह्रद' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

सरः , अगदः, नीरम्ः

(39) 'प्रभूतम्' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

भूरि, अल्पम्, सङ्कटम्

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

वर्तते, वर्तेते, वर्ते

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

लप्स्ये, लप्स्यते, लप्स्यन्ते

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

विद्यताम्, विद्यैताम्, विद्यन्ताम्

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थ अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

पठेताम्, पठेत्, पठेयुः

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्ध वाक्यं चित्वा लिखत। (1)

(क) खगाधिपः दश वामबाहून् व्यपाहरति स्म।

(ख) खगाधिपः दश वामबाहून् व्यपाहरतः स्म।

(ग) खगाधिपः दश वामबाहून् व्यपाहरत् स्म।

(45) अधोदत्तेभ्य: नामरूपेभ्य: चतुर्थी विभक्ति: एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

नगरात् नगराय, नगरस्य

(46) अधोदत्तेभ्य: नामरूपेभ्य: पंञ्चमी विभक्ते एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

मत्या, मते:, मत्यो:

(47) उपपद विभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

स................ निकषा संगत्य सविनयम् आह।

(तां, तासां, तस्या:)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

गमनमार्गे ..... विघ्ना: भवन्ति। (चत्वार:, चतस्र:, चत्वारि)

(49) रेखांकित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्य: चित्वा लिखत। (1)

आसनस्थेन एवं भवता <u>श्रोतव्य:</u> जनार्दनस्य सन्देश: ?

(हेत्वर्थ, कर्मणि, विध्यर्थ)

(50) अधोदत्तस्य: सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्य: विकल्पेभ्य: चित्वा लिखत। (1)

पित्रादेश:

(पित् + रादेश:, पितु: + आदेश:, पितृ + आदेश)

(51) अधोदत्तेस्य: सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्य: विकल्पेभ्य: चित्वा लिखत। (1)

कदा + अपि

(कदापि, कदपि, कदाऽपि)

- **अधोदतयो: सामासिकपदयो: समास प्रकारौ दत्तेभ्य: विक ल्पेभ्य: चित्वा लिखत।** (2)

(52) मयूररुपम् (षष्ठी तत्पुरुष, बहुव्रीहि, द्वन्द्व)

(53) गुणदोषयो: (इतरेतर द्वन्द्व, बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष)

SECTION - E

- **(54) अधोदतानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत।** (4)
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) एवं कथं भवेत्। भो वञ्चक! त्वं मिथ्या वदसि।

(2) निर्जीवानां पात्राणां मरणं कथं सम्भवति ?

(3) यानि पात्राणि भवद्भि: दत्तानि तानि मम गृहे मृतानि।

(4) पूर्व जातानि पात्राणि भवत: गृहे विलसन्ति।

- **(55) अधोदतं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत।** (4)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

पुरा भारतवर्षे कपिलवस्तुनाम्नि नगरे शुद्धोदनो नाम नरपति: आसीत्। मायादेवी तस्य भार्या आसीत्। तयो: एव आत्मजस्य सिद्धार्थ इति अभिधानम् आसीत्। असौ राजपुत्र गुणवान् रूपवान् बलवान् आसीत्। तस्य जन्मन: सप्तमे दिने तस्य माता दिवं गता। तत: प्रभृति शुद्धोदन: सिद्धार्थ महता स्नेहेन अपोषत्। बाल्यकाले शीघ्रमेव स: सर्वासु विद्यासु कलासु च कुशल: अभवत्।

प्रश्ना : (1) शुद्धोदनो नाम नगरपति: कस्मिन् नगरे आसीत् ?

(2) मायादेवी-शुद्धोदनयो: पुत्रस्य नाम किम् ?

(3) राजपुत्र: कीदृश: आसीत् ?

(4) शुद्धोदन: सिद्धार्थं किमर्थं कथं च अपोषयत् ?

- **कर्ता - कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत। (कोऽपि द्वयो:)** (2)
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.**

'अ'	'ब'
(56) बाणभट्ट:।	(1) महाभारतम्
(57) वाल्मीकि	(2) रामायणम्
(58) महाकवि: भास: -	(3) हर्षचरितम्
	(4) दूतघटोत्कम्

- **रेखाङ्कित पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुन: लिखत। (कान्यऽपि त्रीणि)** (3)
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) <u>चंपक</u>-कदाम्ब-सप्तपर्ण-<u>चंदन</u>-तगर-खदिर-कदलीसमवकीर्णं मालती लता-<u>मंडप-मंडितं</u> सुखावहमहो स्मणीयं खलु <u>इदं</u> उद्यानम्।

- **अधोदतस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरूत। (कोऽपि एक:)** (3)
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) श्रद्धावान् लभते ज्ञानं तत्पर: संयतेन्द्रिय:।
ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति॥

(61) सुजनो न याति वैरं परहितनिरतो विनाशकालेऽपि।
छेदेऽपि चन्दनतरु: सुरभयति मुखं कुठारस्य॥

PAPER-3

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.

(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.

(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.

(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एक:)** (04)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) गङ्गातीरे एक: गुरु: शिष्येण सह वर्तमान: आसीत् । स जलप्रवाहेण नीयमानं कञ्चन काष्ठखण्डं दर्शयन् शिष्यमाह-अयं जल प्रवाहेण सह समुद्रं प्राप्स्यति, परन्तु गमनमार्गे तीरे संलग्नता, भाराधिक्येन जले निमग्नता, आवर्तपातता नदीजलवियोगश्चेति चत्वारो विघ्ना: न भवेयु: तदा एव ।

गुरुरग्रे उपदिशति शिष्यम्। वयं सर्वे मानवा: अपि काष्ठखण्डा इव। अस्माकं जीवनमेव नदी। परिवार: प्रवाहरुप:। तत्र स्नेहरुपं जलं वहति।

अथवा

(2) व्यतीतेऽपि एकमासे यदा कूटनाथ: पात्राणि न प्रत्यर्पितवान् तदा चिन्तामापन्न: वित्तदास: कूटनाथगृहं गत्वा स्वकीयानि पात्राणि अयाचत। कूटनाथ: सशोकम् अकथयत्, ''भवत: सर्वाणि पात्राणि मृतानि।''
वित्तदास: कोपाविष्ट: सन् अकथयत्, ''एवं कथं भवेत्। भो वञ्चक: ! त्वं मिथ्या वदसि। निर्जीवानां पात्राणां मरणं कथं सम्भवति।''

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:) (2)**
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) स्वर्णादय .... सन्ति ?
(अ) पशव: (ब) धातव: (क) मनुष्या: (ड) भिन्ना:

(4) युवक: कीदृश: आसीत् ?
(अ) भग्नहत (ब) भग्नदन्त:
(क) भग्नगण्ड: (ड) भग्नपाद:

(5) हेमचन्द्राचार्येण विरचितस्य कोषग्रन्थस्य नाम किमस्ति ?
(अ) भट्टिकाव्यम् (ब) अभिधानचिन्तामणि
(क) काव्यालंकार (ड) अमरकोष:

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयो:) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) સરોવર જોઈને માછીમારોએ શો વિચાર કર્યો?
(7) બ્રહ્મા ક્ષમા અંગે શું કહે છે ?
(8) અજાણ્યા પુરૂષને જોઈને અર્જુનને કેમ આશ્ચર્ય થયું ?

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कस्यपि एकस्य) (2)**
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) ગુણવતી કન્યાનું આયોજન
(10) હેમચન્દ્રાચાર્યે રચેલા સાહિત્યનું વર્ણન કરો.

- **अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

(11) कश्चितकालान्तरं स: तृषामनुभूतवान्, अभ्यागतेन तेन अश्व एको याचित:। याचिताश्वोऽसौ अश्वमारुह्य जलं पातुं नगराद्बहि: स्थितमेकं परिचितपूर्वं सरोवरं गतवान् तत्र यदा स: जलपानाय उद्यतो भवति, तदा कस्यचित् पुरूषस्य ध्वनिं श्रुतवान्- ''महाशय, सगरम् इदं जलम्, अधुना अपेयमस्ति.'' अर्जुन: साश्चर्य: तमदृष्टपूर्वं पुरुष: पृच्छति, ''कथमिदं सगरं जलम्- प्रकृतिनिर्माता: सरोवरा: तु सर्वदैव पेयजला: एव भवन्तीति.''

प्रश्न: (A) अर्जुन: कदा तृषाम् अनुभवति ?
(B) सरोवरस्य जलं किदृशम् आसीत् ?
(C) अर्जुन: अश्वम् आरुह्य कुत्र गतवान् ?
(D) अर्जुन: तं अदृष्टपूर्वं पुरुषं किं पृच्छति ?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यपि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) पाठशालां समं मित्रै: गच्छ पाठं तथा पठ।
एवं समादिशत् पुत्रं तात: पुत्र तात: पुत्रहिते रत: ॥
(B) त्यज दुर्जनसंसर्गं भज साधुसमागमम्।
कुरु पुण्यमहोरात्रं स्मर नाम हरे: सदा ॥

(13) (A) पिनाक-फणि-बालेन्दु-भस्म-मन्दाकिनीयुता।
पवर्गरचिता मूर्तिरपवर्गप्रदास्तु व: ॥
(B) अपूर्वोऽयं मया दृष्ट: कान्त: कमललोचने।
शोऽन्तरं यो विजानाति स विद्वान्नात्र संशय: ॥

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (कयोरपि द्वयो:) (2)**
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) सद्भि: लीलया प्रोक्तं कीदृशम् ?
(अ) अचलम् (ब) चलम्
(क) नश्वरम् (ड) असत्यम्

(15) सीताया: अयनयनकाले जटायु: कुत्र तिष्ठन् आसीत् ?
(अ) वनस्पतिम् (ब) पर्वतशृङ्गम्
(क) रथम् (ड) समीपम्

(16) दु:खानि अनुभूय किं शोभते ?
(अ) धर्म: (ब) धनम् (क) विद्या (ड) सुखम्

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (कोऽपि त्रय:) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) કઈ કઈ પરિસ્થિતિમાં ભક્ત માતાને રક્ષણ કરવા પ્રાર્થે છે?
(18) આપત્તિમાં અને પ્રતિજ્ઞાપાલનમાં કોને આદર્શ માનવા જોઈએ? શા માટે ?
(19) જટાયુ પાસે કયા આયુધો હતા?
(20) પતિ પ્રત્યે પત્ની કેવી વાણી ઉચ્ચારવી જોઈએ?

- **श्लोकपूर्ति कुरुत। (कयोरपि द्वयो:) (4)**
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) यस्मानोद्विजते .... मे प्रिय: ॥
(22) सर्वे भवन्तु .... भवेत् ॥
(23) सं गच्छध्वं .... उपासते ॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) **सुनीत:** – न जानामि। प्रथमं कथयतु यत् प्रस्तरादय: किं कुर्वन्ति ?
पुनित: – प्रस्तरादयस्तु अचेतना: सन्ति, ते स्वयं क्रियां कर्तुं समर्था: न भवन्ति। अत: ते तथैव तिष्ठन्ति।
सुनीत: – सचेतना: पशव: पक्षिणश्च किं कुर्वन्ति ?
पुनीत: – एते घटनया उत्थितात् ध्वने: भयमनुभवन्ति। अत: घटनास्थलात् दूरे धावन्ति।

(25) **चाणक्यः** – भोः श्रेष्ठिन्। चन्द्रगुप्तस्य राज्ये अपरिग्रहः छलानाम्। तत् समर्पयितव्यः राक्षसस्य गृहजनः। अच्छलेन भवितव्यम् भवता।

चन्दनदासः – आर्य। ननु विज्ञापयामि, तस्मिन् समये आसीत् मम गृहेअमात्यराक्षसस्य गृहजनः।

चाणक्यः – अथ इदानीं क्व गतः।

चन्दनदासः – न जानामि कुत्र गतः।

- **अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

अ	ब
(26) वयमपि खलु रौद्राः राक्षसोग्रस्वभावाः।	– शकुनिः
(27) मयूरः खलु एषः।	– दुर्योधनः
(28) द्वितीयं कार्यं किमस्ति ?	– परिव्राजकः
	– सुनितः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखित। (कयोरपि द्वयोः) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) ચાણક્ય ચંદનદાસને કઈ રીતે ભય બતાવે છે?

(30) શાંડિલ્ય ઉદ્યાનમાં પ્રવેશતાં કેમ ભય અનુભવે છે?

(31) અભિમન્યુનું મૃત્યું થતાં અર્જુને કરેલા વિલાપ વિશે લખો.

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (4) (कयोरपि द्वयोः)**
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) જતુગૃહ

(33) શાંડિલ્ય

(34) प्रकाशम्

- **कोष्ठकगतानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) તમે રાક્ષસના પરિવારને રક્ષો છો.
(युष्मद् राक्षस गृहजन रक्ष)

(36) પથ્થરો અચેતન હોય છે.
(प्रस्तर अचेतन भू)

(37) પુરાણો જાણનારી મારી માતા પાસેથી મે સાંભળ્યું.
(पौराणिक अस्मद् मातृ श्रु)

SECTION - D

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'समरः' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

निदाघः, कल्याणम्, युद्धम्

(39) 'स्वकीयम्' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

परकीयम् , परजीवम्, परहयम्

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमान कालस्य मध्यमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

समाचरतः, समाचरथ, समाचराव:

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य मध्यमपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

करिष्यसे, करिष्येथे, करिष्येते

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

मिलस्व, मिल, मिलताम्

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

कथयेत्, कथयेताम्, कथयेयुः

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येस्यः 'स्म' प्रयोग कृत्वा वाक्यं पुनः चित्वा लिखत। (1)

(क) जनाः तेन सह संलग्नाः अभवन् स्म।

(ख) जनाः तेन सह संलग्नाः भवन्ति स्म।

(ग) जनाः तेन सह संलग्नाः भवति स्म।

(45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः द्वितीया विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

धीवरं, धीवरस्य, धीवरैः

(46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्ते एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

जलाशयस्य, जलाशययोः, जलाशयानाम्

(47) उपपदविभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

अनागतविधाता .... सह निष्क्रान्तः।

(परिजनं, परिजनस्य, परिजनेन)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

संस्कृतभाषायां ..... वचनानि सन्ति। (त्रयः, त्रीणि, त्रिभ्यः)

(49) रेखांकित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अनिता रुग्णालयं <u>गन्तुम्</u> इच्छति।

(सम्बधक, हेत्वर्थ, कर्माणि)

(50) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अद्यैव (आद्य + एव, अद्य + एव, अद्ये + व)

(51) अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अत्र + आगम्य (अत्रगम्य, अत्रागम्य, अत्रगाम्य)

- **अधोदतयोः सामासिकपदयोः समासप्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (2)**

(52) गानसरस्वतीं (बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष, कर्मधारय)

(53) अहोरात्रम् (समाहार द्वन्द्व, इतरेतर द्वन्द्व, बहुव्रीहि)

SECTION - E

- (54) अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण पुनः लिखित।(4)
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) नास्ति दारविहीनानाम् अननुरूपगुणदाराणां च सुखम्।

(2) स यदा स्वकीयस्य जीवनस्य द्वाविंशतितमे वर्षे प्रविष्टस्तदा चिन्तामापन्नः।

(3) काञ्चीनगरे शक्तिकुमारो नाम एकः श्रेष्ठिपुत्रः प्रतिवसति स्म।

(4) तत्कथं गुणवतीं भार्याम् अहं विन्देयमिति।

- (55) अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत। (4)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

अस्ति कस्मिंश्चिद् वनोद्देशे बहुबकसनाथः वटपादपः। तस्य कोटरे कृष्णसर्पः प्रतिवसति स्म। स च बक-बालकान्-अजातपक्षान् अपि सदैव भक्षयन् कालं नयति। अथ एकः बकः तेन भक्षितानि अपत्यानि दृष्ट्वा शिशुवैराग्यात् सरः तीरम् आसाद्य बाष्पपूरितनयनः अधोमुखः तिष्ठति।

प्रश्ना : (1) वटपादपस्य नाम किम्?

(2) वटपादपस्य कोटरे कः प्रतिवसति स्म?

(3) कृष्णसर्पः कथं (कयारित्या) कालं नपति?

(4) बकः सरस्वतीरम् आसाद्य कथं तिष्ठति?

- कर्ता – कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत । (कोऽपि द्वयोः) (2)
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.**

'अ'	'ब'
(56) बाणभट्टः	(1) कादम्बरी
(57) कालिदासः	(2) उत्तररामचरितम्
(58) आर्यसूरः -	(3) मालविकाग्निमित्रम्
	(4) जातकमाला

- रेखाकितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (3) (कान्यऽपि त्रीणि)
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) गुर्जरप्रदेशे लब्धजनिरयम् हेमचंद्राचार्यः न केवलम् गुर्जरप्रांतेऽपि समग्रेऽपि संस्कृतसाहित्यकाशे सूर्यवत् प्रकाशते।

- अधोदत्तस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरूत। (कोऽपि एकः) (3)
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) सद्भिस्तु लीलया प्रोक्तं शिलालिखितमक्षरम्।
असिद्धः शपथेनापि जले लिखितमक्षरम्॥

अथवा

(61) कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन।
मा कर्म फलहेतुर्भूः मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि॥

PAPER-4

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.

(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.

(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.

(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) (04)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) ब्रह्मन्, न खलु साधुसवितोऽयं पन्थाः येनासि प्रवृत्तः। निहन्त्येष परस्तात्। इन्द्रियाश्वसमुत्थापितं हि रजः कलुषयति दृष्टिम् अनक्षजिताम्। कियद् दूरं वा चक्षुरीक्षते। विशुद्धया हि धिया पश्यन्ति कृतबुद्धयः सर्वान् अर्थान् असतः सतो वा। निसर्गविरोधिनी चेयं पयः पावकयोरिव धर्मक्रोधयोरेकत्र वृतिः। अलोकमपहाय कथं तमसि निमज्जसि। क्षमा हि मूलं सर्वतपसाम्। **अथवा**

(2) परिवारात् मुखत्वम् एव नदीजलवियोगः। सामान्यतया परिवारे निवसन्तः एव वयं संसारसमुद्रं प्राप्तुं समर्थाः भवामः। परन्तु यदि कश्चित् जनः स्वार्थवशात् क्रोधवशात् वा परिवारात् प्रतिमुखो भवति, सोऽपि नदी (परिवार)-जल (स्नेह)-वियुक्तः कदाचिदपि ज्ञानेन सुखेन च पूर्णम् आनन्दमयं संसारसमुद्रं न प्राप्नोति।

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) केन रूपेण पदार्था परस्परं भिन्नाः प्रतीयन्ते?

(A) आकारेण (B) सत्तारूपेण
(C) मूल्येन (D) प्रदेशरूपेण

(4) भटस्य (सैनिकस्य) पुत्रः कीदृशे कूपे पतितः?

(A) निर्जले (B) गभीरे (C) क्षीणजले (D) विशाले

(5) धीवरैः उक्तम्, अद्य अस्माकं वृतिः ....।

(A) सञ्जाता (B) सञ्जातः
(C) सञ्जातिः (D) सञ्जातम्

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (4) (कयोरपि द्वयोः)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) ગુણવતી કન્યા શું વેચે છે અને તેનાથી શું મેળવે છે?

(7) અર્જુન સરોવરનું પાણી પીવા ગયો ત્યારે તેને અજાણ્યા પુરુષે શું કહ્યું?

(8) લેખકે મનુષ્યોને કાષ્ઠખંડ જેવા શા માટે કહ્યા છે?

- अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (2) (कस्यपि एकस्य)

- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) બ્રહ્માનો દુર્વાસામુનિનો ઠપકો. **અથવા**

(10) यदभविष्य: विनश्यति – વર્તામાંથી મળતો બોધ.

- **अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

(11) विक्रमस्य द्वादश्यां शताब्द्यां सिद्धराज: जयसिंह मालवविजयं कृतवान् । विजयानन्तरं जयसिंह नृपते: यशोवर्मण: सर्व धनं गृहित्वा अणहिलपुरं प्रत्यागतवान् । धनेन सह तत्रत्य: ग्रन्थागारोऽपि तस्य हस्तगतो जात: । अस्मिन् ग्रन्थागारे बहवोऽनुपमा: ग्रन्था: आसन् । तेषु भोजेन विरचितं सरस्वतीकण्ठाभरणं नाम्ना प्रसिद्धं भोजव्याकरणमपि एकतमम् आसीत् ।

प्रश्न: (A) सिद्धराज: जयसिंह कदा मालवविजयं कृतवान् ?

(B) विजयानन्तरं जयसिंह कुत्र प्रत्यागवान् ?

(C) सरस्वतीकण्ठाभरणम् केन विरचितम् ?

(D) ग्रन्थागारे कीदृशा: ग्रन्था: आसन् ?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (4)**
(कस्यपि एकस्य)
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) अनुव्रत पितु: पुत्रो मात्रा भवतु समना: ।
जाया पत्ये मधुमती वाचं वदतु शान्तिवाम् ॥

(B) काले वर्षतु पर्जन्य: पृथिवी सस्यशालिनी ।
देशोऽयं क्षोभरहितो मानवा: सन्तु निर्भया: ॥

(13) (A) प्रारम्भते न खलु विघ्नभयेन नीचै:,
प्रारभ्य विघ्नविहता: विरमन्ति मध्या: ।

(B) विघ्नै: पुन: पुनरपि प्रतिहन्यमाना: ।
प्रारभ्य चोत्तमजना: न परित्यजन्ति ॥

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (2)**
(कयोरपि द्वयो:)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) का नदी त्वरिता वहति ?
(A) गङ्गा (B) यमुना (C) सरस्वती (D) नर्मदा

(15) जनै किं ध्येयम् ?
(A) सुखम् (B) दु:खम् (C) ब्रह्म (D) जनसेवनम्

(16) सुजनोन याति वैरं .... विनाशकाले अपि ।
(A) परहितनिरत: (B) परकर्मनिरत:
(C) परहानिनिरत: (D) परधर्मनिरत:

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (4)**
(कोऽपि त्रय:)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) 'गीतामृतम्' માં કહેલા ભક્તના ચાર પ્રકાર જણાવો.

(18) વૃદ્ધ જટાયુ રાવણને કયા શબ્દોમાં પડકારે છે?

(19) 'जगद्विधाता' શબ્દનો શો અર્થ છે ?

(20) અપવર્ગપ્રદા શિવની મૂર્તિ પ-વર્ગથી કઈ રીતે રચાયેલી છે ?

- **श्लोकपूर्ति कुरुत। (कयोरपि द्वयो:) (4)**
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) विवादे विषादे .... त्वमेका भवानि ॥

(22) यस्मान्नोद्विजते .... मे प्रिय: ॥

(23) सर्वे भवन्तु .... भवेत् ॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) (**शाण्डिल्य:** – अविहा ! व्याघ्रेण गृहीतोऽस्मि । मोचयथ मां व्याघ्रमुखात् । अनाथ इव व्याघ्रेण खादितोऽस्मि । इदं खलु रुधिरं प्रस्रवति कण्ठात् ।)

परिव्राजक: – शाण्डिल्य । न भेतव्यं न भेतव्यम् । मयूर: खलू एष: ।

शाण्डिल्य: – सत्यं मयूर: ।

परिव्राजक: – अथ किम् । सत्यं मयूर: ।

शाण्डिल्य: – मयूर: उद्घाटयामि अक्षिणी ।

परिव्राजक: – छन्दत: । **अथवा**

(25) **घटोत्कच:** – शान्तम् पापम् शान्तम् पापम् । राक्षसेभ्योऽपि एव क्रूरतरा: । कुत:
न तु जतुगृहे सुप्तान् दहन्ति निशाचरा:
शिरसि न तथा भ्रातु: पत्नीं स्पृशन्ति निशाचरा: ।

दुर्योधन: – दूत: खलु भवान् प्राप्त न त्वं युद्धार्थमागत: ।
गृहीत्वा गच्छ सन्देशं न वयं दूतघातका: ॥

घटोत्कच: – (सरोषम्) किं दूत इति मां प्रधर्षयसि । मा तावत् भो । न दूतोऽहम् । प्रहरध्वं समाहता: । (सर्वे उतिष्ठन्ति ।)

- **अधोदत्तस्य वाक्ये क: वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयो:) (2)**
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

	अ	ब
(26)	कानि कानि तानि त्रिविधानि कार्याणि ?	– शिष्य
(27)	उपाध्याय, अयं श्रेष्ठी चन्दनदास:	– पुनीत:
(28)	यदि स्याद् वाक्यमात्रेण निर्जितेयं वसुंधरा।	– सुनीत:
		– शकुनि:

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायां लिखित। (कयोरपि द्वयो:) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) કયા મનુષ્યની પશુમાં ગણના થાય ?

(30) ચાણક્ય ચંદનદાસને ચંદ્રગુપ્તનો પ્રથમ વિરોધી કેમ ગણાવે છે?

(31) વિદ્યાભ્યાસ શા માટે કરવો જોઈએ?

- **अधोदत्तयो: विषययो: उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (4)**
(कयोरपि द्वयो:)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) શિબિ

(33) કુરુકુળનો દીપક અભિમન્યુ

(34) परिव्राजक:

- **कोष्ठागत पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) હું પાછળથી પ્રવેશ કરું છું.
(अस्मद् पृष्ठत प्र + विश्)

(36) અચેતન પદાર્થો તેમજ રહે છે.
(अचेतन पदार्थ तथैव स्था)

(37) આ શકુનિ બોલે છે.
(पतद् शकुनि व्या + ह्र)

SECTION - D

- **अथोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'अश्वः' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
रथ्यः, तुरगः, वाहकः

(39) 'अधः' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
पुरतः, नीचैः, उपरि

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
स्मरामि, स्मरसि, स्मरन्ति

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य उत्तमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
सूचयिष्यामि, सूचयिष्यतः, सूचयिष्यामः

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
भव, भवामि, भवन्तु

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
समाचरेयम्, समाचरेतम्, समाचरेत्

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्ध वाक्यं चित्वा लिखत। (1)
(क) गुरवः छात्रान् उपादिशत स्म।
(ख) गुरवः छात्रान् उपदिशन्ति स्म।
(ग) गुरवः छात्रान् उपादिशन् स्म।

(45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः पञ्चमी विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
देवेन, देवात्, देवेभ्यः

(46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः तृतीया विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
प्रवाहेण, प्रवाहाणां, प्रवाहाय

(47) उपपद विभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)
ते .... कृते यथापूर्वम् उपयोगिनः एवासन्।
(जीवेभ्यः, जीवानाम्, जीवेषु)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)
सः कूपे विरलभूषणां कुमारीम् .... अपश्यत्।
(एकः, एकाम्, एकस्मिन्)

(49) रेखाङ्कित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
वित्तदासः कुटनाथ गृहं <u>गत्वा</u> स्वकीयानि पात्राणि अयाचत।
(हेत्वर्थ, सम्बधक, कर्तरि)

(50) अधोदत्तस्यः सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
प्रत्येकम् (प्रत + एकम्, प्रत् + येकम्, प्रति + एकम्)

(51) अधोदत्तस्यः सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
शत्रोः + अपि (शत्रोरापी, शतरोपी, शत्रोरपि)

- **अधोदतयोः सामासिकपदयोः समास प्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (2)**

(52) गीतामृतम् (कर्मधारय, बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष)
(53) मातुलकुलाः (कर्मधारय, बहुव्रीहि, षष्ठी तत्पुरुष)

SECTION - E

- **(54) अधोदतानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत। (4)**
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) प्रहरध्वं समाहताः। (सर्वे तिष्ठन्ति।)
(2) मदवचनावगन्ता भव।
(3) (सरोषम्) किं दूत इति मां प्रघर्षयसि।
(4) पौत्र! घटोत्कच! मर्षयतु भवान्।

- **(55) अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

अचिरादेव तानसेनः रुग्णः जातः। दीपकरागालापनेन तस्य शरीरे उत्पन्ना उष्णता न शान्ता एव। तस्याः उपशमनार्थम् एकः एव उपायः यत् अन्येन केनचित् अत्यन्तं मेधाविना सङ्गीतज्ञेन गीयमानं मल्हार- राग- आलापनं श्रोतव्यम्। परन्तु तानसेनसदृशः गायकः न कोऽपि अन्यः आसीत्। अतः मार्गन्तरम् अपश्यन् तानसेनः राजवैद्यानां सूचनानुसारं तीर्थयात्रार्थं प्रस्थितवान्।

प्रश्ना : (1) कस्य रागस्य आलापनेन तानसेनः रुग्णः जातः ?
(2) दीपकरागालापनेन शरीरे किं उत्पन्नं भवति ?
(3) उष्णता शान्त्यर्थम् एकः कः उपायः ?
(4) तानसेनः तीर्थयात्रार्थं किमर्थं प्रस्थितवान् ?

- **कर्ता – कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत । (कोऽपि द्वयोः) (2)**
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.**

'अ'	'ब'
(56) भासः	(1) मुद्राराक्षसम्
(57) विशाखादतः	(2) कर्णभारम्
(58) हेमचंद्राचार्यः –	(3) हर्षचरितम्
	(4) शब्दानुशासनम्

- **रेखाकितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (3) (कान्यऽपि त्रीणि)**
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) धर्मं समाचार स्वजनव्यपेक्षां कुरु। मनसि यत्कांक्षितं (तत्) सर्वम् इह अनुतिष्ठ। जात्योपदेश इव पांडवरूपधारी सूर्याशुभिः समम् उपैष्यति वः कृतांतः।

- **अधोदत्तस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत। (कोऽपि एकः) (3)**
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) सेवितव्यो महावृक्षः फल च्छाया समन्वितः।
यदि दैवात्फलं नास्ति च्छाया केन निवार्यते॥

अथवा

(61) शिक्षा क्षयं गच्छति कालपर्यर्ययात्
सुबद्धमूलाः निपतन्ति पादपाः।
जलं जलस्थानगतं च शुष्यति
हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति॥

PAPER-5

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક **1** થી **61** છે.
(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) (04)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) न हि कोपकलुषिता विमृशति मतिः कर्तव्यमकर्तव्यं वा। कुपितस्य प्रथमम् अन्धकारिभवति विद्या, ततो भृकुटिः। आदौ इन्द्रियाणि रागः समास्कन्दति, चरमं चक्षुः। आरम्भे तपो गलति, पश्चात् स्वेदसलिलम्। पूर्वम् अयशः स्फुरति, अनन्तरम् अधरः। कथं लोकविनाशाय ते विषपादपस्येव जटावल्कलानि जातानि। अनुचिता खलु अस्य मुनिवेषस्य हारयष्टिरिव वृत्त मुक्ता चित्तवृत्तिः। शैलुष इव वृथा वहसि कृत्रिमम् उपशमशून्येन चेतसा तापसाकल्पम्। अल्पमपि न ते पश्यामि कुशलजातम्।

(2) विक्रमस्य द्वादश्यां शताब्द्यां सिद्धराजः जयसिंहः मालवविजयं कृतवान्। विजयानन्तरं जयसिंहः नृपतेः यशोवर्मणः सर्वं धनं गृहीत्वा अणहिलपुरं प्रत्यागतवान्। धनेन सह तत्रत्यः ग्रन्थागारोऽपि तस्य हस्तगतो जातः। अस्मिन् ग्रन्थागारे बहवोऽनुपमाः ग्रन्थाः आसन्। तेषु भोजेन विरचितं सरस्वतीकण्ठाभरणनाम्ना प्रसिद्धं भोजव्याकरणमपि एकतमम् आसीत्।

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) किदृशः अर्जुनः पुनः स्वर्गं प्रस्थितः ?
(A) गृहीतचिन्तः (B) गृहीतजलः
(C) क्रोधाविष्टः (D) पराजितः

(4) तुषान् विक्रीय धात्री किम् आनीतवती ?
(A) धृतम् (B) काष्ठानि
(C) जलम् (D) शाकम्

(5) अन्यं जलाशयं गन्तुं कः मत्स्यः निश्चयं करोति ?
(A) सर्वे (B) अनागतविधाता
(C) यद्भविष्य (D) प्रत्युत्पन्नमतिः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) બ્રહ્મા દુર્વાસાને નટ સાથે કેમ સરખાવે છે?
(7) અચેતન પદાર્થોમાં સાદશ્યનું કારણ શું હોય છે ?
(8) માછીમારોનું વચન સાંભળીને માછલાઓએ પરસ્પર શું કહ્યું?

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कस्यपि एकस्य) (2)**
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) આધુનિક યુદ્ધ અને મહાભારતકાલીન યુદ્ધ વચ્ચેનો તફાવત. **અથવા**
(10) સજીવોનું સ્વાભાવિક સદિશ્ય (સરખાપણું).

- **अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

(11) गङ्गातीरे एक गुरुः शिष्येण सह वर्तमानः आसीत्। स जलप्रवाहेण नीयमानं कन्न काष्ठखण्डं दर्शयन् शिष्यमाह- अयं जलप्रवाहेण सह समुद्रं प्राप्स्यति, परन्तु गमनमार्गे तीरे संलग्नता, भाराधिक्येन जले निमग्नता, आवर्तपातता, नदी जलवियोगश्चेति चत्वारो विघ्नाः न भवेयुः तदा एव।

गुरुरग्रे उपदिशति शिष्यम्। वयं सर्वे मानवाः अपि काष्ठखण्डा इव। अस्माकं जीवनमेव नदी। परिवारः प्रवाहरुप। तत्र स्नेहरुपं जलं वहति।

प्रश्नः (A) गुरुः कुत्र वर्तमानः आसीत् ?
(B) वयं सर्वे कीदृशा इव स्मः ?
(C) गमनमार्गे कति विघ्नाः भवन्ति ?
(D) गुरुः केन सह वर्तमानः आसीत् ?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यपि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) इत्युक्तः क्रोधताम्राक्षः तप्तकाञ्चनकुण्डलः।
राक्षसेन्द्रोऽभिदुद्राव पतगेन्द्रम् अमर्षणः॥

(B) तद् बभूवाद्भुतं युद्धं गृधराक्षसयोस्तदा।
सपक्षयोर्माल्यवतोः महापर्वतयोरिव॥

(13) (A) तैलं मर्दय काये त्वं ततः स्नानं समाचर।
यथाविधि जलेनैव वस्त्रं स्वीयं प्रधावय॥

(B) पूर्वाभिमुखमासीनः कुरु सन्ध्याविधिं तथा।
वन्दस्व पितरौ नित्यं प्रातराशम् अशानच॥

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) सद्भिः लीलया प्रोक्तं कीदृशम्?
(A) अचलम् (B) चलम्
(C) नश्वरम् (D) असत्यम्

(15) कः न जायते म्रियते वा कदाचित्?
(A) मनुष्यः (B) भक्तः
(C) आत्मा (D) देहः

(16) कथम् आसीनेन सन्ध्योपासना करणीया?
(A) दक्षिणामुखेन (B) उत्तराभिमुखेन
(C) पश्चिमाभिमुखेन (D) पूर्वाभिमुखेन

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (कोऽपि त्रयः)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) સુવર્ણની પરીક્ષા કઈ કઈ રીતે થાય છે ?
(18) ભક્ત શું શું નથી જાણતો?
(19) મૂઢ અને સજ્જન વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.
(20) 'गीतामृतम्' પદ્યને આધારે કેવો મનુષ્ય શાંતિ પામે છે?

- **श्लोकपूर्तिं कुरुत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) सं गच्छध्वं .... उपासते॥
(22) जातस्य हि .... शोचितुमर्हसि॥
(23) आपत्सु रामः .... भवाञ्जनेयः॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य)** (4)
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) **घटोत्कचः** – पितामह! श्रूयताम्। हा वत्स! अभिमन्यो! हा वत्स! कुरुकुलप्रदीप! हा वत्स! यदुकुलप्रवाल! तव जननीं मातुलं मामपि परित्यज्य पितामहं द्रष्टु माशया! एक पुत्रविनाशात् स्वर्गमभिगतोऽसि अर्जुनस्य तावत् ईदृशी खवु अवस्था, का पुनर्भवतो भविष्यति। ततः क्षिप्रम् इदानीम् आत्मबलाधानं कुरुष्व। यथा ते पुत्रशोकसमुत्थि तोऽग्निर्न दहे-त्प्राणमयं हविरिति।

शकुनिः – यदि स्याद्वाक्यमात्रेण निर्जितेयं वसुन्धरा।
वाक्ये वाक्ये यदि भवेत्सर्वक्षत्रवधः कृतः।

(25) **शिष्यः** – उपाध्याय, अयं श्रेष्ठी चन्दनदासः।
चन्दनदासः – (उपसृत्य) जयतु जयत्वार्यः।
चाणक्यः – श्रेष्ठिन्, स्वागत ते। इदमासनम्, तत्र स्थातव्यम्।
चन्दनदासः – यदार्य आज्ञापयति। (उपविष्टः।)
चाणक्यः – अपि प्रचीयन्ते संव्यवहाराणां वृद्धिलाभाः वः।

- **अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

अ	ब
(26) स्वकीयं रक्तमपि तस्मै दातव्यं भवति।	– परिव्राजकः
(27) पठनेन किं भविष्यति।	– पुनीतः
(28) न वयं दूतघातकाः।	– शाण्डिल्यः
	– दुर्योधनः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) દુર્ઘટનાની સાક્ષી બનેલા માણસનાં ત્રણ કર્તવ્યો કયા કયા છે ?
(30) શાંડિલ્યે કરેલું ઉદ્યાનનું વર્ણન લખો.
(31) રાક્ષસ કોણ હતો ?

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) શ્રીકૃષ્ણનો સંદેશ
(33) ચાણક્યના મતે નંદના અને ચંદ્રગુપ્તના રાજ્યમાં રહેલો તફાવત.
(34) भगवदज्जुकीयम्

- **कोष्ठगतपदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) પુનિત અને સુનીત પરસ્પર વાતચીત કરે છે.
(पुनीतसुनीत परस्पर सम् + वद्)
(36) અમાત્ય રાક્ષસના પરિવાર જન મારા ઘરે હતાં.
(अमात्यराक्षसः गृहजन मम गृह अस्)
(37) હું ઘટોત્કચ પ્રણામ કરું છું.
(अस्मद् घटोत्कच अभि + वद् (प्र + नम्)

SECTION - D

- **अथोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'ह्रदः' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
अगदः, नीरम्ः, सरः

(39) 'बालः' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)
युवा, स्थविरः, शिशु

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य मध्यमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)
भजन्ते, भजध्वे, भजेथे

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

पश्यामि, द्रक्ष्यामि, पश्येयम्

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

मिलताम्, मिलेथाम्, मिलेताम्

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

वदेत्, वदेताम्, वदेयुः

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्ध वाक्यं चित्वा लिखत। (1)

(क) ते तथैव तिष्ठन्ति स्म।

(ख) ते तथैव अतिष्ठन् स्म।

(ग) ते तथैव अतिष्ठति स्म।

(45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः चतुर्थी विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

हिताय, हितेन, हितेभ्यः

(46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः तृतीया विभक्ते एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

लीलायाः, लीलाम्, लीलया

(47) उपपद विभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

.... विना विद्या न प्राप्यते। (पठनस्य, पठनेन, पठने)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

दुर्घटनायाः .... साक्षिणः भवन्ति। (तिस्त्र, त्रीणि, त्रयः)

(49) रेखांकित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

नन्दस्य गुणाः <u>स्मरणीयाः</u>।

(विद्यर्थ (तव्य), विद्यर्थ (अनीय), कर्तरि)

(50) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

अतिथिरभवत्

(अतिथि + रभवत्, अतिथिः + अभवत्, अतिथिर + भवत्)

(51) अधोदत्तेस्यः सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

मुनेः + तस्य (मुनेस्तस्य, मनेरतस्थ, मुनेतस्य)

- **अधोदतयोः सामासिकपदयोः समास प्रकारौ दत्तेभ्यः विक ल्पेभ्यः चित्वा लिखत।** (2)

(52) वटखदिरौ (समाहार द्वन्द्व, इतरेतर द्वन्द्व, बहुव्रीहि)

(53) प्रत्युत्पन्नमतिः (कर्मधारय, बहुव्रीहि, तत्पुरुष)

SECTION - E

- **(54) अधोदतानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत।** (4)
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) तेषां प्रगतिः बाधिता भवति।

(2) ततस्ते सुखादिरूपं संसारसमुद्रं प्राप्तुं नार्हन्ति।

(3) ते तरन्तः अपि एकस्मिन् स्थाने परितः भ्रमन्ति।

(4) ये जनाः व्यसनेषु पतिताः सन्ति।

- **(55) अधोदतं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत।** (4)
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

शासनस्य प्रजातन्त्र प्रणाली अस्मद् देशे अतिप्राचीना, न आधुनिकी। प्राचीनकाले भारते राजतन्त्रमेव प्रचलितम् आसीत्। जनतन्त्रं प्रजातन्त्रं वा पुनः तदपेक्षया आत्यन्तम् अर्वाचीनं पाश्चात्यदेशेभ्यः च गृहीतमिति यत् केचिन्मन्यन्ते तत्तु भ्रान्तिमूलम् एव। अस्मिन् भारते देशे जनतन्त्रात्मकसंविधानस्य अनेके प्रयोगाः पूर्वकाले कृताः।

प्रश्नाः (1) अस्माकं देशे शासनस्य का प्रणाली प्रचलति?

(2) प्राचीनकाले भारते किं नामकं तन्त्रं प्रचलितम् इति केचन मन्यन्ते?

(3) किं भ्रान्तिमूलं वर्तते?

(4) भारते देशे के प्रयोगाः कृताः?

- **कर्ता – कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत। (कोऽपि द्वयोः)** (2)
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.**

'अ'	'ब'
(56) दण्डि	(1) भवान्यष्टकम्
(57) कवि भास	(2) दशकुमारचरितम्
(58) शङ्कराचार्यः –	(3) हर्षचरितम्
	(4) उत्तररामचरितम्

- **रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (कान्यऽपि त्रीणि)** (3)
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) स्वरेण युवकः कायेन वृद्धः इव कश्चित् <u>भग्नदंतः</u> धवलकेशः <u>सदंडः</u> एकः जनः अर्जुनस्य <u>समीपं</u> आगतवान्। अदृष्टपूर्वं तादृशं <u>जनम्</u> दृष्ट्वा अर्जुनः आश्चर्यचकितः सञ्जातः।

- **अधोदतस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरूत। (कोऽपि एकः)** (3)
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) यथा चतुर्भिः कनकं परीक्ष्यते निघर्षणच्छेदनतापताऽनैः।
तथा चतुर्भिः पुरुषः परीक्ष्यते श्रुतेन शीलेन गुणेन कर्मणा॥

(61) सुखं हि दुःखान्यनुभूय शोभते
धनान्धकारेष्विव दीपदर्शनम्।
सुखात्तु यो याति नरो दरिद्रतां
धृतः शरीरेण मृतः स जीवति॥

Ashadeep Group of Schools

PAPER-6

SECTION - A

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે.
(2) પ્રશ્નોના ક્રમાંક 1 થી 61 છે.
(3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
(4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
(5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

- **अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) (04)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(1) कश्चितकालान्तरं सः तृषामनुभूतवान्। अभ्यागतेन तेन अश्व एको याचितः। याचिताश्वोऽसो आश्वमारुह्य जलं पातुं नगराद्बहिः स्थितमेकं परिचितपूर्वं सरोवरं गतवान्। तत्र यदा सः जलपानाय उद्यतो भवति, तदा कस्यचित् पुरुषस्य ध्वनिं श्रुतवान् महाशय, सगरम् इदं जलम्। अधुना अपेयमस्ति । अर्जुनः साश्चर्यः तमदृष्टपूर्व पुरुषं पृच्छति "कथमिदं सगरं जलम्। प्रकृतिनिर्माताः सरोवराः तु सर्वदैव पेयजलाः एव भवन्तीति।"

अथवा

(2) पुरा एकस्मिन् जलाशये अनागतविधाता, प्रत्युत्पन्नमतिः यद्भविष्यश्चेति त्रयो मत्स्याः वसन्ति स्म। अथ कदाचित् तं जलाशयं दृष्ट्वा धीवरैः उक्तम् – "अहो बहुमत्स्योऽयं ह्रदः। कदाचिद् अपि न अस्माभिः अन्वेषितः। तदद्य आहारवृतिः सज्जाता। श्वःअत्रागस्य मत्स्यकूर्मादयो व्यापादयितव्याः इति निश्चयः।"

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् संस्कृतभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(3) सिद्धधहमव्याकरणे कति अध्यायाः सन्ति?
(A) षड् (B) दश (C) अष्टौ (D) सप्त

(4) वृतमुक्ता चितवृत्तिः कीदृशी इव?
(A) हारयष्टिः (B) विषवल्ली
(C) दुष्टबुद्धिः (D) अविद्या

(5) सामाजिको व्यवहारः कुत्र अपेक्षितो भवति?
(A) सुखे (B) शुभप्रसंङ्गे
(C) सर्वत्र (D) अतिदुःखे

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत। (कयोरपि द्वयोः) (4)**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(6) કુટનાથે વિત્તદાસને છેતરવા માટે બનાવેલી યોજના જણાવો.
(7) અનાગતવિધાતાએ પોતાનો કયો મત દર્શાવ્યો ?
(8) વિત્તદાસે કુટનાથને બીજીવાર પાત્રો શા માટે આપ્યાં?

- **अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कस्यपि एकस्य) (2)**
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)**

(9) હેમચન્દ્રાચાર્યનું જીવન અને કથન લખો. **અથવા**
(10) શક્તિકુમારની પરીક્ષા યોજના

- **अधोदत्तं गद्यखंण्ड पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखित। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

(11) अस्ति वित्तदासो नाम प्रभूतलोभः समृद्धः कश्चित् वणिग्जनः। तस्य कूटनाथमिधः वैश्यः प्रातिवेशिकः आसीत्। एकदा कूटनाथेन चिन्तितं यदयं वित्तदासः धनिकोऽपि लुब्धो वतति। अतः केनापि उपायेन मया असौ वञ्जनीयः। एवं विचार्य सः कूटनाथ एकदा वित्तदासस्य गृहमुपगम्य अकथयत्, "भोः श्रेष्ठिन्, अस्माकं कुटुम्बिजनाः श्वः अतिथयः भविष्यन्ति। तेषामर्थे भोजनादिनिर्माणाय कानिचित् पात्राणि कृपया मह्यं यच्छतु। परश्वः तानि प्रत्यर्पयिष्यामि।"

प्रश्नः (A) वणिक चित्तदासः प्रभूतलोभः कीदृशः आसीत्?
(B) वित्तदासस्य प्रातिवेशिकः कः आसीत्?
(C) एकदा कूटनाथेन केन अचिन्तयत्?
(D) कूटनाथ वित्तदासाय किम् अकथयत्?

SECTION - B

- **अधोदत्तं पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यपि एकस्य) (4)**
- **નીચે આપેલા પદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(12) (A) ततः पर्वतशृङ्गाभः तीक्ष्णतुण्डः खगोतमः।
वनस्पतिगतः श्रीमान् व्याजहार शुभां गिराम्॥
(B) यत्कृत्वा न भवेद् धर्मो न कीर्तिः न यशो ध्रुवम्।
शरीरस्य च भवेत् खेदः कस्तत् कर्म समाचरेत्॥

(13) (A) प्रविचार्योतरं देयं सहसा न वदेः क्वचित्।
शत्रोरपि गुणा ग्राहया दोषास्त्याज्याः गुरोरपि
(B) ध्येयं सनातनं ब्रहम हेयं दुःखमनागतम्।
कायिकं सुखमादेयं विधेयं जनसेवनम्॥

- **अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखित। (कयोरपि द्वयोः) (2)**
- **નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(14) जनै किं ध्येयम्?
(A) सुखम् (B) दुःखम् (C) ब्रह्म (D) जनसेवनम्

(15) कस्य मृत्युः ध्रुवः?
(A) पदार्थस्य (B) जातस्य
(C) धनस्य (D) आत्मनः

(16) किं विशेषणं जटायोः पक्षीराजत्वं सूचयति?
(A) तीक्ष्णतुण्डः (B) अरिन्दमः
(C) महाबलः (D) खगाधिपः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखित। (कोऽपि त्रयः) (4)**

- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(17) સંગઠિત રહેવા માટે કવિ શું કરવાનું સમજાવે છે?

(18) કાર્યનો પ્રારંભ ન કરનારને કેવા માણસ તરીકે ઓળખવામાં આવ્યો છે?

(19) મનુષ્યને શાનો અધિકાર છે અને શાનો અધિકાર નથી?

(20) ભક્ત પોતાના કયા કયા સ્વજનને છોડીને માતાને પોતાની એકમાત્ર ગતિ માને છે?

- **श्लोकपूर्तिं कुरुत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)**

(21) आपत्सु रामः .... भवाब्जनेयः ॥

(22) अनाथो दरिद्रो.................. त्वमेका भवानि ॥

(23) यस्मान्नोद्विजते .... मे प्रियः ॥

SECTION - C

- **अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कस्यापि एकस्य)** (4)
- **નીચે આપેલા નાટ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)**

(24) **पुनीतः** – वस्तुतस्तु मनुष्यः यदि मनुष्यः इव वर्तते, तदा सः दुर्घटनायाः साक्षी भूत्वा त्रिविधं कार्यम् आचरति।

सुनीतः – कानि कानि तानि त्रिविधानि कार्याणि ?

पुनीतः – प्रथमं कार्यम् अस्ति दुःखानुभूतिः। मनुष्य एव दुःखेन दुःखितो भवितुमर्हति, सुखेन च सुखितः। अतः दुर्घटनया पीडाग्रस्तं दुखितं जनं दृष्ट्वा मनुष्येण दुःखानुभूतिः करणीया भवति। यः खलु एतादृशं जीवं पश्यन् अपि दुखं न अनुभवति, सः मनुष्यः नास्ति, अपि तु सः प्रस्तरः एव। यतो हि प्रस्तरः कदापि अन्यस्य दुःखं न अनुभवति।

(25) **परिव्राजकः** – मूर्ख। क्षणे क्षणे क्षीयमाणे शरीरे किं ते रमणीयम्। आगच्छ वत्स। पठ तावत्।

शाण्डिल्यः – न तावत् पठिष्यामि।

परिव्राजकः – किमर्थम्।

शाण्डिल्यः – पठनस्य तावत् अर्थं ज्ञातुम् इच्छामि।

परिव्राजकः – पठितपाठैः अपि कालान्तरविज्ञेया भवन्ति पठनार्थाः। तस्मात पठ तावत्।

शाण्डिल्यः – पठनेन किं भविष्यति।

- **अधोदत्तस्य वाक्ये कः वदति इति लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈપણ બે)**

अ	ब
(26) चन्द्रगुप्तराज्यमिदं, न नन्दराज्यम्।	– धृतराष्ट्रः
(27) मर्षयतु भवान्। मद्वचनावगन्ता।	– चन्दनदासः
(28) भगवान् एव पुरतः प्रविशतु।	– चाणक्यः
	– शाण्डिल्यः

- **अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)**

(29) ઘટોત્કચ શકુનિને શું સલાહ આપે છે ?

(30) રાક્ષસના પરિવારની સોંપણી કરવા અંગે ચંદનદાસ શો ઉત્તર આપે છે?

(31) પોતાને વાઘે પકડ્યો છે એમ માની શાંડીલ્ય કેવી રીતે બૂમો પાડે છે ?

- **अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत। (कयोरपि द्वयोः)** (4)
- **નીચે આપેલા વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)**

(32) ધૃતરાષ્ટ્ર

(33) અમાત્ય રાક્ષસ

(34) દુર્ઘટનાના સાક્ષી બનેલાં માણસનાં બે કર્તવ્યો

- **कोष्ठागतपदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (कयोरपि द्वयोः)** (2)
- **કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)**

(35) પહેલું કાર્ય છે દુ:ખનો અનુભવ
(प्रथम कार्य दुःखानुभूति)

(36) વિદ્યા વગર મનુષ્યોને નિશ્ચિત સુખ પ્રાપ્ત થતું નથી.
(विद्या, विना न सौख्य न जन)

(37) ધૃતરાષ્ટ્ર કૌરવોના પિતા હતા.
(धृतराष्ट्र कौरव जनक अस्)

SECTION - D

- **अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत।**
- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો.**

(38) 'लीला' – शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

हेला, गिरिः, बाला

(39) 'परिहार्य' – शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

नूतनः, अपरिहार्यः, अमर्षः

(40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य उत्तमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

म्रिये, म्रियावहे, म्रियामहे

(41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

यच्छामि, दास्यामि, यच्छेययम्

(42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

निवर्तयतु, निवर्तयन्ताम्, निवर्तयेताम्

(43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

नयते, नयेताम्, नयेयुः

(44) अधोदत्तेभ्यः वाक्येभ्यः 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्ध वाक्यं चित्वा लिखत। (1)

(क) अर्थं तु नन्दाय एव अरोचत स्म।

(ख) अर्थं तु नन्दाय एव रोचेते स्म।

(ग) अर्थं तु नन्दाय एव रोचते स्म।

(45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

वृक्षस्य, वृक्षात्, वृक्षेषु

(46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्ते बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। (1)

मत्याम्, मत्यायाः, मतीनाम्

(47) उपपद विभक्ते प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

अलं ....। (विवादेन, विवादयो, विवादेषु)

(48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (1)

यथा .... कनकं परीक्ष्यते। (चतुरः, चतुर्भिः, चत्वारः)

(49) रेखाङ्कित पदस्य कृदन्त प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

वेदव्यासेन महाभारतं <u>रचितम्</u>।

(कर्तरी, कर्मणि, सम्बन्धक)

(50) अधोदत्तस्यः सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

नखैरस्य

(नखै + रस्य, नखैर + स्य, नखैः + अस्य)

(51) अधोदत्तेस्यः सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (1)

गुरोः + ज्ञानम् (गुरोर्ज्ञानम्, गुरोराज्ञानम्, गुरोरज्ञानम्)

- **अधोदतयोः सामासिकपदयोः समास प्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत।** **(2)**

(52) देशान्तरम् (बहुव्रीहि, द्वन्द्व, कर्मधारय)

(53) व्याघ्रमुखात् (द्वन्द्व, षष्ठी तत्पुरुष, तृतीया तत्पुरूष)

SECTION - E

- **(54) अधोदतानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत। (4)**
- **નીચે આપેલા વાક્યો કથાનક ક્રમાનુસાર ગોઠવો.**

(1) निसर्गविरोधिनी चेयं पयः पावकयोरिव धर्मक्रोधयोरेकत्र वृतिः।

(2) क्षमा हि मूलं सर्वतपसाम्।

(3) आलोकमपहाय कथं तमसि निमज्जसि।

(4) क्व महातपोभारवैवधिकता, क्व पुरोभागित्वम्।

- **(55) अधोदतं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृते लिखत। (4)**
- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.**

अरुणस्य प्रदेशः अरुणाचलः। अस्य प्रदेशस्य अस्ति हिमाद्रितुङ्गशृङ्गैः सुशोभिता भूमिः। एवम् च अस्ति विपुलवनसम्पदा अस्मिन् प्रदेशे। अस्मात् प्रदेशात् एव लोहिताख्या नदी। सूर्यस्य प्रकाशः सर्वप्रथमम् इमं प्रदेशम् एव स्पृशति। अद्भुतः सौन्दर्यमयः। एव अयं प्रदेशः। अनेन प्रदेशेन एव जीवन्ति अस्य प्रदेशस्य जनाः।

प्रश्ना : (1) अरुणाचलः इति नाम कथम्।

(2) अरुणाचलस्य भूमिः कैः सुशोभिता वर्तते?

(3) अरुणाचले का सम्पदा अस्ति?

(4) सर्वप्रथमं अरुणाचलं कः स्पृशति?

- **कर्ता - कृतिनां योग्य मेलनं कुरुत। (कोऽपि द्वयोः) (2)**
- **કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો.**

'अ'	'ब'
(56) महर्षि पतञ्जलिः	(1) पञ्चतन्त्र
(57) कवि शुद्रक	(2) व्याकरणमहाभाष्यम्
(58) विष्णुः शर्मा	(3) मृच्छकटिकम्
	(4) उत्तररामचरितम्

- **रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (3) (कान्यऽपि त्रीणि)**
- **રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરી ગદ્યખંડ ફરીથી લખો. (કોઈપણ ત્રણ)**

(59) <u>अलं आशंकया</u>। भीताः पूर्वराजपुरुषाः पौराणां गृहेषु <u>गृहजनम्</u> निक्षिप्य <u>देशान्तरम्</u> व्रजन्ति।

- **अधोदतस्य श्लोकस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरूत। (कोऽपि एकः) (3)**
- **આપેલ શ્લોકોનો અનુવાદ કરી તેનો અર્થવિસ્તાર કરો. (કોઈપણ એક)**

(60) वज्रादपि कठोराणि मृदूनि कुसुमादपि।
लोकोत्तराणां चेतांसि को नु विज्ञातुमर्हति॥

(61) चतुर्विद्या भजन्ते मां जनाः सुकृतिनोऽर्जुन।
आर्तो जिज्ञासुरर्थार्थी ज्ञानी च भरतर्षभ॥

ASHADEEP INTERNATIONAL SCHOOL
ENGLISH MEDIUM
Ashadeep INTERNATIONAL SCHOOL
ધો-10 ની મે - 2021 ની બોર્ડની પરીક્ષામાં
A1 ગ્રેડ મેળવનાર 7 વિદ્યાર્થીઓ
A1 ડાંખરા યુગ 580/600 PR 99.81 96.67%
A1 દાવડા જેમ્સ 579/600 PR 99.78 96.50%
A1 કોટડિયા જલક 574/600 PR 99.65 95.67%
A1 ગોધાણી ઉર્જા 555/600 PR 98.80 92.50%
A1 લાખાણી શ્રુષ્ટિ 554/600 PR 98.74 92.33%
NEETનું પરિણામ (English Medium)
અકબરી યતિન 633/720
કાકડીયા જય 602/720
JEE Main નું પરિણામ (English Medium)
પટેલ મિતાંશુ NTA SCORE 99.20
બોદર્યા જેન્સી NTA SCORE 98.08
ધો-12 સાયન્સની મે - 2021ની બોર્ડની પરીક્ષામાં
A1 ગ્રેડ મેળવનાર 8 વિદ્યાર્થીઓ
A1 કાપડીયા ધ્રુવી 465/500 PR 99.55 93.00%
A1 શેલડીયા રક્ષીત 459/500 PR 98.69 91.80%
A1 સાવલીયા દિશાંત 456/500 PR 98.37 91.20%
A1 અકબરી યતીન 455/500 PR 98.95 91.00%
A1 નસીત ઈશાન 455/500 PR 98.20 91.00%
GUJCET 2021
115.25/120
PR 99.96
અકબરી યતીન
ધોરણ 12 કોમર્સની મે - 2021ની બોર્ડની પરીક્ષામાં A1 ગ્રેડ મેળવનાર
648/700
PR 99.96
92.57%
ભાલાળા પાયલ

Ashadeep
Group of Schools
આશાદીપ કોમર્સ
નાના વરાછા • સીમાડાગામ • ચીકુવાડી • મોટા વરાછા • યોગીચોક • કાપોદ્રા
છેલ્લા 3 વર્ષમાં ધો. 12 કોમર્સની બોર્ડની પરીક્ષામાં
સુરત કેન્દ્રમાં સ્થાન મેળવનાર વિદ્યાર્થીઓ
March 2018
A1 ગ્રેડ પ્રાપ્ત કરનાર 25 વિદ્યાર્થીઓ
ધોરણ 12 કોમર્સ
સુરત કેન્દ્રમાં 7th PR 99.99
કોલડીયા જયકુંજ
657/700 93.86%
HERO DREAM YUGA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
March 2019
A1 ગ્રેડ પ્રાપ્ત કરનાર 64 વિદ્યાર્થીઓ
ધોરણ 12 કોમર્સ
HONDA SHINE નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
સુરત કેન્દ્રમાં 6th PR 99.99
666/700 95.14%
જસાણી દિગંત
માકડીયા ખુશી
સુરત કેન્દ્રમાં 10th PR 99.99
662/700 94.57%
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
HERO SPLENDOR PLUS નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
સુરત કેન્દ્રમાં 10th PR 99.99
662/700 94.57%
રૈયાણી ચાર્મી
કોરાટ બંસરી
સુરત કેન્દ્રમાં 10th PR 99.99
662/700 94.57%
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
March 2020
A1 ગ્રેડ પ્રાપ્ત કરનાર 53 વિદ્યાર્થીઓ
ધોરણ 12 કોમર્સ
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
બોદરા નક્ષી
સુરત કેન્દ્રમાં 1st PR 99.99
666/700 95.14%
ધોરી માનસી
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ
સુરત કેન્દ્રમાં 7th PR 99.99
661/700 94.43%
વાઘમશી હર્ષ
રાખોલીયા મયુર
સુરત કેન્દ્રમાં 8th PR 99.99
660/700 94.29%
HONDA ACTIVA નું પ્રોત્સાહક ઈનામ

આશાદીપ કોમર્સ
નાના વરાછા • સીમાડાગામ • ચીકુવાડી • મોટા વરાછા • યોગીચોક • કાપોદ્રા
Ashadeep
Group of Schools
ધો-12 કોમર્સની મે - 2021ની બોર્ડની પરીક્ષામાં
A1 ગ્રેડ મેળવનાર 34 વિદ્યાર્થીઓ
કથીરિયા દિશાંત 670/700 PR 99.99 95.71%
ડોબરીયા ઈશા 662/700 PR 99.99 94.57%
બાથાણી વિશ્વા 659/700 PR 99.98 94.14%
મારકણા ધ્રુવિન 655/700 PR 99.98 93.57%
રાદડીયા નિરાલી 651/700 PR 99.97 93.00%
પાનસુરિયા અનિકેત 650/700 PR 99.96 92.86%
ભાલાળા પાયલ 648/700 PR 99.96 92.57%
દુધાત ક્રિષ્ના 638/700 PR 99.91 91.14%
ટિંબડીયા વિશ્વા 637/700 PR 99.90 91.00%
ભીકડીયા મનસ્વી 637/700 PR 99.90 91.00%
ડાયાણી ક્રિશ 637/700 PR 99.90 91.00%
ભીકડીયા રૂષભ 636/700 PR 99.89 90.86%
પોશિયા દર્શિલ 636/700 PR 99.89 90.86%
પીઠડીયા સચિન 636/700 PR 99.89 90.86%
કાકડીયા દિશા 636/700 PR 99.89 90.86%
ભંડેરી સાહિલ 636/700 PR 99.89 90.86%
મકવાણા મોનિક 636/700 PR 99.89 90.86%
ઢુંમર દિશા 635/700 PR 99.88 90.71%
સુરાણી ક્રિના 635/700 PR 99.88 90.71%
સુખડિયા જેમિન 635/700 PR 99.88 90.71%
ધો-11/12 કોમર્સ માટે
નવી શિક્ષણ નીતિ આધારીત
એક નવી પહેલ ફૂલ-ડે કોમર્સ
Skill Talk Programme સાથે

Ashadeep
Group of Schools
આશાદીપ ગ્રૃપ ઓફ સ્કૂલ્સ
નાના વરાછા • સીમાડાગામ • ચીકુવાડી • મોટા વરાછા • યોગીચોક • કાપોદ્રા
ધો-10, MARCH - 2018 ની બોર્ડની પરીક્ષામાં
બોર્ડના ઈતિહાસમાં સૌથી વધુ માર્ક્સ નો રેકોર્ડ સ્થાપ્યો
594/600
99.00% PR 99.99
સવાણી હિલ
ગુજરાતમાં સુરત કેન્દ્રમાં
1st
Gujarati : 097
Maths : 100
Sci. & Tech : 099
English : 099
Sanskrit : 100
S.S. : 099
ધો-10 ની મે - 2021ની બોર્ડની પરીક્ષામાં
A1 ગ્રેડ મેળવનાર 125 વિદ્યાર્થીઓ
A1 કાછડીયા ભુવન 587/600 PR 99.93 97.83%
A1 પાનસુરીયા કશ્યપ 587/600 PR 99.93 97.83%
A1 મોવલીયા નિર્ભય 586/600 PR 99.91 97.67%
A1 ઘડુક કુંજ 586/600 PR 99.91 97.67%
A1 કુકડિયા જય 586/600 PR 99.91 97.67%
A1 હિરપરા તરંગ 583/600 PR 99.86 97.17%
A1 કસવાળા દેવ 580/600 PR 99.81 96.67%
A1 ગોયાણી શ્રૃતિ 580/600 PR 99.81 96.67%
A1 ડાંખરા યુગ 580/600 PR 99.81 96.67%

આશાદીપ ગૃપ ઓફ સ્કૂલ્સ
Ashadeep
Group of Schools
S.S.C. Board (ધોરણ 10)
A1 વઘાસિયા જય 579/600 PR 99.78 96.50%
A1 દાવડા જેમ્સ 579/600 PR 99.78 96.50%
A1 માંગરોળિયા ઋતાંશી 578/600 PR 99.76 96.33%
A1 રિઝિયા પ્રિયંકા 578/600 PR 99.76 96.33%
A1 શિંગાળા દિશા 577/600 PR 99.73 96.17%
A1 પરમાર ધ્વની 577/600 PR 99.73 96.17%
A1 કાછડીયા મીત 576/600 PR 99.71 96.00%
A1 ઘોરી મિત્વા 576/600 PR 99.71 96.00%
A1 લાઠીયા મિત 575/600 PR 99.68 95.83%
A1 વાડદોરિયા પ્રિન્સ 575/600 PR 99.68 95.83%
A1 સખિયા દર્શિલ 575/600 PR 99.68 95.83%
A1 ખેતાણી પ્રિન્સ 574/600 PR 99.65 95.67%
A1 કોટડિયા જલક 574/600 PR 99.65 95.67%
A1 બલર જય 574/00 PR 99.65 95.67%
A1 ખેની વેદ 573/600 PR 99.62 95.50%
A1 ખોખાણી ઈવા 573/600 PR 99.62 95.50%
A1 કોલડિયા ભાવિન 572/600 PR 99.58 95.33%
A1 જોધાણી ખંજન 572/600 PR 99.58 95.33%
A1 પાનસુરિયા ફ્રેમસ 572/600 PR 99.58 95.33%
A1 કથિરિયા ઓમ 572/600 PR 99.58 95.33%
A1 વઘાસિયા જેનીલ 572/600 PR 99.58 95.33%
નવી શિક્ષણ નીતિ આધારીત Foundation
કોર્ષ અને નવી શૈક્ષણિક પ્રણાલીકા સાથે
ધો-9/10 ફૂલ-ડે કોન્સેપ્ટની શરૂઆત

Ashadeep
Group of Schools

www.ashadeep.co.in

બાલભવન । પ્રાથમિક । માધ્યમિક । ધો. 11/12 (સાયન્સ/કોમર્સ)
GSEB (ગુજરાતી । અંગ્રેજી માધ્યમ)

આશાદીપ વિદ્યાલય – 1
નાના વરાછા, સુરત.
ફોન નં. 90990 31531

આશાદીપ વિદ્યાલય – 2
ધર્મરાજ પાર્ક સોસા., સીમાડા, સુરત.
ફોન નં. 96388 55533

આશાદીપ વિદ્યાલય – 3
ચીકુવાડી, વરાછા રોડ, સુરત.
ફોન નં. 90990 31532

આશાદીપ વિદ્યાલય – 4
ઉત્રાણ પાવર સ્ટેશન સામે, મોટા વરાછા,
સુરત. ફોન નં. 90990 75175

આશાદીપ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ
(અંગ્રેજી /ગુજરાતી માધ્યમ)
યોગી ચોક, સુરત. ફોન નં. 98252 55533

આશાદીપ વિદ્યાલય – 6
સાગર સોસાયટી, કાપોદ્રા, સુરત.
ફોન નં. 93277 22345

ASHADEEP IIT
JEE | NEET | FOUNDATION

ASHADEEP IIT
JEE | NEET | Foundation
સીમાડાનાકા • મોટાવરાછા • યોગીચોક
www.iit.ashadeep.co.in
Mo.: 96246 64400

COMING SOON...
એપ્રિલ-2022 થી
ASHADEEP IIT હવે
કતારગામ
વિસ્તારમાં